

İffet ORAL

Özel Erdil Eğitim Kurumları \ Edebiyat Öğretmeni

SON DİLEK

Doğduğum şehir, artık sadece yazları, o da topu topu 15-20 gün kalabildiğim, Karadeniz'in en sivri yeri, minik bir kıyı şehriydi. Yatmış bir koyunu andıran yarımada'nın ve neredeyse kopacakmış hissini veren iki denizin birbirine son derece yaklaştığı yer. Sevimliliğini adeta küçüklüğünden, üç tarafının sular içinde olmasından alan sırlıklam bir deniz şehri. Hala kimsenin bilmediği kıyıları, koyları, gidilip keşfedilmeyi bekleyen kimbilir hangi saklı güzellikleri...

İşte bu şehirde, annemle babamın "el yapımı" diyebileceğim emeklerinin karşılığı evimiz. İçinde doğmadığım ama 18-20'li yaşlara kadar ayrılmaz bir parçası olduğum yuvamız. Her taşa, her kirişe adeta onu yapanların mühürleri vurulmuştu. Babamın karakteri sanki duvarların sertliğine, sıvaların hırçınlığına yansımış. Terastaki eski kovalara, zeytinyağı kutularına, hatta eski model bir çamaşır makinesinin kazanına dikilmiş çiçekler... Hanımeli, paşakılıcı, sardunya, ortancalar, neler neler... İşte bunlar da annem... Ah annem...

Komşularım; her yıl bir ikisinin gidiş haberini aldığım, çocukluğumun naklen yayıncıları... Sohbetleri, hal hatır sormaları, yüzde yüz samimiyet yüklü. Hiçbir art niyet bulamayacağınız dostluklar. Yediklerini, içtiklerini her an paylaşmaya hazır kocaman gönülleri. Veren el olmadaki yarışları... Ah komşularım!

Aslında mahalledeki her kişi ayrı bir hikaye konusudur. Ayrı bir dünyacıktır. Kendilerini bir hikayeye konu ettiğimde, sanki onları harcaıverecekmişim gibi geliyor. Sanki yaşadıklarımız hikayeleşince, hikaye olup uçacakmış gibi geliyor.

Çocukluğun verdiği acımasızlıkla, peşinden “deli deli” diye tempo tutarak dolaştığımız, onunla yetinmeyip taşa, toprağa tuttuğumuz, hatta kuduran duygularımızın emriyle zaman zaman tekmeleyerek sadistleştığımız “Garip Çocuk” Fahri.

Fahri’den dolayı “Deli Saniye” dediğimiz annesi... Saniye Teyze.

Çoğu zaman mahalleye sabaha karşı dörtte, beşte düşerdi. Çocuklar arka koltukta kollar, bacaklar sarkmış cansız kuklalar gibi uyur. Eşimin yola dikkat etmekten, benim de eşime dikkat etmekten gözlerimiz kan çanağına dönmüş olurdu. Arabadan, uyuşan eklemlerimizin açılırken çıkardığı çatırtılarla inerdik. Mahalle henüz ağır bir uykudadır. Ayağımı arabadan yere bastığımda, beton elektrik direğinin dibinde bir çift göz beni karşıladı.

Belki bu dünyayla pek fazla içli dışlı değil, belki de bize göre pek normal değil ama öylesine tanıdık bir çift bakış; bu Fahri’ydi.

Oturduğu yerden, sırtını elektrik direğine dayamış, elinde ısıriklarla yarılanmış koca bir dilim ekmek. Biri başını Fahri’nin dizlerine dayamış, biri elindeki ekmekten

nasiplenmeye devam eden, diğeri ise doymuş olacak ki onu yalayarak teşekkür eden en az beş köpekle bizi karşılayan, attığı kahkahalardan yorgun düşmüş Fahri...

Arabadan indiğim anda köpeklerin arasından bakışlarımız çakıştı. Kahkahalarına ara verirken beni gördü ve tanıdı. Tıpkı bir koro şefi gibi bir eliyle köpekleri durdurdu, diğer elini başına doğru götürdü; ne kadar uğraşsa da tamamını bir türlü içeri alamadığı diline çekidüzen vermeye çalışarak, gözlerini kendine has mahcuplukla yana doğru kaydırıp askercesine bir selam verdi. Sonra gözlerini yavaşça yere indirdi. Selamına sıkıca sarıldı.

Ben de aynen elimi başıma götürdüm, yere onun yanına çömeldim. Eşimin köpeklerle ilgili uyarısına aldırmandan yaklaşıp; “Merhaba Fahri, nasılsın? Bak ben geldim...” dedim. Biraz daha yaklaştım. Tokalaşmak için elimi uzattım. Fahri yüzünü beton direğe döndü, yanağını direğe yapıştırdı, gözlerini kapadı. Eli hala selamda, kahkahası yüzünde iğretice asılı kalmış... Sonra salyalara bulaşmış sakallarına doğru iki damla yuvarlandı. Bu iki damla Fahri’de gözyaşı, bende birer kor oldu.

Ah Fahri, senden milyonlarca özür dilerim. Sen orada köpeklerinle mutlu, ben burada sana yaptıklarımla baş başa, ikimiz de yaşıyoruz. Sana küçükkenki davranışlarımız için, söylediklerim için, sonsuz özürler.

Bütün bunları boğazım yırtılırcasına haykırıyorum ama içimden sadece benim duyabileceğim bir sesle.

Daha fazla duramadım, çömeldiğim yerden ağır ağır kalktım, annemlere gelişimizin sürprizini yapmak üzere merdivenlere yöneldim. Fahri’den ne olduğunu anlayamadığım hırıltılar geliyordu.

Kucaklaşmalar, şaşkınlık sevinçleri; çocukların ne kadar büyüdüğü, kavuşma anında söylenmesi gerekenler.

Tatilimiz her zamanki ritminde geçiyordu. Saatlerce süren sabah kahvaltıları, denize gitmek için yapılan hazırlıklar, deniz kıyafetleri, yiyecekler, mangal, kömür...

Sayıllı günler kum saati gibi akıp gitti. Akışı biraz olsun yavaşlatabilmek için, sabah uyuşukluğunu bırakıp altıda falan kalkarak günü, güneşin doğuşunu yakalamak istiyordum. İstanbul'dan görmediğim güneşi buradan doya doya seyretmek istiyordum.

Güneş yarımadanın tepesinden dünyaya adeta gülücükler saçarak ama nazlı nazlı çıkıyordu. Evin balkonundan aşağı baktığımda, birkaç köpek ve kedi sabah gerinmelerini yerine getiriyor ama öylesine mahmurlar ki dalaşmayı bile akıl edemiyorlardı. Neredeyse kuyrukları birbirine değecek haldeydiler.

Fahri'nin oturduğu evin kapısı açıldı. Annesi Saniye Teyze elinde büyükçe bir teneke kutuyla çıktı. Birkaç adım atmıştı ki, nereden çıktığı belli olmayan güvercinler sanki birisinden emir almışçasına telaşlı kanat çırpımlarıyla göklerden, evlerin arasından boşaldılar. Saniye Teyze'nin telaşsız ve alışkın adımlarını sabırla takip ederek geldiler, geldiler, kadının çevresinde halka oluşturmaya başladılar. Sanki anlaşmışçasına hiçbir yere konmuyor, kadın yerde yürüyor onlar havada uçuyordu. Saniye Teyze yürüdü, yürüdü, bahçe duvarına vardı. Duvara sırtını dayadı, elindeki tenekeye tıp tıp vurarak bilmediğim bir dille kuşları yere indirdi. Yere inen güvercinler tombul vücutlarını minik ayaklarıyla taşımaya çalışarak, kadının ayaklarının dibine kadar geldiler. Başlarını kaldırıp sabırsız bakışlarla beklemeye başladılar. Saniye Teyze öğrencilerini yoklayan öğretmen edasıyla hepsine tek tek göz gezdirdi. "Gelin bakalım hu hular" diyerek elini tenekeye daldırıp avuç avuç mısır taneleri saçmaya başladı.

Beşinci katın balkonunda güneşle birlikte seyrettiğim bu manzara, beni bulduğum yere adeta çivilemiş, bir yere kımıldayamıyordum. Görüntüyü doya doya seyredip zihnime kazımak istiyordum.

Güvercinler tıpkı bir metronom ritmiyle küçük başlarını kaldırıp indiriyor, mısırları gagalarıyla tıkır tıkır yiyorlardı. Bu arada nereden çıktığı belli olmayan “hu hu” ları da sürdürüyorlardı.

Sokak hala sabahın mahmurluğunu yaşıyor, kedi ve köpekler ya Saniye Teyze’den korktuklarından ya da güvercin haklarına saygıdan onlara ilişmeyi akıllarından bile geçirmiyorlardı...

Daha fazla dayanamadım, içeri girip üzerime dışarıyı için bir şeyler aldım. Merdivenleri ikişer ikişer atlayarak, sokağa, O’nun yanına koştum. Elini öptüm. Hal hatır sordum. “Hoş geldin kızım, geldiğini hiç duymadım, ne zaman geldiniz?” dedi.

Benimle konuşurken, güvercinleri kollayan kadının zihni belli ki başka yerlerdeydi. Ben daha sormadan O benim soracaklarımla ilgili konuşmaya başladı. “Kızım, bunlara her sabah mısır yediriyorum diye bana kızıyorlar. Güvercinler burayı pisletiyormuş, mahalle pisleniyormuş. Ne yapayım, bunlar her sabah ‘Hani mısır, hanii hanii’ diye seslenirken mısır yok mu diyeyim...”

Saniye Teyze, sanki güvercinlerden değil de insanlardan söz ediyormuş gibiydi. Hatta bir ara iyice daldırdı, mahalleyi göstererek; “Bunlara verip de ne yapacaksın? Arkanı dönsen dedikodunu ederler. Ama bunlara bir avuç mısır ver, seni ölene kadar unutmazlar. Her gün pence-reme gelip hatırımı sorarlar, Saniye Teyzemiz bize mısır veriyor diye birbirlerine haber verirler...” diye ekledi.

Tıpkı kurulmuş bir makine ritmiyle, sakın akan bir dere şırlıtısı gibi anlatıyor, anlatıyordu. Bir boşluk yakalayıp, araya girdim; “Saniye Teyze, Fahri’yle aran nasıl?” diye sordum. Konuşmanın başından beri ilk kez başını çevirdi, gözleri gözlerimle buluştu; “Ah kızım, işte şimdi yarama bastın” diyerek derin bir ah çekti. Ayaklarımın dibinde tek tük mısırları almaya çalışan güvercinleri korkutmaktan çekinerek, bana doğru bir adım yaklaştı “Bak kızım, sen büyük okullar okudun, ben cahilim, ilk mektebe bile tam gidemedim. Ama şu yalan dünyada ne istediysen Allah bana verdi. Kocam oldu, kızım oldu, evim oldu, oğlum oldu... Aç kalmadım, açık kalmadım, çok istediğim hiçbir şey geri çevrilmedi. Sen bilmezsin, Allah beni hacca bile gönderdi. Ama şimdi...”. Burada durakladı, iyice ötelere daldı, sanki yüksek makamlardan istekte bulunacak memur tavrıyla; “Ama şimdi bir tek isteğim var buradan giderken; bana onu versin yeter...” diye ekledi. Biraz önceki tek düze konuşmasını bırakmış; şimdi gözleriyle, elleriyle konuşmaya başlamıştı. Ne istediğini iyice merak etmeye başladım. Ağzından çıkanların bir hecesini bile kaçırmamaya çalışarak dinliyordum:

“Fahri’nin halini görüyorsun. Ben gittikten sonra ona kimse bakmaz. Belki bakmak isterler ama bakamazlar, çünkü O’nu anlayamazlar. O’nu öyle toz toprak içinde görenler, deli diyenler Fahri’nin içindeki Fahri’yi bilmezler. Bilir misin Fahri evde benim odama kapıyı vurmada girmez. Anne diyemez ama onun çıkardığı hırıltının anne olduğunu ben bilirim. Yemeği hazırlar sofraya koyarım, oğlum sen ye derim, ne kadar aç olursa olsun ben gelmeden yemeğe başlamaz. Gel demeden sofraya elini sürmez. Dışarıda Fahri’ye yemek verirler, O yemez, çünkü utanır. Onlar da önüne atar giderler. O da alır çok sevdiği köpeklerine yedirir. Benim Fahri’mi kimse anlamaz, anlayamaz,

“deli” derler geçerler. Bazı geceler saat iki olur, üç olur, eve gelmez, çıkar ararım. Çoğu zaman bir elektrik direğinin dibinde köpekleriyle haşır neşirdir, öyle mutludur. Alır gelirim eve, karnını doyurur, üstünü giydiririm. O, seninle yaşıttır kızım. Koca adam oldu, artık her sabah oturtur sakallarını traş ederim, önce huysuzlanır ama bitince hoşuna gider. Gelir elimi öper, yüzümü öper, sesler çıkarır teşekkür niyetine... İşte bütün bunları yapacak kimse yoktur, ben gidince ne yapar? Tek derdim budur. Onun için dünyada bir tek Fahri’yi diliyorum. Bu dünyayla başkaca da bir alışverişim yoktur.”

Sözlerini bitirdi ve biraz önceki güvercinli dünyasına daldı gitti. Kadın, bir yerlerle adeta alışverişte, pazarlıktaydı. Söyledikleri karşısında söyleyecek hiçbir şey bulamadığımdan; “Allah gecinden versin” diye mırıldandım. Herkesin sadece akan salyalardan, sarkmış dilden, ne dediği anlaşılmayan homurtulardan ibaret sandığı Fahri’nin asla bilemeyeceğimiz, göremeyeceğimiz yanını göstermişti.

Gün iyice ağarmış, güneş tamamıyla çıkmıştı. Güvercinler yedikleri mısırların üzerine “hu hu”larla sularını içip, gölgelere doğru kanat açarak uzaklaştılar.

Bu gizemli sohbeti kafamda çözmeye çalışarak eve doğru yöneldim. Anneme dinlediklerimi anlattığımda; “Aman canım, Deli Saniye işte...” deyip geçiştirdi.

Sayıllı günler çabuk geçti. Yirmi gün önce geldiğimiz yollardan, bu sefer İstanbul’a geri döndük. Tatil biteli bir ay olmuş, okullar açılmıştı. Kendimizi yine İstanbul’un, okulun telaşına kaptırmıştık. Tatil dönüşü kendime verdiğim “annemleri her hafta arama” sözünü neredeyse unutmuşum. Hafta sonuydu, ev işlerine dalmadan önce annemlere bir telefon edeyim dedim. Aynı anda televizyonda saat başı haberlerini de dinleyecektim. Televizyo-

nun sesi hafif açık, gözüm televizyonda, kulağım telefonda... Annemle konuşuyor, akrabaları, komşuları soruyordum. Annem daha benim söylediklerimi dinlemeden; “Ah kızım ne oldu bir bilsen. Komşumuz Saniye Hanım vardı ya...” derken, aynı anda televizyonda da spiker minik şehrimizde meydana gelen bir kazadan bahsediyordu:

“Özürlü oğluyla yaşayan yaşlı kadın ve oğlu dün akşam evlerinde şofbenden sızan gazdan zehirlenerek can verdiler. Yaşlı anayla oğlunun acı ölümü tüm şehri yasa boğdu...”

Spikerin televizyondaki sesi; annemin telefondaki sesine karıştı... Gönlümde yüzlerce güvercin kanatlandı, yükselip ötelere doğru kanat çırparak uzaklaştı.

KALAYCILAR

Ta çocukluğumdan beri farklı kültürlere, farklı şivelere, farklı giyimlere aşırı bir ilgim vardı. Bunlar beni bilmediğim bir şekilde kendilerine çekerdi. İnsanlardaki bu farklılığın sebeplerini, hoşluklarını uzun uzun düşünürdüm.

Şehrimize dışarıdan memur aileleri gelirdi. Onların çocuklarıyla sadece tanışabilmek, konuşmalarını dinleyebilmek için mahallelilerden önce koşar, hamallarla birlikte eşya taşırdım. Sonra da; “Biz niçin taşınmıyoruz? Benim babam niçin memur değil?” diye hayatımdan çocukça şikayette bulunurdum.

Mahallemize zaman zaman gelen kalaycıların en yakın dostu bendim. Onların, “Kalayçi geldi..!” seslerini duymaz; annemin ikazlarına aldırmaz sokağa fırlar, kalaycılarının yanında biterdim. Kendilerinden, bir istekleri olup

Haydar TEMEL

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Müdür

HÜZÜNLÜ BİR HİKAYE

Yıl 1993'ün Haziran ayı. Artık bir yılın yoğunlukları, yorgunlukları sosyal faaliyet ve etkinliklerle tamamlanıp yaz tatiline hazırlandığımız günler. Gezi kolunun organize ettiği Nevşehir-Konya-Mersin güzergâhlarından oluşan ildışı gezisine üç otobüs, yani 120 kişilik bir katılım gerçekleşti. Bu gezinin idari sorumluluğu Müdür Yardımcısı Osman Bey ve benim üzerimde idi.

Gezi planlandığı gibi neşeli ve verimli bir şekilde başladı. Önce Nevşehir-Ihlara Vadisi'ne, ardından Konya-Mevlana Türbesi'ne uğradıktan sonra; Mersine doğru yola çıktık. İlk sıkıntıyı Toroslar'dan inerken yaşadık. Otobüsün frenleri ısınmıştı. Ciddi bir tehlikeydi ama kazasız atlattık. Yaklaşık yarım saat bekledik. Sonra yolumuza devam edip, gece 12'de Silifke'de otele vardık.

Otel Kız Kalesi'nin karşısındaydı. Geniş bir kumsal, Akdeniz, Kız Kalesi, otelin önündeki havuz ve çevrede sabaha kadar açık olan barlar dikkatimizi çeken özellik-

lerdi. Gece ancak 01.00'de öğrencilerimizi odalarına yerleştirdik. Bu çok da kolay olmamıştı. Hava çok güzeldi ve Osman Bey'le adeta sahilden öğrencileri tek tek toplamıştık. Ama öğrencilerin dinlenmesi de gerekiyordu. Çünkü önümüzde yorucu bir gün bizi bekliyordu.

Öğrencileri yerleştirdikten sonra, onların gece dışarı çıkabileceklerini düşünerek, herhangi bir tatsızlığa meydan vermemek için herkes yattıktan sonra Osman Bey'le otel lobisinde nöbet tutmaya başladık. Tabii düşündüğümüz gibi gece bir kaç öğrencimizin izinsiz dışarı çıkış teşebbüslerini böylece engellemiş olduk. Saat 04.00'de nöbeti diğer öğretmen arkadaşlara devredip biz de odalarımıza çıktık.

Oda arkadaşım Sıtkı Bey, beni kahvaltı için uyandırdı. Çok güzel bir hava vardı. Öğrencilerin bir kısmı kahvaltı yapıyor, bir kısmı yüzüyor, bir kısmı da yürüyüş yapıyorlardı. Saat 09.00 civarlarıydı, herşey çok güzeldi ve yolunda gidiyordu. Birden çığlık sesleri duyuldu, bütün güzellikler bir anda dehşete dönüşmüştü.

En az yirmi kişinin yüzdüğü, küçük bir çarpınmada üç saniye içinde elli kişinin yardıma yetişeceği bir ortamda, bir öğrencimizin boğulduğu bağırtıları kulaklarımızda çınlıyordu. Hemen koşup değerli öğrencimiz Ahmet Münir HAZAR'ın ağzından köpükler akan bedenini kucağıma aldım. Orada bulunan bir doktor müdahalede bulunuyor, fakat müdahaleler sonuçsuz kalıyordu. En yakın hastaneye gittik ama orada da hiçbir müdahale sonuç vermiyordu. Olan olmuştu. Kara haber tez duyuluyor, önce haber İstanbul'a, daha sonra Amerika'ya kadar ulaşmıştı. (Öğrencimizin babası Hasan Hüseyin HAZAR Amerika'da çalışmaktaydı.)

Kendimize dönüp, “nerede hata yaptık” sorusuna doğrusu olumsuz bir cevap bulamadık. Ölümün görünen bir mazereti yoktu. Herşey Takdir-i İlahi olarak görünüyordu. Ayrıntıları o kadar sıkı tutmuştuk ki, kontrollerde, takipte bir eksiklik yoktu. Sabaha kadar lobide nöbet tuttuğumuza şükrettik. Çünkü olay herkesin olduğu bir anda olmuştu, şahit çoktu. Aynı olay biz tedbir almasak ve gece gerçekleşseydi, sanırım hiçbir zaman bunun hesabını veremezdik.

Neyse, hazırlıklar yapıldı. Cenaze ambulansa kondu, yola koyulduk. Olayın birinci şokunu atlattık, artık olanlar olmuştu ama ikinci halkası ne olacaktı. Bize 16 yaşında bir çocuk teslim eden veliye, cenazeyi nasıl teslim edecektik. Veli nasıl bir tepki gösterecekti. Yaklaşık onaltı saatlik yolculuğun kafalarda oluşturduğu bir diğer soru buydu. Buluşma yeri Türkiye Hastanesi’ydi. Zaman geldi. Suratlar asık, sinirler gergin. Herkes müteredditti. İşte o an, hayatım boyunca unutamayacağım, her hatırladığımda saygıyla anacağım, bizim beklentilerimizin dışında, çok farklı bir tepki gösteren değerli insan Hasan Hüseyin HAZAR’la karşılaşıyoruz. Gözlerinden akan yaşlarla, hıçkırıklarla boynumuza sarılıyor ve; “Ne olur hakkınızı helal edin, oğlumun cenazesini Mersin’den getirdiniz. Hakkınız geçti.” diyordu. Bizim ondan helallik almamız gereken acılı babadan, bağıriş-sitem beklerken böylesine ulvî bir davranışla karşılaşmak bizleri daha da mahcup etti.

Kısacası, bu olay; öğretmenlik anılarımda her zaman acıyla güzelliklerin aynı anda yaşandığı, bir insanın en acılı gününde bile insan olduğunu unutmayıp nazık olabildiğinin bir örneği olacak. Yaşadığım sürece hayırla ve saygıyla hatırlıyorum.

Öğrencimize Allah rahmet eylesin.

BAŞLAMADAN BİTEN GÜN

“Günün başlamadan bitmesi” deyiminin ne olduğunu, hayatınızda defalarca yaşamanıza rağmen hiç düşündünüz mü?

Ben bu kavramın ne olduğunu, 33 yaşındayken bir öğrencimden öğrendim. Nasıl mı?

Lisede Müdür Yardımcısı olarak çalıştığım 1992 yılında, bir gün Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenimiz, mütebessim bir halde, elinde bir kağıtla odama girdi. Kağıdı masanın üzerine koydu. Kağıda uzaktan baktığımda, bir kompozisyon çalışması, öğretmenimizin bakışından da konunun benimle ilgili olduğunu anladım. Merakla kağıdı alıp okumaya başladım.

Konu kısaca; o yıl idari bir karar olarak, öğrencilerin birinci derse geç gelmelerini değerlendirip uygulamaya koyduğumuz bir işleyişle ilgiliydi. Bu işleyiş; ilk on dakikadan sonra okula gelen öğrencileri hem yaptırım olsun, hem dersin düzeni bozulmasın diye ders sonuna kadar kantinde bekletip, ikinci dersten itibaren derse girmesine izin vermektir. Böylece, derse geç girme alışkanlığını azaltmak istiyorduk.

Erkan isimli öğrencimiz, Mecidiyeköy’de oturur. İstanbul’un o soğuk ve yağışlı günlerinden birinde, yataktan kalkmakta zorlanır. O andan itibaren de okula gidip gitmemekle – evde kalıp kalmamak arasında yoğun bir çelişki yaşamaya başlar. Bir yandan gitse geç kalacaktır, diğer yandan hava soğuk ve sıkıcıdır. Bu sıkıcı ve soğuk havada evde kalsa akşamı zor edecektir. Bütün bu karışık duygulardan bir türlü kurtulamaz ama adeta adımlarını sürüyerek önce otobüs durağına, sonra da okula gelir. Bu

yolculukta; “Geç kaldım. Şimdi beni Müdür Yardımcısı çağıracak ve kantine gönderecek” düşüncesi onu yeterince rahatsız etmektedir ama yine de okula gelir. Herşey düşündüğü gibi gerçekleşir. Girişte nöbetçi arkadaşlar Erkan’ı bana gönderirler. Ben kendisi ile kısa bir görüşme yaptıktan sonra, kantine gitmesini isterim.

Öğrencimiz, “İşte o zaman benim için gün başlamadan bitmişti.” diyerek yazısını noktılıyor.

Yazıyı okuduktan sonra, bizim kendi açımızdan olumlu gördüğümüz bir çok uygulamanın, çocuklar için ne manaya geldiğini düşündüm. Ardından, “benim başlamadan biten günlerim” gözümün önüne geldi. O zamana kadar bu gözle hiç bakmamıştım. O günden sonra başlamadan biten günlerimde bu değerli öğrencimi hep hayırla yâd ederim ve kendi kendime; “Sevgili Erkan, yalnız değilsin. Bir bilsen başlamadan günü biten dünyada bir çok kişinin var olduğunu ve yine bir bilsen bundan o kişi dışında başka hiç kimsenin haberlerinin olmadığını.” derim.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. This includes not only sales and purchases but also the flow of cash and the collection of receivables. Proper record-keeping is essential for the preparation of financial statements and for the identification of any discrepancies or errors.

2. The second part of the document focuses on the analysis of the financial data. This involves comparing the current period's performance with that of the previous period and with industry benchmarks. Key ratios such as the current ratio, debt-to-equity ratio, and return on assets are calculated to provide a more comprehensive view of the company's financial health.

3. The third part of the document discusses the implications of the financial analysis. It highlights areas where the company's performance is strong and areas where it is weak. This information is used to develop strategies for improving the company's financial position, such as increasing sales, reducing costs, and managing debt more effectively. The document also notes that the financial analysis is an ongoing process that should be repeated regularly to ensure that the company remains financially sound.

4. The fourth part of the document provides a summary of the findings and conclusions. It reiterates the importance of accurate record-keeping and the value of financial analysis in making informed business decisions. The document concludes by stating that the financial analysis is a critical tool for any business owner or manager who wants to ensure the long-term success and stability of their organization.

5. The fifth part of the document discusses the role of the financial analyst in the business. It emphasizes that the financial analyst is not just a passive observer but an active participant in the business's financial management. The analyst provides valuable insights and recommendations that help the business owner or manager make better financial decisions. The document also notes that the financial analyst should maintain a high level of integrity and objectivity in their work.

6. The sixth part of the document provides a final summary and conclusion. It reiterates the key points of the document and emphasizes the importance of financial analysis in business. The document concludes by stating that the financial analysis is a critical tool for any business owner or manager who wants to ensure the long-term success and stability of their organization.

Hülya ERGÜNEY

Validebağ Anadolu Sağlık Meslek Lisesi \ Meslek Dersleri Öğretmeni

NEYİ ÖĞRETIYORUM

Anadolu'dan iki sene önce gelmişti. Bir kanama nedeniyle hastaneye yatırdılar. Çok utanıyordu, her yeri kirlenmişti. Hasta bakıcıyı çağırmişti; gelmediği gibi, sudan bahanelerle onu azarlamıştı. İlk kez hastane gören kadın, sesini çıkaramamıştı. Zaten hali de yoktu. Ertesi gün Servis Başhemşiresi ve Başhekim tüm hastaneyi denetliyordu. Kendinden geçmek üzere olan kadın, on son şu sözleri duydu: "Bu personeli bu hastaneden istemiyorum, derhal gidecek!"

Ağlayan personele acıyan Başhekim, Başhemşire'ye "Bir kez daha düşünelim" dediyse de, Başhemşire; "Hayır, kesinlikle", diye tavrını koydu.

Bu olayı yaşamı boyunca unutmayan kadın kararını verdi. Kızını hemşire yapacaktı. Eşi ise, kızının kendi mesleği olan öğretmenliği seçmesini istiyordu. Köylü kadın için Başhemşire'nin yaptığı öyle güçlü bir semboldü ki; Başhekim bile onun kararını değiştirememişti. İşte kızının

da böyle güçlü, insanları savunan, mesleğinde etkin bir hemşire olmasını istemişti.

Ben, Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulundan mezun oldum. Çok sevdiğim hemşirelik mesleğini 14 sene yaptım. Şu anda beş yıldır Validebağ Meslek Lisesinde öğretmenlik yapıyorum.

Öğrencilerime neyi mi öğretiyorum? Beni yönlendiren, yüreği sevgi dolu olan o kadının yani annemin bana öğrettiği insan sevgisini, hem de katıksız olanını!!!

Çünkü; onlar da kendi annelerinin ve babalarının umutları, hayalleri. Onların da başarıp doktor, hemşire, avukat, mühendis, öğretmen v.s. olmaları lazım. Hem kendileri, hem de ülkeleri ve toplumları için...

İbrahim ÖZTÜRKÇÜ

Gazi Mustafa Altıntaş İlköğretim Okulu \ Türkçe Öğretmeni

SABRİN ŞAFAĞINDA SEVGİYE KANAT AÇMAK

O kul çağındaki körpe fidanların, sevgi denen cevheri yansıtan en güzel ayna olduklarını fark ettiğim gün; göreve başladığım ilk okulumdan, ayrıldığım gündü. Henüz iki haftalık bir öğretmendim; ama bu sevgi yumağının içinde kendimi, sanki yıllar öncesine dayanan bir sevgi atmosferinin içinde bulmuştum. Demet demet, renk renk güllerin bulunduğu bir eğitim bahçesinden; başka çiçek ve renk tonlarının bulunduğu diğer bir bahçeye gönderilmiştim. Yeni tanıştığım "yürekleri temiz, alınları ak" öğrencilerime ait özlemimi, orada bırakarak yenilerine gidiyordum. Ve yüceliğinden hep dem vurulan kutsal mesleğin, neferlerinden biriydim artık. Kişiliklerini körpe çağlarında inşa eden nesillerin karakter binalarına, tuğlaları koyanlardan biri de ben olacaktım... Yüreğimde, bu kutsal görevle tanışmanın gururu; zihnimde yeni tanışacağım dünyaya ait belirsiz istifhamlarla atandığım yeni okuluma gidiyordum..! Aklım , bir mekik atölyesini andıran düşünce gel-gitleriyle meşgulken yeni okuluma var-

dım, Ve zamanla yeni bir hayatı, temiz ve masum gülcüklerle karşılaşmanın mutluluğunu, her meslektaşım gibi ben de doyasıya tattım. Şimdi bir öğretmendirim, fakat "bir öğretmenin terbiye tezgahından geçmiş" bir öğretmen...

Öğrencilik yıllarımızda öğretmenlerimizin sevdiğimiz ve sevmediğimiz taraflarını uzun uzun konuşurduk. Öğretmenimizin bir sabah "günaydın"ımıza mukabele ettiği günlerin güzelliğiyle ve bu mukabelenin bir daha olabileceği günün özlemiyle büyümüştük. Şimdi bayrak bize verilmişti ve yaşamadığımız heyecanı yaşatmanın vaktiydi. Malzeme insandı. "Cismi küçük, cümrü büyük" insan...

Derslerime, yapmak istediğim bir çok hedefle girip çıktım ilk zamanlar. Fakat, kimi zaman da belli sınırların kaydı altında olmanın zorluğunu yaşadım: "Öğrencinin öğrenme isteği, ailede yetiştirilme tarzı, eğitimin bir ekip işi oluşu" bunlardan bazılarıydı... İnsanoğlu doğası gereği, kayıtlar altına girmemeyi; hür ve müstakil olmayı seven bir varlıktı! Kalıplaşmış sistemler içersinde, ilk meslek heyecanının zamanla kaybolduğunu, benden tecrübeli öğretmenlerimizde görüyordum. Acaba derse girmeyi, zorunlu ve maaş karşılığı bir görev olarak görmemenin imkanı yok muydu? Öğretmenlik, daha anlamlı ve kutsal bir vazife şuuruyla, bir ömür boyu süremez miydi...? Belki, kalıplaşmış sistemlerin dışında sıra dışı ve özgün yöntemler gerekliydi. Elbette, sıradışı yöntemler kullanmak, sıradanlaşmak değildi. Müfredat ve ona muhatap olacak varlık beliydi. Bunları yoğurup istenilen şekli vermek de, öğretmenin elindeydi. Buna rağmen, kimi zaman bu düşünceler, çıkmaz sokaklardan farksızdı benim için...

Okul yıllarında; fikrini cesurca söyleyememek, sorgulama hakkını kullanamamak her öğrencinin yüreğinde bir

ukde olarak kalmıştır. Maalesef, üniversiteler bile bu derdin devası olacak kurumlar olmaktan şimdilik uzak! Evde baba konuşmayan evlat; okulda öğretmen, sessiz öğrenci ve üniversitede öğretim elemanı, söylediklerini sorgulamadan kabul edecek genç bireyler istiyordu. Arı kovandan çıkan balın; adeta kulakları sağır edecek bir gürültünün neticesi olduğunu, nedense hep görmezlikten geldik yıllarca! Analiz, sentez, sorgulama ve satır aralarını görme yeteneğini; gençler şimdi değilse, hayatlarının hangi safhalarında öğreneceklerdi!.. Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre, bir çocuk 148 bin "hayır" sözüne karşılık, sadece üç bin kez "evet" sözcüğünü duyabiliyormuş. Öğretmenin susturmak ve her şeyi kayıtsız-şartsız kabul ettirmek olmadığını ne zaman anlayacaktık?...

Eğitmen, vereceği bilgiyi kılıf ne olursa olsun sunmasını bilendir. Bunu yaparken de, öğrenciyi "olduğu gibi kabul etme" prensibini unutmayandır. Ortaokul yıllarımda, Matematikle yıldızım pek barışık değildi. Öğretmenim de, sağ olsun, ilerlemiş yaşına rağmen geleneğin terbiyesinden geçmiş tecrübeli bir insandı. Öğrencinin dersi benimseyip sevmesinde, hiç şüphesiz öğretmenin rolü büyüktür. Öğretmenimizin ders üslubu, biz yeni nesil için pek cazip gelmiyordu. Fakat, dersini öylesine tatlı ve şefkatli bir kılıfa sarıp veriyordu ki; Matematiği tam olarak öğrenemedim ama, Matematiği her fırsatta öğrencilerine sevdirmeye çalışan bir öğretmen oldum..! Yıllar sonra kendisiyle, mezunu olduğum okulun ziyaretinde karşılaştığımda, yüzündeki sevinç parıltıları, öğretmen olduğuma beni şükrettirecek kadar anlamlıydı..! Mesele, eğitimimize zamanın ve yetişen neslin karakter yapısına uygun kılıfı uydurmaktır. Yeter ki, o kılıfa bürünen öğrencinin ruh ve karakteri bir hamur gibi şekli istediğimiz şekli alsın. Hayatımızın kaynağı olan suyu, insanlara hangi

tastan içirdiğimiz değil; niçin ve ne maksatla içirdiğimiz önemlidir.!

Öğrencilerime, bağımsızlığımızın sembolü olan "İstiklal Marşı"nı hakkıyla öğretememenin hicranını hep duyarım. Öğrencilerim ise, mazeret olarak marşımızda geçen kelimelerin zor anlaşıldığını ifade ederler, İngilizler , yüzyıllar önce yazılan Shakespeare'in sonelerini ; Almanlar , Goethe'nin dramını okuyup anlarken, niçin gençliğimiz yarım asır önce yazılan milli marşımızı anlamazdı...? Bu düşünceler, zihnimi sürekli meşgul eden istifhamlara dönüşüyordu. Gelişen teknoloji, fitraten aceleci olan günümüz insanlarını daha da aceleci yapmıştı. Gençlik, vaktisiz isteklerinin gerçekleşme arzusuna zaman ve mekan tanımayacak kadar hevesperestti. Böyle bir nesil, sabrın terbiyesinden geçilerek elde edilmesi gereken ilmi, öğrenmeye tahammül gösteremiyordu. Düşünce dünyalarını , futbolun sınır tanımaz fanatıklığı , popüler kültürün içi boş magazin haberleri doldurmuştu. Genç dimağlar; hayal dünyalarına set çekmeye çalışan her engeli yıkmayı mubah görüyorlardı. Onların, asrileşmiş ufuklarına çıkamayan ebeveynler ve eğitimciler ciddi sıkıntı içerisindeydiler.

O gün, bu ve buna paralel düşüncelerle öğretmeyi tasarladığım İstiklal Marşı'nın kelime ve mefhumlarına zihnimde bir kılıf arıyordum. Öğrenciler, futbol ve magazin muhabbetlerine bayılıyorlardı. Bu eğilimlerini bir kılıf olarak kullanabilirdim. Derste onlarla bir maç yapacağımızı söyledim. Sevinçten ağızları kulaklarına varıyordu! Oyunumuz basitti: Her sorduğum kelimenin anlamına karşılık; sınıfta herhangi bir öğrencinin doğru cevabı, onların hanesine bir gol olarak yazılacaktı. Aksi durumda, benim haneme bir puan verilecekti. Karşılıklı yirmi ke-

lime için verdiğimiz mücadele; futbol maçlarındaki rekabeti aratmayacak kadar çetin geçti. Onlar, kelimedenden de olsa öğretmenleriyle yaptıkları bu maçı kazanmanın mutluluğunu çılgınca yaşarken; ben bir kılıfa bürüdüğüm milli marşımızın kelime ve mefhumlarını öğretmenin gururunu yaşıyordum...!

Yine öğrencilerime bir yıl boyunca çok istediğim halde, bir türlü okuma alışkanlığını kazandıramamıştım. Okuma alışkanlığını kazandıramamış bir eğitim de , eksik bir eğitimdi bana göre. Bu asil alışkanlığı kazandırmak için, öğrencilerimin ruh dünyasına uygun yine bir kılıf bulmalıydım. Çok geçmeden umduğumu bulmayı başardım Öğrenciler, oyunla karışık öğrenmeyi daha eğlenceli buluyorlardı. Hemen duyurular yaparak bir kulüp kuracağımı söyledim. Adı "kitap okuma kulübü" olan bu etkinliğin içine, öğrenciyi cezbedecek birkaç eğlenceli aktivite yerleştirdim. Okuduklarını paylaşma, kitap okuma kulübü onur üyeleri oluşturma, bir ay sonunda en çok okuyan öğrenciyi ödüllendirme, bunlardan bazılarıydı... İlk bir ay sonunda, günde on sayfanın altına düşmemek şartıyla .bazı günler 300-400 sayfa okuyan öğrenciler çıktı. Bazıları ise kitap okumayı, müptelası oldukları diziyeye tercih edecek kadar "kitap kurdu" oldular. Daha sonra, haftalık kitap seminerleri düzenleyecek kadar hummalı bir faaliyetin içinde kendimizi bulduk! Hâlâ sayısı altmışa yakın kitap severin düzenli olarak katılımıyla, bu kulüp faaliyetlerine devam ediyor... Eğitimde en başta sormamız gereken soruyu hep sona saklıyoruz. "Neyi öğretmeliyim" endişesiyle niçin ve nasıl öğretmeliyim?" sorusunu hep gölgeliyoruz. Materyalleri, niçinlerin ve nasılların emrine en sonunda veriyoruz maalesef!

Öğrenciler her öğretmenin ruh dünyasını yansıtan farklı farklı aynalardır. Nasıl bir kişiliğe sahip olduğunuzu, öğrencilerinize bakarak rahatlıkla görebilirsiniz. Ve fethedilmeyi bekleyen ayrı ayrı kaleleri andırır öğrenciler. Bu fetih, bir heykeltıraşın mermeri yontma sabrını gerektirecek kadar zordur. Ruh dünyası fethedilen bir öğrenciyi, rahatlıkla geleceğe emanet edebilirsiniz...Bilindiği gibi, üniversite kademelerinde derse devam imza tutanaklarıyla belirlenir. Bir gün, danışmanlığımı yürüten hocamla birlikte, çalışmalarımızı kontrol ediyorduk. Hocamın, ruh dünyasına yansıyan öğrenci portresini gösteren bir skandalla dersimiz bölündü: İki öğrenci arkadaşlarının yerine imza atmışlardı. Edebin, ebedi terbiyesinden geçen hocamın bu haber karşısındaki halet-i ruhiyesini asla unutamam! Derin bir murakabe hissiyle, "demek ki, onlara lisan-ı halimle doğruluğu öğretememişim." düşüncesi, ellerinin titreyişinden ve yüz hatlarından belli oluyordu. Bana da, bu manzara karşısında ondan hakkıyla istifade edememenin hicranını duymak kalıyordu. Öğretmenlik dersini, ilk defa gerçek bir öğretmenden böylece almıştım. Öğretmenlik, mesuliyet duygusunu omuzlarında hissedebilme cesaretini göstermeyi de gerektirir. "Öğretmenlik, 24 saatlik bir meslektir. Maddi karşılığı için yapılmayacak tek meslek, öğretmenliktir." sözü de, ajandamda, hocamdan aldığım altın değerinde bir öğüt olarak durmaktadır. Ve her öğretmen lisan-ı hâl ve kâliyle, öğrencilerin rüyalarını süsleyecek kadar kutsal ve zor bir görevin baş mimarıdır...

18. yüzyılın şuh ve coşkun şâiri Nedim'in, sevgilinin vefasızlığını ifade için -bir zalime teşbih ederek- "Tahammül mülkünü yıktın Hulagü Han mısın kâfir" şeklinde edibâne ve zarifâne- bir mısrası vardır. Bu mısrayı her hatırladığımda, günümüz insanının tahammül ve sabır

duygularından yoksun oluşunu düşünürüm. Tahammül mülkü yıkılmıştı artık ve tahammül duygusundan uzak oluşumuz, insan hayatını da ucuz bir meta haline getirmişti. "Sabrın sonu selamettir," sözü ise, artık lügatların arasında kaldı ne yazık ki! Tahammül ve sabır, eğitimin de vazgeçilmez prensiplerinin başında gelmektedir. Öğretmen, sabır duygusuyla ilmek ilmek dokumalı bilgiyi, genç dimağlara... Bazı öğrenciler, üst sınıf olma psikolojisini hep kullanmak isterler Sınıf kademelerini atlamak, onlara büyüdüklerini hatırlatan bir ölçü gibidir. 8. sınıflarda, bu psikolojiyi sürekli kullanmayı âdet edinen bir öğrencim vardı. Ders esnasında, öğrenciler üzerinde otorite kurmak için, sık sık çıkışlar yapıyordu. Öğrenciyi kazanmak için, tatlı üslubu ihtiyar etmem, onu daha da cesaretlendiriyordu. Bir gün, dayanamayıp "tahammül mülkünü" yıktım. Onu yıkmakla, aylardır sabırla ördüğüm sevgi binasını yıktığımı, sakinleştiğimde anladım Bir öğrenciyi sindirmek için sert çıkışım, tüm öğrencilerin yüzüne acı bir ifade olarak yansımıştı. Telafisi olabilecek yüzlerce alternatif içinden, ben kolay olanı seçmiştim. Bir anda kurduğum sevgi pınarını canlandırmak için, tam bir ay boyunca uğraştım...

Ve hangi sistem ya da kurum, sevgi denen iksir olmadan ayakta durabilir? Öyle bir iksir ki, kullandıkça artmakta ve damla olarak düştüğü yürekte, derya olarak çağlamakta! Sabır ve sevgi, öğretmenin kanatları gibidir Hangimiz sabrı ve sevgiyi, iki kutsal kanat gibi bürünen bir annenin terbiyesinden geçmeden büyüdük? Öyle ise. neden bu iksirleri yarınlığımızın teminatlarına çok görüyoruz! Şair, doğru söylüyordu: "Meyveler sabırla olgunlaşmış." Ve hiç şüphesiz, ancak sevgiyle yeşerir ve büyür. Öğretmen olduğuma en çok sevindiğim zamanlar; bir öğrencimin gözlerinden ummanlara bedel, sevgi dolu

bir iki damla olarak aktığım zamanlar olmuştur! “İyi bir eğitimcinin gönlünde sadece sevgi vardır; orada kine, öfkeye, düşmanlığa ve kıskançlığa yer yoktur.” On yıl sonra karşılaşacaklarımızı, bugün görseydik; tepkimiz ne olurdu acaba? Yarınlarımızın elimizin altında şekillendiğini fark edenler, ancak sevgi ve sabrın zırhına bürünüyorlar. Ve sabrın şafağında sevgiye kanat açarak, geleceğin umut ve barış elçilerini yetiştiriyorlar. Ne mutlu “yarına bir deste gül bırakma” düşüncesini, eğitiminin bir parçası haline getirebilen sevgi ve sabır işçilerine..!

olmadığını sorar, tezgahlarını kurmalarına yardım etmek isterdim. Hiçbir şey yapamazsam gider mahallenin çeşmesinden içmeleri için bir şişe su doldurur, sessizce yanlarına koyardım. Bu onların çok hoşuna gider, başımı okşarlardı. Ben de hemen muhabbeti ilerletir, bitmek bilmeyen sorularıma başlardım. “Nereden geldiniz? Gece nerede kalacaksınız? Buraya gelene kadar hangi şehirlerden geçtiniz?” Onları bıktırana kadar sorardım.

Mahallenin kuytu ve serin bir köşesini seçerler, alışkın hareketlerle toprağı eşeleyip körüğe yer açar ve önce onu yerleştirirler. Kadın sırtında taşıdığı, içinde ne olduğunu anlamamın mümkün olmadığı bez yığını arasından yumuk yumuk bebeciğini çıkarır, yerde en güvenli bir köşeye özenle yerleştirirdi. Kadın kalaylanacak kapları istemek üzere kapıları çalmaya giderken, erkek ise dilinde bir türkü ile kömürü tutuştururdu. Beni en sıkan kısmı, topladıkları kapları uzun bir ön temizlikten geçirmeleri idi. İsterdim ki bunlar hiç yapılmıyın, hemen benim en sevdiğim büyüğü kısıma geçiversinler. Dayanamaz sorardım: “Amca, hadi artık bakırı ateşe atsana”. Kalaycı esmer yüzünün üzerinde birer pırlanta gibi parlayan gözlerini kısarak, kirli bir bez parçasıyla terini sildikten sonra; “Olmaz kızım, yanmadan önce iyice temizlemek lazım, yoksa kalay tutmaz akar giderdi.” Kalaycının bu sözü bende bir tekerleme gibi takılıp kalmıştı. “Yanmadan önce iyice temizlenmek”. Hayatımın birçok döneminde bu sözü sesli olarak kendime tekrarladım. Keşke gönüllerimizi ve beyinlerimizi de böyle bir ön temizliğe tabi tutabilsek, hatta kalaya... Şu kısa ömür dilimi içinde acaba ne kadar yandık? Ne kadar temizlendik?

Kalaycı, uzun demir maşayla tuttuğu bakır tası, iç kısmı közün üzerine gelecek şekilde ustaca çevirip közün

üzerine kaparken; diğer eliyle körüğün çevirme koluna bir tur attırıp ateşi alevlendirdi. Ateşle buluşan bakır yanmaya hazırды. Şimdi sıkı durun: Kafdağı'ndan gelen Kalaycı Amcam büyüsünü yapmaya hazırды. Maşanın ucunda sıkıca tuttuğu tasa ateşin üzerinde iki tur attırarak, tasın her yanının aynı ölçüde yanmasını sağladıktan sonra, tası ters çevirip bu defa alt kısmını ateşe teslim etti. Yanındaki torbadan bir tutam beyaz büyülü toz alıp, tozu on beş-yirmi santim yukarıdan tasın içine doğru serpiştirmesiyle, ateşin üzerinden bembeyaz koyu bir duman yükseldi. Bu dumanın içine dalıp bilinmeyen alemlere yola çıkmak için, dumanla birlikte çığlıklar atarak çömeldiğim yerden havaya fırlardım. Çünkü sabahtan beri beklediğim yer burasıydı. Sonra sevincimin görüleceğinden utanır uyuşan ayaklarımın üzerinde çömelmeye sessizce devam ederdim...

Hala bir sokak köşesinde o esmer yüzlü dostlarımı görsem dayanmam. Bilinmedik bir kuvvet beni onlara doğru iter. Gider karşılarında bir müddet dikilirim. Bakışlarım közlerin kızılığında erir gider. Ayaküstü bir sohbetten sonra bin bir güçlkle ayrılırım oradan...

BEKLENEN BULUŞMA

Televizyon günlerdir Rusların Çeçenistan'ı bombalayışını gösteriyordu. Yanan binalar, dilini anlamadığım ama ateşini hissettiğim ağıtlar. Dumanı tüten enkazlarda yakınlarını arayan yanık insanlar. Yıkıntılar üzerine oturmuş elleri koynunda nineler, bomboş bakışlar, kan kusan bakışlar ve çocuk bakışları...

Türk televizyonları ve Dünya televizyonları, görüntülü haberleriyle olayı sadece sergiliyorlardı. Kınamalar...

“Bu bir dramdır... Rusya önlenmelidir” söylentileri tekrar-lana tekrarlana, ilk günkü anlamlarını zaten yitirmiş. Artık söylenmesi gereken şeyler söyleniyordu.

Günlük hayatımız ritminden hiçbir şey kaybetmeden devam ediyordu. Saat 07.00’da evden çıkıyorduk. Eşim çocukları okullarına bırakıyor, ben üniversitede Türkçe öğretmenliğine gidiyordum.

Değişik milletlerden öğrencilerimle bir ortak çizgide buluşmuştuk. Bu ortak çizgi güzelim Türkçe’ydi.

Türkçe öğrenmek için hepsinin değişik sebepleri var-dı. Fransız Piyer Bey; anladığım kadarıyla Türklerin Er-menileri nasıl katlettiğini öğrenmek için. Natela Hanım’ın babası bir Azeri Türkü’ymüş; Inna ve Jurayte Hanım, Türkiye’de iş yapabilmek için. Aleksandır Bey ise, Acem olan büyükannesinin Türklere olan sevgisinden, Türkçe öğreniyorlardı.

Velhasıl az sayıda ama çok renkli öğrencilerim, sahip oldukları renklerle sınıfı dolduruyor, hatta taşıyorlardı.

O gün sınıfa girdiğimde, hepsi sıralarına oturmuş beni bekliyordu. Her sınıfa girişimde olduğu gibi Türkiye’deki öğrencilerimi hatırlayıp bir iki saniye elimde olmadan aya-ğa kalkmalarını bekledim. Onlar sadece “İyi günler” sela-mına “İyi günler”le karşılık verirler. Kurs kitabında o günkü dersin yerini ararken, Aleksandır her zamanki ki-barlığıyla; “Hanımefendi, siz neden üzültülüsünüz?” dedi.

Günlerdir beynimi meşgul eden bu “Çeçenistan” me-selesinden dolayı asık suratla dolaşıyordum. Sanırım yü-zümün görüntüsünden Aleksandır böyle bir soru sormuş-tu.

Yüzüme hemen bir sahte tebessüm geçirivererek; “Üzültülüsünüz değil, Aleksandır Bey; üzüntülüsünüz” diye cevapladım. Aleksandır sözünü içinden tekrarlayıp

tekrar seslendi: “Siz neden üzüntülüsünüz hanımefendi?” Aleksandır’ın bu tekrarı sahte tebessümü fırlatıp beni, gerçekten gülümsetmişti.

Aslında ben konuşmak, içimdekileri dökmek için birini, birilerini arıyordum. Bunun için zaman çok uygun, fakat şartlar uygun değildi. Eğer derdimi gönlümce dökersem, onların anlattıklarımından hiçbir şey anlamayacaklarını çok iyi bildiğim için, sözcükleri onların anlayacağı türden seçerek konuşmalıydım.

“Bazı şeyler çok kötü Aleksandır Bey” dedim. O yine gözlerini süzüp; omuzlarından aşağı inen kızıla boyanmış saçlarına takılı boncukları şöyle bir yoklayarak; “Nasıl bir şeyler?” diye karşı bir soruyla beni cevapladı.

Beni üzen şeyi söylemekte sıkı bir tereddüt geçirdiysem de ağızımdan çıkanlara engel olamadım. “Çeçenistan” dedim, usulca... Bu sözcüğü hepsi çok iyi anlamış ve aralarındaki konuşmayı bırakıp kulak kesilmişlerdi.

Bir an, keşke bu konuşmaya hiç başlamasaydım diye düşündüm. Ya şimdi benim, doğulu olduğum, Müslüman olduğumdan dolayı böyle bir konuyu açtığım düşünülürse, hatta bunun için kursu bırakırlarsa düşüncesi geçti zihnimden. Şimşek gibi bir pişmanlık geçti içimden. Fakat olan olmuş, konu açılmıştı.

Çeçenistan sözcüğünü duyduklarında hepsi anlaşmış gibi elleriyle boşluğa tokat atarcasına hareket yapıp, “Ayy Russia” diye aşağılayıcı bir tondan seslendiler.

İlk günlerde garipsediğim bu hareketin anlamını artık biliyordum. Bu bir protesto, bir karşı çıkma, kabullenme, fakat aynı zamanda hiçbir şey yapmamaktan doğan üzüntüyü dile getiren bir hareketti. Bizdeki “Allahından bulsun” gibi...

25 Yaşlarında, kültürlü bir Rus hanımı olan Inna Hanım, “Bu Ruslar böyledir... Ne zaman balık büyük , ne zaman balık küçük. Elini boğazına götürüp parmaklarıyla bıçakla keser gibi işaret yapıp, “İşte böyle...”

Benim kem küm etmeme karşılık, Inna her şeyi mükemmel özetlemişti. Geçen yazı İstanbul’da Türkçe kursunda geçirdiğinden, diğerlerine göre Türkçesi oldukça iyiydi. Aramızdaki konuşmadan bir şey anlamayan arkadaşlarına dönüp; Rusların bunu hep yaptığını ateşli bir şekilde anlattı. Büyük balığın, küçük balığı yutmasının ne kadar sıradan olduğunu anlattı, anlattı. Inna’nın konuşmasının ardından hepsi kendi tarzıyla ve uğultu halinde konuşmaya başladı. Benim dışında kaldığım sıkı bir sohbet doğmuştu. Yapılanlara hepsi son derece kızgın ve tepkiliydi. Onları binbir güçlkle yatıştırıp, derse geçtim. Ders çıkışı treleybüsle eve dönerken, duvarlara burada alışık olunmayan bir şekilde yapıştırılmış el yapımı ilanlar gördüm. Kendi dillerinde; “Çeçenya’ya özgürlük, Rusya Çeçenistan’dan çekil” diyorlardı.

Meseleye hem okulda, hem dışarıda rastlamam beni iyice bu olaya yoğunlaştırmıştı. Adeta başka hiçbir şey düşünemez olmuştum. Bu, belki de gurbette olmamdan, buralarda bir şeylere tutunma ihtiyacımdan doğuyordu. Eve girip televizyonu açtığımda, yine aynı manzaralar ve hiçbir şey yapamamanın baskısıyla kendi kendime konuşmaya başladım. “Allahım ne yapmalı, nasıl yapmalı... Bir tanesine bile olsa, bir Çeçen bile olsa yardım edeyim, gönder bana...” Bu sözleri elimde olmadan, göz yaşları içinde, hem de sesli sesli söylemişim. Sanki içimden geçince beni duymayacakmış gibi... İnsanca bir düşünce işte...

Hafta sonu ülkede yaşayan Tatar, Azeri, Özbek gruplara Türkçe kursu vermek üzere Tatar Azınlık Merkezi olarak kullanılan Rus yapısı yaşlı taş binanın haşmetli antika kapısını iki elimle itekledim. Kapı gıcırdayarak açıldı. Binaya girdim. Merkez, binanın ikinci katındaydı. Her zamanki gibi bozuk olan ışıklardan dolayı merdivenlerin yanlarındaki tarihi ahşap trabzonları karanlıkta düşmemek için sıkıca kavrayarak, birinci katı çıkıp ikinci kata yöneldim. Birkaç basamak ileride kara takım elbise giymiş birinin tıpkı benim gibi dikkatlice ilerlemekte olduğunu görünce, ortamın verdiği etkiyle gayri ihtiyari çıkış hızımı yavaşlattım. Nasıl olsa adam üst katlara çıkıyordur. Adam varsın gitsin ki ben de gireceğim daireye gideyim. Kara elbiseli adam çıktı, çıktı... İkinci kat daire kapısının önüne geldi, parmağını kapının ziline uzatıp zile bastı, beklemeye koyuldu. Adamın kara elbiseleri zaten loş olan merdiven aralığını iyice karartmıştı. İçimden geçen ürpertiyle karışık, kendimi tutamayıp gülme isteği öyle şiddetliydi ki elimle ağzımı sıkıca kapama zorunda kaldım. Diğer elimle ise, adamın deminden beri çaldığı kapının anahtarını sıkıca tutuyordum. Bugün kurs hazırlığı için erken gelmişim ve merkezi ben açacaktım.

Bir anda kafamda uygulamakta karar veremediğim seçenekler dans etmeye başladı. Adam beni daha görmemişti: “Acaba hiç ses çıkarmadan geri dönüp binadan çıkarsa mıydım? Yoksa ürktüğümü belli etmeden üst katlara çıkıp adamın gitmesini mi bekleseydim?”.

Düşünceler arasında tercihle uğraşırken, zile basmaktan usanan adam sıkıntıyla geri dönünce, kaplumbağa hızıyla çıkmakta olduğum basamaklara çakıldım... Ne ileri, ne de geri gidebiliyordum. Bir şey yapmış olmak için saatime baktım, ardından çantamı karıştırdım... Ve yapacakla-

rım bitti. Adam cephesini tam dönmüş, soran gözlere bana bakıyordu. Benim de aynı daireye gireceğimi resmen anlamıştı.

Zoraki bir merhabadan sonra ilerledim, kapıya yaklaştım. Sanki sadece bu dairenin değil, apartmanın sahibiymiş gibi bir tavırla cebimden anahtarı ağır ağır çıkardım. Adam yana çekilerek bekleyişini sabırla sürdürdü. Aslında aşağıdan biri beni çağırırsa da geri dönüp hızla uzaklaşsam diye can atıyordum... Cebimden çıkardığım anahtarı aynı ciddiyetle kapıya doğru uzatırken, adamın yüzüne bakmadan bozuk bir Rusça'yla: "Birini mi bekliyorsunuz?" diye sordum. Adam da anlayamadığım bir Rusçayla, "Tatarların merkezi burası mı?" dedi. "Evet birini mi bekliyorsunuz?" diye cevapladım.

Aslında buraya Ruslar hiç uğramazdı. Fakat sapsarı saçları, mavi gözleri ve iri yarı vücuduyla bu adam bir Rustu. İkinci defa kimi beklediğini sorduğum halde cevap alamamıştım. Birden karar verdim. Kapıyı açmayacak, bu adamın kim olduğunu öğrenecektim. Aynı soruyu bir kez daha sorunca; "Ben kimseyi beklemiyorum. Tatar merkezi yazısını görünce girdim" dedi. İyice meraklanmıştım. Bu sefer sorumu değiştirerek sordum; "Tatar merkezinde ne yapmak istiyorsunuz?" dedim. Adamın daha da sıkılarak; "Ben Çeçenim, buraya Tatarlarla tanışmaya geldim" demesiyle kafamda koca bir şimşek çaktı. Vereceğim cevabın. Rusçasını unutup; "Nee, Çeçen misiniz?" diye haykırdım. Adam tepkimi görünce, ne dediğimi de anlamadığından, benim kendisinin ne dediğini anlamadığımı düşünüp, elini göğsüne vurarak; "Ben Çeçenim" diye bastıra bastıra tekrar etti.

Aslında yanlış bir hareket olduğunu bile bile, bütün önyargımı bir kenara fırlatıp, anahtarı çevirdim, kapı uzun

bir gıcırtyla açıldı. Adamı küçük odaya oturttuktan sonra, burada beklemesini, birkaç dakika içinde görevlilerin burada olacağını” söyleyip dışarıya çıktım.

Hava kışın ilk karını bekliyor, etraf ayaz kesiyordu. Geçirdiğim korku ve şaşkınlıktan bütün vücudumu ter basmıştı. İşte Allah’tan dilediğim, Çeçen gelmiş ve yukarıda beni bekliyordu.

GABI

1995 Yılıının sanırım Ocak ayıydı... Çünkü oturduğumuz mahallede karla kaplı olmayan sadece ağaç gövdeleri kalmıştı.

İklimine alışmaya çalıştığımız bu ülkenin kışı Erzurum’u hiç de aratmayacak soğuklukta idi. Güneş; günlerdir yüzünü göstermek şöyle dursun birkaç ışınını bile esirgiyordu; sanki bir küskünlüğü vardı buralara.

Kışının soğukluğuna rağmen sıcacık insanları vardı bu soğuk kuzey ülkesinin.

Bizde de yalnız insanlar vardı fakat burada yalnız yaşlılar, yalnız gençler daha bir fazlaydı. Dünyaya bakış insana bakış ne kadar farklı olsa da velhasıl insan burada da aynı insandı. Belli ki bir kaynaktan geliyorduk.

Televizyon akşam haberlerinde iki gündür Çeçenistan’a yapılan yoğun bombardımanı veriyordu. Rusların Çeçenler üzerine kimyasal silah kullanmış olabilecekleri şüphesi gitgide artıyordu.

Bombalanan Çeçen şehirleri, köyleri, yollara düşmüş savaş mağdurları, ağıt yakan kadınlar, marş okuyan erkekler ve hep ağlayan, hep ölen çocuklar...

Televizyondaki haberler hızlı okunduğundan Rusçam yaya kalıyor, ertesi gün bazı şeyleri alt kattaki Rus komşum Nadya Hanım'dan soruyordum. O; bana benim anlayacağım sadelikte hiç bıkmadan anlatıyordu.

İki kadın bazen kapı aralığından, bazen camdan kendi çapımızda uluslar arası politika yapıyor, Rus dış politikasını yerden yere vuruyorduk.

Bir gece yine haber saatiydi. Nadya Hanım kapıyı çaldı; eşinin evde olmadığını söyledi, bir hanım arkadaşıyla birlikte beni kahve içmeye çağırdı.

Evde sakallı bir kabile reisine benzeyen koca köpek Gabi'nin olduğunu bildiğim halde, gelen bu ilk daveti reddetmeyi aklımdan bile geçirmeden "Şimdi geliyorum" dedim.

Nadya'nın peşinden aşağı indim. Televizyonun olduğu odaya geçtik. Misafir diğer hanımla tanıştık. Televizyonun tam karşısındaki koltuğa oturdum.

Nadya Hanım, Rutha Hanım ve ben tüm dikkatimizi televizyona vermiş, gözlerimizi kırpmadan haberleri seyreliyorduk.

Ekranada birbiri ardına acılı kareler geçiyordu.

Saçını başını yolarak ağlayan Çeçen kadınlar, intikam yemini eden erkekler; karlar üzerinde, yıkıntılar arasında yalınayak, ağız burnu birbirine karışmış gezen şaşkın çocuklar... Daha fazla dayanamadık. Üç kadın üçümüz de birbirimize fark ettirmemeye çalışarak odanın loş ışığında gizli gizli ağlaşıyorduk. Burun çekişlerimiz zaman zaman televizyondaki çıgıllara karışıyordu. Üçümüz de kendi dilimizde Çeçenler için Allah'tan kurtuluş ve yardım diliyorduk. Öyle bir duygu yoğunluğu oluştu ki onlar Rusça ben Türkçe "Allah yardım etsin" diye sesli sesli söylenmeye başladık...

Nadya Hanım'ın getirdiği kağıt peçetelere göz yaşlarımı silerken sırtımda bir karartı hissettim. İçimi hiç beklemediğim bir korku dalgası kaplamıştı. Bu dalga arkama dönüp arkamdakinin ne olduğunu görene kadar sürdü. Benim aniden sırtımı dönmem, odadaki hanımlara o kadar komik gelmişti ki ağlarken birden gülmeye başladılar.

Arkamda duran evin koca köpeği Gabi idi. Kaç dakikadır orada durduğunu tahmin edemiyordum.

Gabi son derece sakin, ağırbaşlı bir sabır abidesi gibi hemen arkamda bekliyordu. Fırçayı andıran uzun, siyah ve sert kılları; gözlerini tamamen kapatan tepe tüyleri, çenesinde koca bir üçgen oluşturmuş sakallarıyla odanın loşluğunu daha da karartıyordu. Gözlerini hiç göremiyordum ama o uzun sert tüyleri arasından beni süzen bir çift siyah göz olduğuna emindim.

Kendisiyle ilgilendiğimi gören Gabi, koltuğumun arkasından öne geçip arka ayaklarını büktü ve iki ön ayağıyla dimdik pür dikkat beni seyre koyuldu. Ev sahibine iltifat olsun diye Gabi'nin uzun sert tüylerini hafif hafif okşarken, "Nasılsın oğlum Gabi" diye hatırını sormayı da ihmal etmedim. İlgimden son derece hoşnut kalan Gabi, hiç beklemediğim çeviklikle ön ayaklarını iki dizimin üzerine başını da onların üzerine koydu. Gözleri hala üzerimde...

"Aman Allah'ım! Koca Gabi dizlerimde yatıyordu" Onu kucağımdan kaldırmak için gizli bir iki teşebbüste bulunduysam da o hiç oralı bile değildi.

Ev sahibi Nadya Hanım kucağımdaki sanki çocuğuymuşcasına mutlu, memnun bir şekilde bana ikramları arttırmış, vitrinin gözünden içki şişesini büyük bir özenle indirmeye çalışıyordu. Şişeyi gören Rutha Hanım ise kadehlere yönelmişti. Rutha Hanım kadehleri parlattır-

ken Nadya ikolata ve Őekerleme kutularını amaya başladı. Belli ki bu hazırlıklar banaydı.

İtiraz mahiyetinde bir iki jestte bulunmak istedim ama Gabi'nin huylanıp ters bir harekette bulunacağından korktuğum için parmaklarımın ucuyla onu okŐamayı sürdürdüm.

Biraz Gabi'nin ağırlığından, biraz da korkusundan dizlerim iyice titremeye başlamıştı. Daha fazla dayanamamayaarak; "Nadya Hanım, Gabi niçin devamlı bana bakıyor?" dedim.

Nadya Hanım Gabi'yi adeta yerinden fırlatan bir kahkaha patlattı "Siz Gabi'nin koltuğunda oturuyorsunuz."

"Aman Allah'ım, demek zavallı köpek iki saattir yerinden kalkmam için gözümün içine bakıyormuŐ." Köpeğin sabrına hayran kalmıŐtım.

Dizlerime dayalı ön ayaklarını tuttum ve yavaşça boşalttuğım koltuğa bıraktım... Aynı anda o koca Gabi minik bir kedi uysallığıyla koltuğa fırlayıp tesbih böceği gibi kıvrıldı. Gabi'nin koltuğa kıvrılmasıyla gözlerini yumması bir olmuştu. Demek ki aksatmıŐtık uyku saatini Gabikonun (minik Gabi demek).

Gözyaşlarıyla başlayan gece kahkahalarla sona ermişti. İzin isteyip daireme çıktığımda; insanın her yerde insan olduğunu önemli olanın ortak dili, girilecek kapıyı bulmak olduğunu bir kere daha anlamıştım.

ALTIN DIŐLER

Edebiyat öğretmenliğini seçmemin bir sebebi de Türk lehçelerini ve farklı kültürleri tanımaktı. Karşımda konu-

şan Azeri ise on dakika sonra ben Azeri oluyorum. Doğuluysa ben de onun gibi konuşmaya başlıyorum. Bu, elimde olmadan yaptığım bir şeydi. Planlı değildi. Artık çocukluğum gerilerde kaldığı, orta yaşlara geldiğim halde farklılıklara özlem duygusu bende azalacağına daha da arttı.

Yaz tatilimi, yurt dışındayken bir miktar öğrendiğim Rusça'mı ilerletmeye ayırmıştım. Bunun için de "Yabancı Diller Kurs Merkezi" ne müracaata gittim. Kurs merkezinin merdivenlerinden çıkarken gördüklerim beni heyecanlandırmaya yetmişti. Çekik gözlü Çinlilerle, Tatarlar; yumuk gözlü Kırgızlar, Koreliler, Vietnamlılar, Kazaklar, fındık gözlü Japonlar... Hepsi gözlerinden mühürlüydü... Burası tam bir kültür cenneti idi. Hem de herkes benim dilim olan Türkçe'yi öğrenme peşindeydi. Bunu düşündükçe merdivenleri daha bir dik, daha bir kabararak çıkmaya başladım. Bu düşüncelerle kayıt bürosunun önüne geldim. Buraya geliş sebebim Rusça olduğundan, gözlerim sarışın Ruslarımı arıyordu. Sürekli etrafı tarıyor fakat aradığımı bulamıyordum. İlgimi en çok yüzlerce örgüsü, kadife teni ve bembeyaz dişleri olan Afrikalı gençler çekiyordu. Güldüklerinde ağızlarından ışık saçıyorlardı. Bıraksalar ömrümün kalanını burada geçirebilirdim. Televizyonda seyretmeye doyamadığım ırklar yanımda yöremde dolaşıyor. Canlı, kanlı karşımdaydılar, dünya buraya toplanmıştı. Yanı başımda beni bekleyen bir çift gözün soran bakışlarıyla düşüncelerimden uzaklaştım. Bu; uykudan yeni kalkmış gibi duran, yuvalarına gömülmüş bir çift gözü, şaşılacak kadar uzun siyah saçları, çizgi inceliğindeki dudaklarıyla genç bir Kırgız'dı. Başıyla beni selamlayıp "Affedersiniz Müdür Bey'in odasını arıyorum" diye bozuk bir Türkçe ile sordu. Kızın yumuk gözlerinden sonra beni en çok etkileyen, konuşmaya başlayınca ortaya çıkan alt-

taki üç dişiydi. Bu dişler pırıl pırıl som altındı. Gözlerimi kızın ışıltılı yanan dişlerinden alamıyordum. Türkçe olarak sorduğu soruya; konuşmayı biraz daha uzatabilmek için doğrudan cevap vermedim. Kırgızların Kazaklarla karıştırılmaktan hoşlanmadıklarını bildiğimden, “Kazaksınız değil mi?” diye hınzırca bir soru sordum. Kız neredeyse bir çizgiden ibaret olan gözlerini bir miktar aralayıp önce sadece gözleriyle itirazını dillendirdi. Ardından da “Men Kırgız” diye incinmişliği belli belirsiz cevap verdi. Kırgızlar Rusça’yı anadillerinden daha iyi konuşurlardı. Bunu iyi bildiğimden hiç farkında olmadan Rusça’yla bin bir özre başlamıştım bile: “Ay oçin izvinayu” (Çok özür dilerim) dediğimde, genç kız benim Rusça konuştuğumu görünce artan bir merakla bana iyice yaklaştı. Rusça’yı nerede öğrendiğimi, burada niçin bulunduğumu ardı ardına sormaya başladı. Körün aradığı bir göz, Allah verdi Rusça konuşan bir Kırgız. Uzun zamandır konuşmadığımdan bu dili unutmaya başlamıştım ama konuştuğum açılıyordum. Bu da bana dayanılmaz bir hoşluk veriyordu. Karşılaşmamızın ilk anlarında gözümü son derece rahatsız eden altın dişler şimdi sadece muzip geliyordu. Işığın zaman zaman yansımasıyla dişler iyice ilginç haller alıyordu. Hem konuşuyor hem de onu davet ettiğim kantine doğru yürüyorduk. Masaya oturduğumuzda kız artık tamamen görüş alanımdaydı. Çünkü ayaktayken benden daha uzun olan boyundan dolayı onunla konuşurken başımı sürekli yukarı doğru kaldırmam gerekiyordu. Sohbetin zevkinden birinci çayları nasıl içtiğimizi anlayamamış, ikinci çayları istemiştim.

Adı Aysuluğ idi. Ülkesinde çevre mühendisliğini bitirmişti ama iş bulamamıştı. Başkentte yaşadığından Türk Büyükelçiliği’nin bir programıyla Türkiye’de yaz kursuna katılma hakkı verilmişti. Geleli bir hafta olmuş, İstanbul’a

henüz alışmamıştı. Bana rastlamak ona da çok iyi gelmişti. Çok cana yakın ve sevimliydi. Ama şu dişleri yok mu? O kadar cansız ve yapaydı ki... Konuşurken gözlerim sık sık dişlerine kayıyor ve oraya takılıp kalıyordu. Altın diş çocukluğumda Türkiye’de de modaydı. Ama bugün unutulmuş olan bu modayı temsil eden birini karşımda görünce içimden istemeden de olsa alaya varan bir sürü şey geçiyordu. Şeytan beni dürtüklüyor, hatta dürtüklemele de kalmayıp gıdıklıyordu. “Acaba bu altın dişleri taktıracak dişçiyi çok aramış mıydı? Dişler kaç gram, kaç ayardı? İstedığı zaman çıkarıp paraya çevirebilir miydi?” Soramadığım bu soruları içimden sürekli geçiriyordum. Zihnimi dişlerin görüntüsündeki komiklikten kurtarıp, Rusça konuşmaya vermek istesem de bunda zorlanıyordum. Kızın yaptığı esprilere gülüyormuş gibi yapıp, ağız dolusu kahkahalar atıyordum. O da bu kahkahalara candan katılıyordu. Tabi dişleri de!

Yarım saatlik bir sohbetten sonra telefonlarımızı verdik. En kısa zamanda görüşmek üzere vedalaştık. Kursun merdivenlerini üçer beşer inerken hala ağızım kulaklarımda ve kendi kendime gülüyordum. Yolun kenarına park ettiği arabada beni bekleyen eşime olanları bir an önce anlatmak için çıldırıyordum. En çok da kızın altın dişlerini. Aman Allah’ım ne görüntüydü o. Tam bir karikatür...

Arabanın kapısını açtım. Kendimi koltuğa attım. Nereden başlayacağımı bilemiyordum. Ama dişlerden başlamalıydım. “Bir Kırgız’la tanıştım. Keşke sen de gelseydin. Kızın alt çenesinde altından kıpkırmızı üç koca diş. Kızın ağız tam bir robotun ağızına benziyordu. Hele konuşup güldükçe o kadar komik oluyor ki...” Derken tekrar kahkahalara boğuluyor, dizlerime vura vura gülüyordum. Fakat eşim gülmeme katılmak şöyle dursun, duvar gibi hissiz

bir suratla beni dinliyor, yüzüme bile bakmıyordu. Gülmekten oluşan yaşları silerken, onu böylesine nötr kılan şeyin ne olduğunu düşünüyordum. Daha fazla dayanamayıp neden böyle durduğunu sordum. O, yüzüme hiç bakmadan arabanın dikiz aynasını yavaşça benden tarafa, yüzünü ise öteki tarafa çevirdi. Gülmem azalsa da hala devam ederek onun ne yapmak istediğini anlayamadan bakışlarımı aynaya uzattım... Gülüşüm keskin bir bıçakla kesilmişti. Bir anda gülmekten mi yoksa aynada gördüğüm manzaradan mı bilmiyorum karnımda şiddetli bir sancı hissettim. Dikiz aynasında gördüğüm yüzün üstteki dişlerinin sol tarafı yoktu. Diş yerine porselen taktırmak üzere kesilmiş ve oyulmuş bir takım çıkıntılar vardı. Bu dişler beni bir vampire benzetiyordu. Diğer taraftaki dişim ise kanal tedavisi yapıldığından neredeyse bir ölünün dişi kadar morarmış ve cansızdı. Bu da ağzımı bir ölünün ağzından farksız yapıyordu. Sanki ağzıma çelik bir alet sokulmuş gibi aynadaki görüntü karşısında ağzımı kapatamıyordum... Sabah erkenden dişçiyle randevuma gitmiş, protezimin fazlalık yapan kısmını düzeltmesini istemiştim. Dişi ancak akşama alabilecektim. Bu sürede kayıt işlemlerini halletmek üzere dil merkezine gitmiştik. Protezimin ağzımda olmadığını bir an bile düşünmemiştim... Gerisini biliyorsunuz...

İRENA HANIM

Ülkeye görevli olarak geldiğim ilk haftasıydı. Etrafıma ne kadar hissettirmemeye çalışsam da bakışlarımdan, yürüyüşümden ve hatta duruşumdan yabancılık aktığını hissedebiliyordum.

Ders verdiğim üniversitenin 16. yüzyıldan kalma yaşlı binasının bana ayrılmış sınıfında sınıf ve ben birbirimize alışmaya çalışıyorduk. Sınıfın kalın tonozlu, oymalı sütunlarının, yürüyüşüme gıcirtısıyla eşlik eden sofasının “Bu da nereden gelmiş?” demesini duymazdan geliyordum.

İsimlerini yanlış söylemekten korktuğum için öğrencilerimin adlarını masamdaki klasöre gizlice yazmış konuşurken zaman zaman gidip bakıyordum. Öğrencilerim dediğime bakıp öyle 35-40 kişi sanmayın. Topu topu beş öğrenci. Rus Aleksandır, İna ve Olga Litvan, Yurgis ve sonradan Azeri olduğunu öğrendiğim Natela...

“Günaydın, nasılsınız, ben iyiyim, teşekkür ederim” diyaloglarıyla ilk hafta bitmiş, artık paragraf çalışmasına geçmiştik. Ben okuyorum onlar dinliyorlardı. Fakat aralarında zaman zaman Rusça fısıldaşıp gülüşmeleri; ne dediklerini anlayamadığım halde dikkatimi dağıtıyor, elimdeki basit metni okurken takılıyordum.

Kapı belli belirsiz bir şekilde vuruldu ve uzun bir gıcirtıyla açılmaya başladı. Yılların yorgunu yaşlı ahşap kapı bir türlü açılmıyordu. Bir iki saniye açılmasını bekledim, fakat merakımı yenemeyerek öğrencilerin soran bakışlarıyla birlikte kapıya yöneldim. Kapının ve sofanın gıcirtısıyla ayak seslerim birleşmiş, sınıfın sessizliğine tuhaf bir renk katmıştı. Kapıya tam bir adım kalımı elimi uzattığımda bir el uzandı.

Yarı aralık kapıdan uzanan bir el; son derece yaşlı, buruşuk, damarları dışarı fırlamış bir eldi. Uzun eski bir bastonu tüm gücüyle kavramış, her ne kadar engel olmaya çalışsa da yaprak gibi titriyordu. İnce kemikli parmaklarındaki iri taşlı altın yüzük hemen kendini gösteriyordu.

Bu beklenmedik misafirimi içeri almak için kapıyı açtım ve heyecanla Rusça’yı falan unutup “Aman buyrun,

hoş geldiniz, içeri girin...” dedim. Misafirim bastonundan güç alarak minik adımlarla sınıfa bir iki adım attı. Bir şeyler söyleyecek fakat heyecandan ve çıktığı merdivenlerin yorgunluğundan olacak bir türlü konuşamıyordu.

- Mer... Merhaba efendim. Bendeniz İrena Hanım.

Aman Allah'ım yüzünün kırışıklığına, kıyafetine bakılırsa bu teyze en az 100 yaşında olmalıydı ve Türkçe konuşuyordu. Günlerdir evde konuştuğum Türkçe'nin dışında Türkçe duyamamanın verdiği özlemle İrena Hanım'ı sıkıca kucakladım. Koluna girip O'nun adımlarına uyarak sınıftaki en ön sıraya oturttum. Tüllü, kadifeden yapılmış şapkasını çıkarıp özenle sıraya yerleştirdi. İnsana adeta antikacıdan alınmış hissini veren zincirli saplı, sarı işlemeli çantasını da onun yanına...

Yaşlı ve gizemli yeni öğrencimi diğer öğrencilere kısaca tanıtip derse devam etmeye başladım. Fakat benim cümleleri her okuyuşumda İrena Hanım önce biraz kekeleyip sonra çok hoş bir aksanla benimle birlikte tekrar ediyordu. Okuma bitince hepimiz İrena Hanım'a dönüp merak içinde konuşmaya başladık. Ben Türkçe, öğrencilerim Rusça; ama hepimiz aynı soruyu soruyorduk.

- Türkçe'yi nerede öğrendiniz?

O, heyecanını bastırmak için büyük bir gayret sarf ederek, konuşmasını zorlaştıran takma dişlerini sıkarak, büyük bir hasretle Türkçe konuşmaya başladı.... İnsanı geçmişin sırlı köşelerine götüren, asil bir havası vardı konuşmasının...

- Efendim; bendeniz İstanbul'da, Beyoğlu'nda yaşadım. 15 Yaş biz geldik Rusya'ya.

Benim Mama ve Papa... Bendeniz Yivri.

Buraya kadar anladım. Fakat “Yivri” sözünü ilk defa duyuyordum. Fark ettirmeden İngilizce-Rusça sözlüğü alıp “Yivri” nin Yahudi olduğunu öğrendim.

İrena Hanım'ı susturmak mümkün değildi. Konuşuyor konuşuyor, hatırlayamadığı yerde titreyen elleriyle benden yardım istiyordu. Kızaran yanakları, kuruyan dudaklarıyla konuşuyor, konuştuğça hatırlıyor, keyifleniyordu...

Genç kızlığı Beyoğlu'nda geçmiş. İstanbul'da bayramlarda Atatürk'ü iki defa görmüş. İstanbul boğazını, ara vapurlarını, satıcıları, ezan seslerini, Türk komşularını, Ramazan'da oruç tutanları, hangisine öncelik vereceğini bilemediği konuları birinden diğerine atlayarak anlatıyor, anlatıyor... Anlattıkça heyecanlanıyor, kısılan sesini kesik öksürüklerle tazeliyor. Hatırladığı her sözcükte bilinmez tatlarla kendinden geçmiş bir şekilde coşku fırtınası yaşıyordu.

Anladığım kadarıyla 70 senedir hiç Türkçe konuşmamış, Anadolu'dan bir Türk'le karşılaşmamıştı.

Ben O'nu sakinleştirmek için zaman zaman araya girip "Anlıyorum, tabi tabi, evet evet" dedikçe anlaşılmanın verdiği zevkle bir daha coşuyor, yatıştırılması imkansız bir hal alıyordu.

Yanına iyice yaklaştım, ellerinden tuttum, titreyen elleri birer kor gibiydi. Birden kendimi; uçmak isteyen fakat kurtulamayan bir serçeyi tutar gibi hissettim. Serçe ki Türkçe'yi konuşmuyor, şakıyordu.

Ellerimden güç alarak birden ayağa fırladı, kürkünün düğmesini ilikledi. Bembeyaz buklelerini düzelitti, iki elini yanlarına yapıştırdı. Minik kafasını arkaya doğru dikleştirerek; cızırtılı bir taş plak hissini veren sesiyle okumaya başladı:

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak...

Daha fazla dayanamadım... Gözlerim boşalırken kendimi arka sıralara zor attım. Aylardır duymadığım İstiklal Marşı'nın ezgisi burnumun direğini sızlatmıştı.... Ne yapacağımı bilememenin verdiği kararsızlıkla; "Bravo İrena Hanım" diyerek İrena Hanım'ın buruşuk, yumuşak yanaklarından öptüm ve O'nu zar zor susturabildim...

UNUTULMAZ AN

Her yaz olduğu gibi memlekette, annemlerin sahildeki evindeydik. Vakit öğle üzeri, sıcak boğucuydu. Sıcaktan kurtulmak için herkes bir köşeye serilmişti. Enerjisinden hiçbir şey kaybetmeyen, sesinde, soluğunda, canlılığında hiçbir azalma olmayan sadece televizyondur. En yakın dostumuzcasına gözlerimizi onun ağzından alamıyor, vaktimizi göz göre göre katlediyor, o ne anlatsa dinliyorduk. Neredeyse esiriydik onun.

Öğle haberleri başlamış, dikkatimiz de ikiye katlanmıştı. Tatilin ve sığının getirdiği gevşeklik hücrelerimize kadar işlediğinden, bugünün Ö.S.S. sonuçlarının ilan günü olduğunu bile unutmuştuk. Spikerin "Nihayet sonuçlar açıklanıyor" sesiyle kaykıldığımız yerden doğrulduk. Birincilerin hangi illerden ve okullardan çıktığını çok merak ediyorduk. Televizyonun sesini biraz daha artırıp, gereksiz giriş çıkışları önlemek için oda kapısını da kapattık. Televizyona kulak kesildik. Spiker; kendisine bizden bulaştığını düşündüğümüz bir heyecanla birincileri bir bir okuyordu. Eşit ağırlık ve sözel birincileri Anadolu'dan çıkmıştı. Eşim de ben de sözleşmişçesine "Helal olsun" diye haykırdık. Sıra yabancı dile gelmişti. Spiker ilin İstanbul olduğunu, ardından lisesini söyledi. Yanlış işittiğimizi

düşünüp ekrana neredeyse yapışmıştık ki bu defa lisenin adı yazılı olarak ekranda belirdi. Ardından öğrencinin adı...! Aman Allah'ım bu benim Burcu'mdu. Edebiyat dersine girdiğim Burcu... Herkes teneffüslerde çığlık çığığa oynarken, onu gömüldüğü kitapların arasından güçlkle çekip çıkarır bahçeye gönderirdik. Zaman zaman umutsuzluğa kapılır, zaten zayıf ve narin bedenini koridorlarda güçlkle taşır, ama çoğunlukla ümidin inancıyla gözleri ışı ışı yanardı.

Burcu'mun yıl içindeki sevinmeleri, üzölmeleri gözümün önünden kare kare geçti. Nefesim tıkanmış, olduğum yerde vurunmaya başlamıştım. Eşimin "Sakin ol" uyarılarını duymuyordum bile. Acele bir şeyler yapmalıydım. Ama ne? Önce telefona sarıldım. Tabi ki meşguldü. Bu haberi mahalleye, şehre hatta ülkeye duyurmalıydım. Balkondan aşağı baktım, mahallenin yaşlı teyzeleri gölgeye oturmuş sohbet ediyordu. Seslendim. Hepsi başlarını merakla, bir bir beşinci kata, bana çevirdiler. Daha iyi duymaları için elimi ağzıma boru gibi dayayıp, "Duydunuz mu, dilde Türkiye birincisi İstanbul'dan Burcu Açıköz..." diye bağırdım. Teyzeler söylediklerimden hiçbir şey anlamadıkları halde sadece sevincimi paylaşmak için "ha...ya...öyle mi?" gibi sesler çıkardılar. Fakat bu bana yetmezdi. "Ama o benim öğrencim, onu ben okuttum" diye tekrar bağırdım. Bu defa hep bir ağızdan "Maşallah... Maşallah" çektiler. Önümde beni engelleyen balkon demirleri olmasa büyük bir ihtimal şu anda aşağıda yaşlı kadınların yanındaydım.

Derin derin nefes aldım, kendime sakinleşmemi söyledim. Ama mümkün değildi. Öyle delice bir gurura kapılmıştım ki sanki sınavı kazanan bendim. Dünya bunu duymalıydı... Böyle bir coşkuyu en son ne zaman yaşadım

diye hafızamı hızla yokladım... Ev aldığımızda... Hayır. Belki ilk çocuğum doğduğunda buna yakın bir duyguyu yaşamıştım. Ama bu bir başkaydı... Soluklanışım bir türlü normal seyrine girmiyordu. Bu sefer evin içinde oda oda dolaşmaya başladım. Bir yandan da telefonu bilmem kaçınıcı defadır çeviriyordum... Nihayet karşı tarafı arama sesi duyuldu. Acaba ona neler demeliydim, nasıl sözler bulmalıydım tebrik etmek için. Kafamdan cümleler son sürat geçtiler.

“Tebrik ederim kızım, bak çalışmanın karşılığını çok güzel bir şekilde aldın” ya da “Aferin seni öpüyorum.” Kafamdan geçenlerin hiçbirini beğenmiyordum.

Düşüncelerim Burcu'nun sesiyle bıçak gibi kesildi. “Alo... Burcu kızım...” Karşıdan Burcu'mun sesi, “Öğretmenim”. Ben tekrar “Burcu” O ise, “Öğretmenim”... İkimiz de kilitlenmiş, başka sözcük çıkaramıyorduk ağzımızdan... Peşinden karşılıklı hıçkırıklar sökün etti coşkuyula... Madem konuşamıyorduk kapatmalıydık. Bir müddet neşeyle ağlaştık ve telefonları kapattık.

Oh... Rahatlamıştım.

İlhan TÜRKMEN

Taylan Doğruer İlköğretim Okulu \ Müdür Vekili

KUYRUKLU TAKSİ

Yıl 1985, öğretmenlik mesleğimin 6. yılı, Şubat ayı, yarıyıl tatili nedeniyle Antalya'lı Öğretmen M. Emin Özçapur arkadaşım memleketine gitmişti. Eşi öğretmen olduğu için, çocuklarıyla köyde kalmıştı. Görev yeri Sivas ili, Gürün ilçesi, Beypınar Köyü. Burada kış çok çetin geçiyor. Köyle anayol arası 15 km. Kışın yollar kapalı olduğu için ulaşım atların çektiği kızaklarla sağlanıyor. Burası benim ikinci görev yerim. Bu köye tayin olduğumda merak edip sordum; "Kışın ulaşım nasıl sağlanıyor?" dedim. "Burada ulaşım, kuyruklu taksilerle sağlanıyor" dediler. "Kuyruklu taksi de bildiğimiz kızak" dediler. Kışın ulaşımın zor olduğunu anladım. Fakat başka çarenin olmadığını da öğrendim.

Şimdi öğretmen arkadaşımın yaşadığı ve ölümden kurtulduğu olayı anlatıyorum.

Öğretmen arkadaş yarıyıl tatilinde Antalya'ya annesini ziyarete gitmişti. Giderken fazla kış yoktu. Yarıyıl tatili sonunda görev yerine gelmek üzere, Antalya'dan Ankara'ya, oradan Gürün'e gelmişti. Gürün'den köy ayırı-

mına kadar minibüsle ulaşım yapılıyordu. Sonra köye gitmek üzere kızaklara binilip çetin yolculuk başlıyor. Köye 4 kızak çalışıyor. Her türlü yolcu ve malzeme 15 km. boyunca kızakla taşınıyor. Öğretmen arkadaşın bindiği kızakta yük çok olduğu için ağır gidiyor. Kış devam ediyor. Fırtına olduğunda tehlike büyüyor. Akşam olmak üzere, kızakların köye yaklaştığı görülüyor. O sırada ani bir fırtına çıkıyor.

Bu noktadan sonrasını arkadaşım şöyle anlatıyor:

“Artık göz gözü görmüyordu. Bizi büyük bir telaş aldı. Kızakların önüne yardıma gitmek gerekiyordu. Yardıma gidenler de yolu şaşırmişti. Bütün köy seferber oldu. Kızakların hareket etmesi imkansızdı. Yanımdakilere dedim ki; kızaklar kalsın, atlara binip köye ulaşalım, canımızı kurtaralım.”

O sırada uğraşırken eldivenleri çıkarmış. Elleri donduğu için tekrar eldivenleri giyememiş. “Artık, siz gelmezseniz gelmeyin ben gidiyorum” diye yola çıkmış. Kendini iyi hissediyormuş. Ölümle burun buruna gelmiş. Yolun ortasından gideyim de, düşersem yolda kalayım diye düşünmüş. O sırada kızakçılardan birinin oğlu yardıma gelirken öğretmeni yolda görmüş. Öğretmen ölümü düşündüğü için, gelen vatandaş öğretmeni kucakladığında “İşte Azrail geldi” demiş. Baygın bir şekilde köye ilk girişte bulunan eve taşımışlar. Evde buz tedavisi uygulanmış. Biraz kendine gelmiş. Elleri donduğu için tamamen soyulmuş. Bir ay kalem tutamadı.

Bu olayı arkadaşım da biz de hiç unutamadık.

İsmail Hakkı AVCU

Atatürk İlköğretim Okulu \ Tarih Öğretmeni

HAYATA DOKUNMAK

Üsküdar İlçemizde bir "Görme Engelliler Okulu" var. Halis K. da orada İngilizce öğretmenliği yapıyor. Halis K. bir görme engelli, hem de doğuştan â-mâ...

Ben görmeyenlerin görenlerle beraber öğrenim gördüğü Büyükçekmece Lisesi'nde öğretmenken, Halis'in de T.C. İnkılap Tarihi dersine gidiyordum. Halis doğuştan â-mâ olmasına rağmen -bu zamana kadar olduğu gibi- okulunun en başarılı, çalışkan ve atak öğrencilerindendi. Ben bu sonuca, dersime olumlu ve akıllı sorularla katılması, dersi zenginleştiren diyaloglara sebep olması dolayısıyla ulaşmıştım. Hemen hemen her derste, gören arkadaşlarından daha başarılıydı diyebilirim. Diğer arkadaşları ve öğretmenleri de bu kanaattaydı.

O sene liseyi bitiriyordu. Gören arkadaşlarının hazırladığı yıllıkta O'nun faziletinden, başarılarından bahsediyor; ilerde istediği branşlarda başarılı olmasını temenni ediyorlardı.

Evet, Halis, kazandığı Boğaziçi Üniversitesi'nde sosyoloji, sonra da psikoloji okuyarak mezun olur. Bu arada

ingilizcesini de ilerletir. Halis'in bu başarıları kolay mı olmuştur sanırsınız. Hayır, büyük sıkıntılar, engellerle karşılaşır. Ama, kararlı ve azimli çabasıyla ve çalışkanlığıyla bunların üstesinden gelir.

Halis, gören insanla görmeyen insan arasındaki farkı "uçmakla" izah etmektedir. Uçan kuş kolayca istediği yere varır, konar. İnsan, kuşun yaptığını zorlukla ve ancak bir vasıtayla başarır. İşte, görmeyen zor da olsa görenin yaptığını zamanla başarır.

Bu senenin baharında (2003) bir de kitabı yayınlanır: "Hayata Dokunmak." Kitabını bir solukta okuyordu görmeyenlere, bir başka türlü, alışılmışın dışında bakmaya başlıyor insan...

Ben, doğuştan görmeyen, ama zor işlerin üstesinden gelip muvaffak olan Halis K.'ın bir dönem de olsa hayatında yer ettiğim için nefsime pay çıkarmakta ve onunla iftihar etmekteyim.

ÇEVREYİ DİNLEMEK

Üsküdar ortaöğretim okullarından birindeyiz. Sınıfta dikkatimi üzerinde daha çok toplayan bir öğrenci var: Salih... Sırasında bitkince oturuyor, dikkatini bir türlü derse veremiyor. Teneffüste onu izlemeye devam ettim. Arkadaşları gibi koşuşturacağına, bir yer bulup oturuyordu. En son bahçedeki kantinin karşısına gelen bankta oturmuş, gözü sık sık alışveriş yapan arkadaşlarına kayıyordu. Birden aklıma onun da canının bir şeyler çekebileceği geldi. Seslendim, yarı doğruldu. "Kantinden bana bir sandviç alır mısın?" dedim. "Olur" manasında başını salladı. "Sen de ister misin?" dedim. Yarım ağızla, "İstemem" dedi. Ben, "İki tane kaşarlı al da gel" deyip parayı uzattım. Az sonra geldiğinde, birini ona verdim. "Bu senin" dedim. Çekine çekine ve sıkılarak aldı. Sonra birden

aklıma gelmiş gibi; “Benim idârede bir işim var, bunu yemeye vaktim yok, al bunu da sen ye!” diyerek oturacağı bankın üzerine bırakıp oradan uzaklaştım.

Sonradan araştırdığıma göre, Salih o sabah da okula aç gelmişti. Bu, çoğu zaman böyle oluyormuş. Sabaha yiyecek bir şeyleri kalmadığından aç aç okula gelmek mecburiyetinde kalıyormuş.

Dersimin olduğu diğer günler de izlediğimde, onda az da olsa bir canlılık farkettim. Bana karşı davranışı da değişmiş gibiydi. Sanki benden kaçır gibi bir hali vardı. Galiba onurluydu da... Halbuki öğretmenler öğrencilerinin okuldaki anne-babalarıydı. Gerektiğinde her konuda dertleriyle ilgilenip yardımcı olabilmekteydiler.

Bir gün okul bahçesinde o görmeden yanına yaklaştım: “İstersen birer sandviç yiyebiliriz” dedim. “İstemem, sağol hocam” dedi. Ve devamla; “Artık evden yiyecek getiriyorum” diyerek süratle yanımdan uzaklaştı. Yaptığım kısa bir soruşturma neticesinde, getiriyorum dediği yiyeceğin sadece bir parça ekmek olduğunu tesbit ettim.

İşte o günden beri, öğrencilerimin üzerinde gözlerimi her gezdirişimde; bazılarının aç veya yetersiz gıda alarak okula geldiklerini düşünür, gelirimden giderimden az oluşuna hayıflanırım.

SANDALYENİN ANLAMI

Kasaba okulunun ders başlama zili az evvel çalmıştı. Öğrenciler yerlerine geçmiş, sıralarında oturuyorlardı. Öğretmenleri ise, kürsüsünde yoklamayı kontrol ediyordu. Sınıfta olmayanların hangi sebeplerle okula gelmediklerini öğrenmeye, bir problem veya dertlerinin olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Her gün tekrarlanan bu hâlin öğrenciler için pek ehemmiyeti yoktu. Lakayt bir şekilde bakıyorlardı.

Derse başlandıktan bir müddet sonra, kapının vurulduğu işitildi. Açılan kapının gerisinde Selim görünmüştü. Selim'in derse geç kaldığı pek görülmemiştir. Üstelik en çalışkanlardandı ve arkadaşları tarafından da çok sevilir, aranırdı. Öylece ayakta öğretmeninin "otur" demesini bekliyordu. Öğretmen; "Selim, oğlum! Derse onbeş dakika geç kaldığının farkında mısın?" dedi. "Zannederim ilk defa geç kalıyorsun." diye ekledi. Selim; "Efendim, gece ödevlerimi yaparken defterimin bittiğini gördüm." dedi ve aceleyle devam etti: "Sabah erkenden, kitapçı Nurullah Amca'nın dükkanından gidip defterle bazı şeyler alayım dedim. Bu sebeple geciktim. Özür dilerim." Öğretmen biraz kızgın; "Kitapçı Nurullah'ın dükkanı şurada, burnumuzun ucunda!" dedi. "O kadar uzak bir yer değil ki, gecikmeye mecbur kalasın." Selim; "Evet efendim, buyurduğunuz gibidir. Fakat Nurullah Amca, dükkanı açmış ama orada yoktu. Dükkanın kapısı önüne de bir sandalye koymuş. Ben bunun 'Buradan Geçilmez' demek olduğunu anladım." dedi ve devam ederek; "Hatta durduğum yerden dükkanın içinde, almak istediğim defterlerden görünüyordu. Nurullah Amca'nın benden emin olduğunu ve bana güvenebileceğini de bildiğim halde, ne çare ki, o sandalyeyi oynatmaya elim varmıyordu." diye ekledi.

Öğretmen; "Demek oluyor ki, bir parmağının ucuyla devirebileceğin o sandalye; aşılması mümkün olmayan bir kale duvarı gibi karşına çıkmıştı." dedi. "O engeli ortadan kaldırmak, o seddi yıkıp dükkana girmek elinden gelmiyordu. Ve sanki bunu yapmana mani olan, engelleyici bir güç vardı." diye ekledi.

Hâlâ ayakta bekleyen Selim'e, "Oturabilirsin!" dedikten sonra, sınıfa dönerek şunları söyledi:

"Bu sabah, herkesin saygı, hürmet ve itaate mecbur olduğu o sandalye, arkadaşınızı bir çeyrek saat kadar okuldan alıkoyduysa da, bize iyi ahlâk hususunda güzel bir ders olmuştur. Değil mi çocuklar!"

KENAN YAŞAR

Remzi Bayraktar Ticaret Meslek Lisesi \ Fizik Öğretmeni

ÖĞRETMENİN ÇORABI

Şose yolun yokuşunu çıktıklarında köyün görüneceğini söylemişlerdi. Elinde bavuluyla yola çıkalı iki saat olmuştu ve şimdi o yokuşun dibindeydiler. Yakıcı soğuk, tahta bavulun metal elceğini tutan elini üşütmüştü Mustafa Öğretmen'in, ama yüreğindeki sıcacık çarpıntı gittikçe çoğalıyordu. Ve işte köy görünmüştü. Burası Şavşat'ın Meydancık Nahiyesi'ne bağlı Yeşilce Köyü. Etrafı nefis çam ormanlarıyla kaplı ve deniz seviyesinden tahminen 1600-1700m yüksekte bir yer. İki katlı ahşap evlerin arasından top oynayan çocukların sesi geliyordu. Köyün marangozu Nevzat Usta, "Bu akşam benim mi-safirimsin Öğretmen Bey" dedi. Mustafa Öğretmen "Ben sizi rahatsız etmesem, okulun lojmanı varmış orada kalırım" diye cevap verdi. Nevzat Usta kararlıydı. Köye gelen öğretmen köyü tanıyıp yerleşene kadar misafir edilmeliydi. "Hayır hayır, olmaz, akşam benim misafirimsin" dedi. On dört numara gaz lambasının ışığında yemek yendi ve yöreye has beyaz patatesle birlikte çaylar içildi. Mustafa Öğretmen'in misafir olduğu eve

komşular da gelmişti. Merakla bakan gözlere memleketinin yeşilini, hırçın denizini ve çayın nasıl yetiştirildiğini anlatıyordu köyün yeni öğretmeni. Evet, tahmin ettiğiniz gibi Rizeliydi. Rize'nin Ardeşen ilçesinden.

Osman; yeşil gözlü, keskin bakışlı ve köyün en afacan çocuklarındandı. Bu yıl okula başlayacağı için annesi çok seviniyordu. Çünkü Osman evde kimseye rahat vermiyordu. Komşuların tavuklarını kovalar, edilerin kuyruğuna teneke bağlardı. Babasının hayvan otlatırken kullandığı kızılıcık sopasını at yapar, köy meydanında koşturup dururdu. Okula başladığında Mustafa Öğretmen'i epey yoracağına benziyordu.

Mustafa Öğretmen lojmana yerleşmiş, Osman okula kaydolmuş ve okuma - yazmaya geçmişti bile. Elma ağaçlarıyla çevrili okul bahçesinde öğrencilerini izlerken, gözü dalmıştı Mustafa Öğretmen'in. Her yer karla kaplanmış ve zaman ne kadar çabuk geçiyor. Oysa güzelim ülkesinde yapılacak okadar çok iş var ki! Çalışmak , çok çalışmak gerekiyor. Çalan zilin sesiyle irkilen Mustafa Öğretmen, on beş öğrencisiyle birlikte sınıfın yolunu tuttu.

Köy halkı öğretmenini çok sevmiş, O'nun ihtiyaçlarını elden geldiğince karşılamaya çalışmıştı. Genellikle hayvancılık yaptıkları için ; süt, peynir , yumurta gibi yiyecekler getiriyor; yün iplikten çorap örüyorlardı öğretmene. Mustafa Öğretmen de köy halkının o sıcak ilgisini karşılıksız bırakmıyor, bildiklerini onlarla paylaşıyor ve işlerinde onlara yardım ediyordu. Öğrencilere gelince; onlar, öğretmenlerini bir "ABC" gibi "okunan ilk cümle" gibi seviyor, neredeyse bütün zamanlarını O'nunla geçiriyorlardı.

Yeşilce Köyü'ne artık bahar gelmiş , hava ısınmaya başlamış ve yün çoraplar çıkarılmıştı. Mustafa Öğretmen de uymuştu bu tarifeye. O da ayağına yün çorabı yerine

ince makine örgüsü çorap giymişti. Ancak, ayağına giydiği çorabın ökçesinde küçük bir yırtık vardı ve Mustafa Öğretmen bunun ardında değildi. Mustafa Öğretmen gün boyunca öğrencileriyle birlikte ders işledi.

Cuma günleri köyden ilçeye servis giderdi ve Osman'ın babası da o servisin içindeydi. İlçedeki işler bitirdikten sonra köye dönme zamanı gelmişti. Osman babasını sabırsızlıkla bekliyor, kendisine ne getireceğini merak ediyordu. Babası Osman'a bir çift çorap almıştı. Osman çoraplarını eline alıp şöyle bir inceledikten sonra, dikiş makinesinin sürmesindeki makası çıkarır ve çoraplardan birinin ökçesini kesmeye çalışır. Annesi Osman'a kızarak, "Oğlum sen ne yapıyorsun? Çorabını neden kesiyorsun?" diye sorar. Osman annesine çorabın ökçesini göstererek; "Ama anne; bunu kesmeyi unuttular öğretmeniminki kesikti." der.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or introductory sentence.

Second paragraph of handwritten text, continuing the narrative or list.

Third paragraph of handwritten text, showing a continuation of the content.

Fourth paragraph of handwritten text, with some visible ink bleed-through.

Fifth paragraph of handwritten text, appearing as a distinct section.

Sixth paragraph of handwritten text, possibly a concluding sentence.

Final paragraph of handwritten text at the bottom of the page.

Kevser TUNCER

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ İngilizce Öğretmeni

GELECEĞE ATILAN İMZA

Öğretmen adayları mesleğe ilk adımlarını atmadan evvel, bu yolda çok mesafe kat etmiş hocalarından tavsiye duymak ihtiyacındadır. Babam ve arkadaşları da eğitimlerinin son yılında, zamanın tanınmış Edebiyat öğretmenlerinden Nihat Sami Banarlı'ya "ne yapalım, ne yapmayalım" şeklinde bir soru sorarlar.

"Evladım, şu ana kadar -ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite yıllarınız göz önüne alınırsa- bir çok öğretmeniniz oldu. Düşünün bakalım, hangileri hafızanızda güzel bir yer edindiler ve onları hangi özelliklerinden dolayı unutmayacaklarınız arasına aldınız?" der rahmetli.

Sorunun cevabı bir öğretmenin nasıl olması ya da nasıl olmaması gerektiğini ne kadar güzel özetliyor değil mi?

Babacığım bana hocasının bu değerli tavsiyesini söyleyince, ben de kendi hafızamı şöyle bir yoklamış, unutamadıklarımın ortak özelliğini belirlemiştim; sevgi dolu, güler yüzlü, tatlı dilli ve sabırlı olmak.

Her ne kadar öğretmenliğin özel bir yetenek gerektirdiğini düşünsem de, bugünden yarına iyi bir öğretmen olunamayacağını da gayet iyi biliyorum. Zamanla kazanılanların başında sabır geliyor desem, bilmiyorum ne düşünürsünüz?

İlk yılımı hatırlıyorum... Gençliğin verdiği o enerjiyle, olumsuzlukları nasıl da hemen değiştirebileceğimi sanıyordum. İşte size bir örnek... Bir gün, elimde bir sopa, koridorda nöbet tutuyorum. Tabiri caizse, terör estiriyorum. Çocukları koridorda top oynamamaları gerektiği konusunda 3-4 defa uyarmışım. Ama tabi sözümü dinleyen yok. Arkamı döndüğüm anda top meydana çıkmış gene. Cevvalim ya! O sinirle elinde top olan çocuğun yanına gidiyor ve elimdeki sopayla topa bir vuruyorum ki “ben size ne dedim” diyerek. Sopanın çocuğun yüzünden kaç milim uzaklıktan ve hangi hızla geçtiğini bilmiyorum ama bildiğim bir şey var. O gün Allah, hem o çocuğu hem de beni korudu. Sopanın yüzüne gelmesi halinde çocuğa neler olabileceğini hiç düşünmek istemedim. Ancak, dersemi almıştım. Bağıra çağıra çocuklara söz dinletmek mümkün değildi ve nasılsa hafızamızın bir yerlerinde kalmış olan öğretmen elindeki o sopa, kurşun dolu bir silah-tan farksızdı. Bizim ise silahlarla işimiz yoktu.

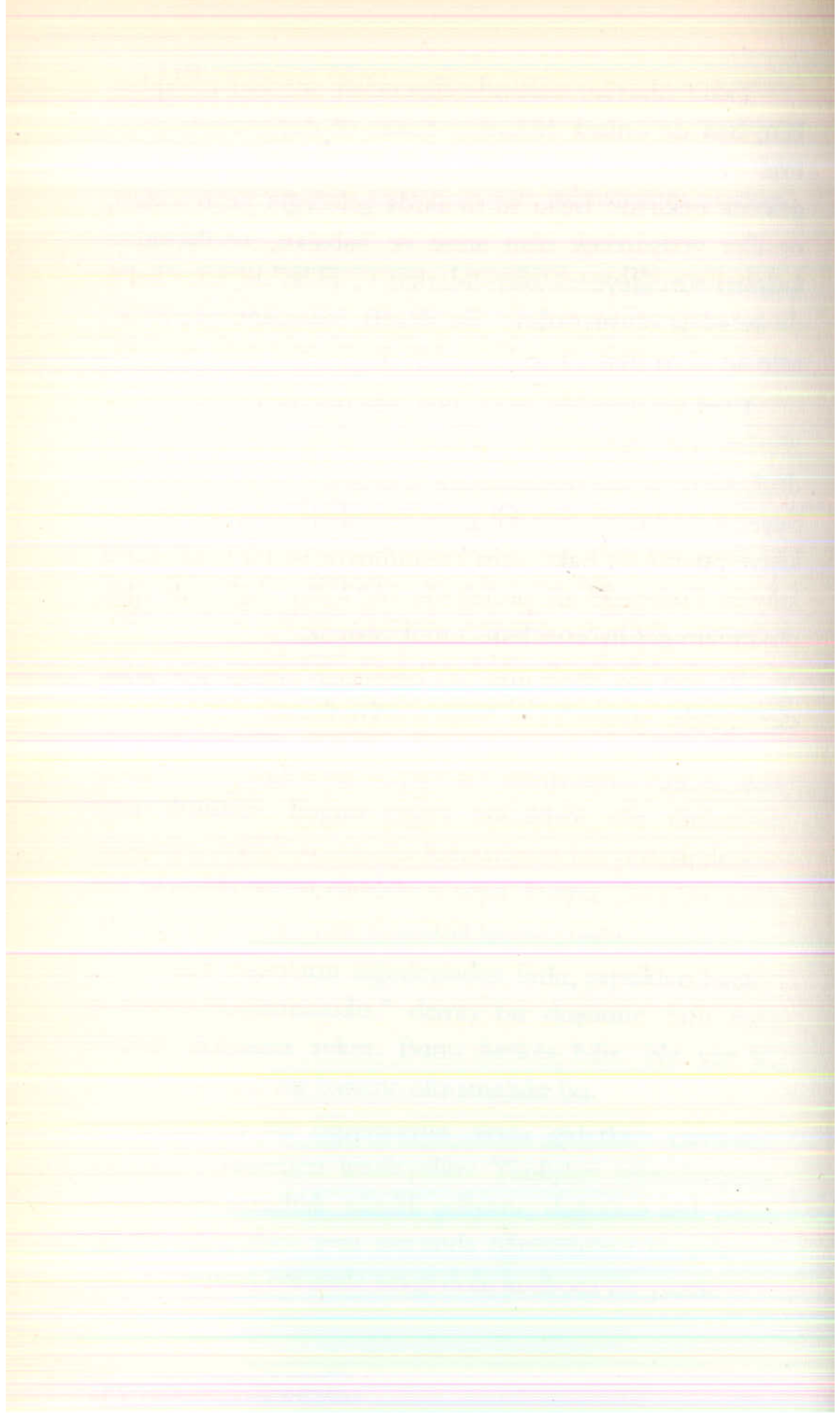
“Akıllı insanların diğerlerinden farkı, yaptıkları hataları tekrar etmemeleridir.” demiş bir düşünür. Sıfır hata insanın doğasına aykırı. Bunu herkes bilir. Ne var ki, hatalarımız için bir bahane olmamalıdır bu.

Gelin iyi bir öğretmenin okula giderken çantasına koyması gerekenleri listeleyelim: Yanlışları tekrarlamama konusunda kararlılık, sürekli gelişime, değişime açık olma eğilimi, öğretirken aynı zamanda öğrenebilme becerisi ve bütün bunların ötesinde sevgi dolu koskoca bir yürek.

Yazılı sınavlar sırasında öğrenciler soruları cevaplar-ken, ben de onlara dikkatlice bakar ve düşüncelere dala- rım. “Kim bilir, derim, kim bilir bu çocukları nasıl bir gelecek bekliyor. Belki şu sıralarda geleceğin profesörleri, nesiller yetiştirecek olan anne ve babaları, arkalarından kitleleri sürükleyecek olan liderleri ve belki de, evet belki de şehitleri oturuyordur.” Bu değerli insanların geçmişle- rine ait olma fikri sizce de müthiş değil mi?

Evet anlaşılacağı üzere, ben öğretmenliği çokook sevi- yorum. Bir öğretmenin insanların dünyalarında ne tür değişiklere sebep olabileceğini biliyorum ve bu beni çok heyecanlandırıyor. Sürekli genç insanlarla beraber olmak, kişiye pozitif bir bakış açısı kazandırıyor ve bu beni mutlu kılıyor. Geleceğe ait projelerde bir katkı sağlamak fikri dinamizm getiriyor ve bana umut veriyor.

Ve son söz: Beni dünyaya öğretmen olmam için gön- derdiğinden dolayı Yüce Allah’a şükrediyorum.

Lütfiye GÜLTEKİN

Yavuztürk İlköğretim Okulu \ Müdür

YOLLAR ve YOLCULAR

Bir yıl sonrası düşünüyorsan, tohum ek

Ağaç dik, on yıl sonrası tasarladığın;

Ama yüzyıl sonrası düşündüğün, halkı eğit

Bir kez ürün verir ekersen tohum,

Bir kez ağaç dikersen, on kez ürün verir

Yüz kat olur bu ürün, eğitersen halkı.

Kuan TZV

Uzun ve yorucu bir eğitim öğretim yılının sonunda, bir aylık iznimi kullanarak dinlenmiş bir şekilde sıcak bir yaz günü görevimin başına geri dönmüştüm. Diplomalara ilgilenen Müdür Yardımcısı arkadaşıma mezun olan öğrencilerimizin diplomalarını alıp almadıklarını sordum. Ve diplomaları odama getirmesini rica ettim. Benim için bu önemliydi. Çünkü bu bölgede diplomasını almayan öğrenci, liseye kayıt yaptırmayacak öğrencidir genelde. Müdür Yardımcısı arkadaşım diplo-

maları getirdiğinde, 50'ye yakın diplomanın henüz alınmadığını gördüm ve içim burkuldu. Çünkü 50 öğrencimizin liseye gitmek istemediğinin veya gönderilmek istenmediğinin göstergesiydi bu. Oysa bu yıl okulumuzdan 300 öğrenci mezun olmuştur.

Tek tek diplomaları incelerken, diploma notu 4,23 olan biri gözüme ilişti. Hemen üzerindeki ismine baktım. Evet, bu tahmin ettiğim öğrencimizin diplomasıydı. Saygılı, terbiyeli, çalışkan; taşı toprağı altın diyerek Güneydoğu'dan İstanbul'a göç eden yedi çocuklu bir ailenin ortanca kızı... Cılız kolları, ışıltılı gözleri, örgülü saçları, çekingen ama okuma arzusuyla dolu olan öğrencimiz gözümün önünde canlandı. Bu öğrencimiz mutlaka okumalıydı.

Bu sırada onun sınıfından diplomasını almaya gelen bir öğrencimiz odama girdi. Kendisine hemen onu sorduğumda, babasının onu okula göndermeyeceğini öğrendim. Böyle duramazdım. Mutlaka bir çözüm bulmalıydım. Kız çocuklarının okula gönderilmediğini, okuldan alındığını 28 Ocak 1991'de ilk göreve başladığım Ağrı'da yaşamıştım. Ama aradan 12 yıl geçmesine rağmen, Cumhuriyetimizin 80. yıldönümünü kutlayacağımız bu yılda; kentlere yığılan, fakat kentlileşemeyen, yani uygarlaşamayan ailelerimizin varlığı beni çok üzdü. Üçüncü yılımı dolduracağım bu okulda daha çok aile ağırlıklı çalışmalar yürütmemiz gerektiğini anladım. Tabi bu arada her yıl okulumuzda okuma-yazma kursları açtırıp, yetişkinlerin bile okuma yazma öğrenmesi için mücadele vermekteyiz.

Öğrencimizi okula çağırıp kendisiyle görüşmek istediğimi ilettim. Aradan az bir zaman geçmişti ki, yaş dolu gözlerle odama girdi. Onu teselli edip okuması için

gereken her şeyi yapacağımı söyledim. Az önce başı önünde, hüzünlü olan öğrencimin gözlerinin içi gülmeye başlamıştı. Ama babasının çok inatçı olduğunu da vurguladı. Evlerinin telefonunu kendisinden aldım. Bana korku dolu gözlerle bakıp, okula gitmek istediğini babasına söylemememi istedi.

Akşam eve gidinceye kadar babasıyla nasıl konuşacağımı düşündüm. Evet akşam olmuştu. Telefon numarasını elime alıp babasını aradım. Telefonun zili uzunca çaldıktan sonra telefonu bir bayan açtı. Ben öğrencimizin babasıyla görüşmek istediğimi söyledim. Ve evet, öğrencimin babası telefonun öbür ucundaydı. Kendisine okuldan aradığımı, Okul Müdürü olduğumu söyledim ve öğrencimizin durumunu sordum. O bana hemen kızının okula gitmek istemediğini söyleyerek telefonu kapatmak istedi. Ancak ben kararlıydım. Onu ikna etmeliydim. Bu zor koşullarda başarı gösteren bu öğrencimiz okumalıydı. Bu arada "bir erkeği okutursanız bir bireyi, bir kadını okutursanız bir aileyi eğitmiş olursunuz" özdeyişini de unutmuyordum. Geleceğin annesi okumalıydı.

Telefondaki ses yaşlı, saygılı, kırıncı olmayan bir sestti. Ben okumanın önemini anlattıkça biraz daha kısık sesle konuşup, üzüntüsünü dile getirmeye başladı. Okula göndermeme gerekçesi olarak; paralarının olmadığını, fakir olduklarını, kızı okula gidince yol parası ve harçlık vermeyeceğini, defter-kitaplarını, kılık-kıyafetini alamayacağını, onun için kızını okula göndermeyeceğini bir bir sıraladı. Ayrıca kızının artık büyüdüğünü ve erkeklerle aynı sınıfta okumasını da istemediğini söyledi.

Çocukların yaşadığı sıkıntılar gözümün önünde canlandı. Taşı toprağı altın diyerek kendi evlerini, köylerini bırakıp akın akın gelen insanların yurdu haline gelen İs-

tanbul... Hele bir de bu şehrin kenar mahallelerinde, tek göz odası olan evlerde, 8-9 çocuklu olan aileler... Bütün kardeşleriyle aynı yatakta uyuyan ve soğuk kış gecelerinde üzerindeki battaniyesi kardeşleri tarafından alınıp sabah bunları ağlayan gözlerle anlatan öğrencilerim... Hatta soğuk olan evlerine ders bitiminde gitmek istemeyip sıcacık olan okuldan evlerine gittiklerinde annelerine "Keşke okulumuz tam gün olsaydı da akşama kadar okulumuzda kalabilseydik" diyen öğrencilerim.

Bu arada velimize her konuda yardımcı olacağımı, kızının en yakın okul olan kız lisesine gitmesi için çalışacağımı ve bütün ihtiyaçlarını karşılayacağımızı söyledim. Bana kesin kararını söylememiştii.

Ertesi gün öğrencimizi aradım. Hemen okula geldi. Gidebileceği okullar konusunda kendisiyle görüştüm. Sonunda okulumuza çok yakın olan ve bu yıl yeni öğretime açılacak olan İMKB Kız Meslek Lisesine gitmesini kararlaştırdık. Oraya gidip ön kayıt yaptırmasını söyledim. Hemen Okul Müdürünü de arayıp durumu anlattım. O hem seviniyor, hem de ümitsiz gözlerle bana bakıyordu. Çünkü babası ona evde "Git Müdüre Hanım'a okula gitmek istemediğini söyle" demişti. Onun gözlerindeki okuma arzusu bunu söylerken daha da artıyordu. Ve söylediklerimi yaptı. Diplomasını alıp Kız Meslek Lisesi'ne gitti ve ön kayıt yaptırdı.

Akşam tekrar evlerini arayıp babasına onu ikna ettiğimi, her konuda yardımcı olacağımı ve onun mutlaka okuması gerektiğini söyledim. Öğrencim okumalıydı. Çünkü ondan daha küçük kız kardeşi de okulumuz öğrencisiydi. Eğer bu okursa, evdeki diğer kızların da okumak için yolları açılmış olacaktı.

Sonunda babasını ikna etmişim. Zaten ikna etmeseydim, İlçe Milli Eğitim Müdürüne ve hatta gerekirse Sayın Kaymakamımıza da başvuracaktım. Şu an öğrencimizin bütün ihtiyaçları karşılanmış durumda ve öğrencimiz İMKB Anadolu Kız Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümü öğrencisi. Şimdi herkes mutlu.

Hayat, en şanslıları için bile içinde akla hayale gelmeyen zorlukları barındıran bir yoldur. Bu yolun yolcusuna da hep engelleri aşıp yoluna devam etmek düşer. Bu engellerin, zorlukları, sonraki zorlukları yenmek için kendisine deneyim kazandırdığını, böylece onu daha güçlü hale getirdiğini bilen yolcu, umutsuzluğa kapılmadan yoluna devam eder.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

First main paragraph of handwritten text.

Second main paragraph of handwritten text.

Third main paragraph of handwritten text.

Fourth main paragraph of handwritten text.

Fifth main paragraph of handwritten text.

Sixth main paragraph of handwritten text.

Final line of handwritten text at the bottom of the page.

Mehmet KEŞKİN

Üsküdar Lisesi \ Müdür

BİR DÜŞÜN GERÇEKLE RANDEVUSU

1 987 Yılında kış, ülkemizi terk etmeye hazırlanırken giderayak, öyle bir sürpriz yapmıştı ki İstanbul'a; koskoca kent, karlar altında kalmıştı günlerce... "Mart tam kapıdan baktırmıştı, "kazma kürek" yaktırmıştı. Ama "beyaz"ın bu kadar yakıştığı başka bir kent var mıydı acaba?... Ve bir o kadar da zorluğun, acının, yitik umutların kol gezdiği bir "körler ülkesi"... O günlerde okulda, evde, sokakta, işte... Herkesin bir "kar hikâyesi vardı.

Benim, o karlı günlerde, "1988" yılını düşünmem bugün bile içimi bir başka ısıtır. Ben, 1987 kışında, 1988 yazını düşünüyordum. Evet, bir sonraki yaz çok önemli bir organizasyon gerçekleşecekti: "LİSELERARASI DÜNYA VOLEYBOL ŞAMPİYONASI"... Ve bizim takımımız, uzun yıllardan beri Türkiye Şampiyonluklarına imza atmış "ÜSKÜDAR KIZ LİSESİ" Voleybol Takımı, mutlaka bu şampiyonaya katılabilmeliydi ve... Ondan sonrasını düşünüyor, hayâl ediyor, ancak sözcüklere

dökemiyordum. O karlı günlerde, “sıcak” bir düştü. İki yılda bir yapılan “Dünya Şampiyonaları” çok önemliydi, voleybol camiasında... Ben düşümü gerçeklere dönüştürmek için üzerime düşeni yapacaktım.

Günler, aylar öyle çabuk geçiyordu ki... 1988 Yılı'nın sonbaharına, doğanın tüm hünerini sergilediği muazzam tablolarla girmiştik. Aynı günlerde Voleybol Kız Takımımız da “İl Birinciliği” maçlarına başlamıştı, sessiz sedasız... Antrenörleri Altan GÖKÇAY'dı. Beden Eğitimi Öğretmenleri ise Safiye TAŞ... İl birinciliği maçlarını çok üstün oyunlarla ve farklı skorlarla “şampiyon” olarak tamamladık. 1987-1988 Sezonunun ilk unvanı gelmişti işte: “İSTANBUL ŞAMPİYONU.”

Sonrası rüya gibi geçen ve her biri, “bir başka unvan” getiren Anadolu Serüveni. Bilecik'te “Yarı Final Şampiyonluğu”, Denizli'de ise “TÜRKİYE ŞAMPİYONLUĞU.” Okul Müdürü olarak öğretmenlerimle, antrenörlerimle, sporcularımla gurur duyuyordum.

“Bir kış günü”, soğuk bir Mart gecesinde düşlerin salıncağında yapılan yolculuk, bizi artık “Yugoslav Hava Yolları”na ait bir uçakla, gerçek yolculuğa çıkarıyordu. Sıcak bir Temmuz günü, içimizde kıpır kıpır umutlarla, sözlerden çok gözlerin konuşmasıyla, “Hatemoğlu” firmasının yaptığı tek tip elbiselerle ve bize inanmış “bir avuç uğurlayanımız”la el salladık güzelim İstanbul'umuza... Yeniden buluşmak üzere... Acaba o İstanbul, “1987” yılının o karlı günlerinde yüreğime düşürdüğü umutları, yabancı ellerde ve voleybolcularımın ellerine, bileklerine, ayaklarına “başarı” olarak martılarıyla taşıyacak mıydı? İstanbul gerilerde kalmıştı. İzmir, Ankara, Kütahya, Denizli, Uşak, Antalya, Hakkari, Erzurum... Türkiye uzaktaydı ama yanımızdaydı. Ta... içimizde. “Belgrad,

Zagreb” derken, Amsterdam havaalanına iniş... Oradan otobüsle Almanya sınırındaki “Enschede” kentine varış... Artık memleket kokusunun, Boğaz manzarasının, camilerimizin görüntüsünün yerine başka şeyler vardı. Başka ve “yabancı.” Güleç yüzlü misafirperver insanımın yerine mekanik insanlar topluluğu... Sistemler, kurallar silsilesi... Ve bizi “kolay lokma” gören rakiplerimiz. Aslında böyle olması bizim işimize yarayacaktı. Artık bizim destanımız yazılmıyordu, burada... “Türk’ün Destanı”, “Türkiye’nin Destanı”

Öğrencilerimiz, tek tek, ailelerin yanına yerleştirilmişti. Onlar belki geceleri ayrıydı ama hep birlikteydiler rüyalarında... Türkiye sevdasında. Sabahı zor edip, kavuşuyorlardı birbirlerine ve sonra maçlarına başlıyorlardı... 16 Ülke katılmıştı, Dünya Şampiyonası’na...

Çin, İtalya, İrlanda, İsrail, Kanada, İspanya, Belçika, Avusturya, Federal Almanya, Lihtenştayn, Avustralya, Kıbrıs Rum Kesimi, Hollanda, Danimarka, İngiltere... Ve biz: “TÜRKİYE” Hiçbir zorluk bizi yıldırılmıyordu. Tam tersine motivasyonumuzu daha da arttırıyordu. Meselâ, kahvaltılarda alışık olmadığımız yiyecekler vardı. Ancak kaşar-ekmek dahi bize yetiyordu. Üstelik maçlara giderken de çantalarımıza yine kaşar-ekmeğimizi koyup, öğle yemeğimizi hazırlıyorduk, bir başımıza... Peki, kimdi bunlar? Benim dışımda antrenörümüz Altan GÖKÇAY, öğretmenimiz Safiye TAŞ, Milli Eğitim’den temsilciler ve sporcularımız... Eczacıbaşı’ndan, Arçelik’ten, Kınalıada’dan Galatasaray’dan Beykoz’dan gelen önce “insan”, sonra “öğrenci” ve daha sonra da “sporcu” olan “12 Altın Kız.” Pelin, Aylin, Seda, Sibel, Nebahat, Didem, Yeşim, Gülgün, Pınar, Emel, Müge, Ayla.

İlk rakibimiz İsrail'di... Çok rahat yenmiştik. Arkasından sırada İrlanda vardı. Kızlarımızı kimse durduramıyordu. Avuçlar kızarıncaya kadar alkışlanıyordu. Voleybolcularımız, rakiplerimiz, şaşkınlık dolu bir hayranlıklı izliyorlardı artık TÜRKİYE'yi... Ve hele, vatandaşlarımız... Hollanda'nın, Almanya'nın değişik yerlerinden gelen, buram buram Türkiye kokan bizim insanlarımız... Sevinçten ağlıyorlardı, Türk bayrağını sallıyorlardı, İstiklal Marşımızı söylüyorlardı, takımımıza büyük moral veriyorlardı. Takımımız büyük bir azimle bütün engelleri aşmaya devam ediyordu, İtalya ve Kanada'yı da yenip finale yükseliyorduk. Karlı günlerde ve gecelerde kurulan hayâller gerçeğe mi dönüşüyordu? Yarı finaldeki rakibimiz İspanya'ydı. Tribünler tıklım tıklımdı. Türk seyirciler bütün güçleriyle, heyecanlarıyla, inançlarıyla takımımızı destekliyorlardı. Yarı finalde karşımızda İspanya değil, kim olursa olsun duramazdı. Çünkü finalde, voleybolda dünya devi olan Çin'le oynayacaktık. Öyleyse İspanya da aynı akıbete uğrayacaktı. Evet, İspanya'yı da devirmiştik. Gazeteler, televizyonlar bu büyük başarıyı artık iyice manşete çıkarmışlardı. Finalde rakibimiz Çin'di ve finalin tarihi de 9 Temmuz 1988'di. Türkiye âdeta nefesini tutmuş, final maçına kilitlenmişti.

Şimdi final maçından bir gün önceye gidiyoruz... 8 Temmuz gününe... Bütün ekipler için bir gezi düzenlenmişti. Bulduğumuz şehrin, özelliği olan yerleri gezilecek, bir nebze olsun maçların heyecanından uzak kalınacaktı. Bizim antrenörümüz o gün oldukça hastaydı. Kafile, onu yalnız bırakmamak ve ertesi günkü final maçına zinde çıkmak için bu geziye katılmamıştı. Bu durum, final maçı öncesi bütün ekiplerin katıldığı toplantıda gündeme geldi. Bizim geziye katılmamamız garipsenmiş ve eleştiri konusu olmuştu. Hemen bir metin hazırladım Dört ayrı dile çev-

rilen bu yazının okunması, salondaki havayı birdenbire değiştirdi. Yazıda; antrenörümüz hasta olduğu için kafilenin onu yalnız bırakmadığı, örf ve adetlerimize göre hastanın yanından ayrılmanın doğru olmayacağı ifade ediliyor, her şeye rağmen yanlış anlaşıldığımızdan dolayı da özür dileniyordu. Bu kez herkes, neden onları haberdar etmediğimizi, bir ihtiyacımızın olup olmadığını sorup defalarca bizden özür diliyorlardı. Final maçından önce, bütün ülkenin sporcuları “5 dakikalık,” ülkeleriyle ilgili folklor, müzik gösterisi yapmaya başladılar. Bundan bizim haberimiz yoktu. Çünkü, bu karar ekiplere gezide bildirilmişti. Hemen öğrencileri toplayıp kısa sürede bir halay çekme tablosu oluşturduk. Az sonra, sahnede en büyük alkışı “Türk ekibi” alıyor, yabancıların büyük ilgisini çekiyordu. Yine başarmıştık. Artık soyunma odasındaydık. Az sonra Çin’le dünya şampiyonluğu için karşı karşıya gelecektik. Teknik ve idari konuşmalar yapılmış, bütün hazırlıklar bitmişti. Son olarak sözü ben aldım: “Çocuklar, şu anda biz bütün insanlarımızı, ülkemizi, Türkiye’mizi temsil ediyoruz... Unutmayın, karşımızdaki Çin’in tarih boyunca dünyada korktuğu tek millet Türk Milletidir. Çinlilerin Türkler’den korunması için yaptırdıkları Çin Seddi’ni bile aşmıştır atalarımız. Damarlarımızdaki Türk kanından şüpheniz yoksa, bu maçı alırsınız. Haydi bakalım, çıkın, oynayın ve kazanın! “Allah yardımcınız olsun”. Baktım, öğrencilerimizin hepsinin gözleri dolu dolu... Nerdeyse ağlayacaklar... Ve final maçı başladı. Maç sabahı, daha önce aldıkları karar sonucu, kaldıkları evlerden erken kalkıp abdestlerini alan, namazlarını kılan kızlarımız büyük bir çekişme içinde geçen ilk seti 15-13 alıyorlardı. Salondaki Türkler’in coşkusu görölmeye değerdi. Daha sonra 15-12 kazanılan 2. set... Ve sahaya dolan, maçı bitti sanan seyircilerimiz. Çünkü daha önceki maçlar, üç set

üzerinden oynandığından, böyle düşünmüşlerdi. Oysa, final maçı 5 set üzerinden oynanacaktı.

Konsantrasyon eksikliği ve son bölümde, önemli oyuncularımızın dinlendirilmesi sonucu bu seti 15-1 kaybettik. Durum 2-1 lehimizeydi ve 4. sete gelinmişti. Mütahiş bir mücadele vardı bu sette ve ... Çin'i böylesi organizasyonlarda ilk kez yenen takım olma şerefine ulaşıyorduk. Seti 15-13, maçı da 3-1 alarak, "DÜNYA ŞAMPİYONU" olmuştuk. DÜNYALAR BİZİMDİ ARTIK. Dünyanın gözü Türkiye'deydi. Türkler, Avrupa'yı da ayağa kaldırmıştı. Zafer gösterileri uzun süre devam etti.

... Sonra masal atmosferinde geçen unutulmaz anlar. Havaalanındaki muhteşem karşılanma... Halkımızın, yetkililerin, basınımızın büyük ilgisi... Ben hâlâ gözlerimi bazen kapatıp, 1987 Mart'ında gördüğüm inanılmaz filmi seyrediyordum, sonra gerçeği, gözlerimi açarak doyasıya seyrediyordum. İstanbul'dan başkentimiz Ankara'ya ulaşmamız... Zamanın Cumhurbaşkanı Kenan EVREN, Başbakan Turgut ÖZAL, Milli Eğitim Bakanı Hasan Celal GÜZEL tarafından kabul edilmemiz... Ve "Dünya Şampiyonu" voleybolcularımıza büyük bir armağan: istedikleri fakültelere girme imkanı. Şimdi de Turgut ÖZAL'ın sözleri: "Onlar, 50 milyonu temsil ettiler. Kendilerine ev veremedik. Hiç olmazsa istedikleri mesleklere kavuşma hakkı verelim. Ve bu hakkı, takımın Üniversite çağına gelecek öteki sporcuları için de saklı tutalım... Hatta bu konuyu oturup bir statüye kavuşturalım. Dünyanın burcuna bayrağımızı dikenler, böyle bir ayrıcalığa sahiptir." Milliyet Gazetesi, "Yılın Takımı" oylamasında, "Üsküdar Kız Lisesi" Voleybol takımını 1. seçer. Ödüller, plaketler, şiltler, davetler, armağanlar... Bir ilk başarılmıştır. Kuşkusuz yan kısı büyük olacaktır.

Bazen tek başıma yürüyüşe çıkarım. İstanbul'un değişik semtlerine... Karlı bir gün ya da gece girer usulca aklıma... Bir yıl sonrasına hazırlanan sporcuları ve antrenörlerini sessizce izlediğimi düşünürüm. O günlerde, "1988" rüyasını gördüğüm için ne kadar şanslı olduğumu anlarım... İki yıl sonra bu kez Antalya'da yine "Dünya Şampiyonu" olduğumuzu hatırlarım gururla... Ve sonra tekrar gelir, spor salonunda çalışan "önce insan, sonra öğrenci ve daha sonra sporcu" olan "yeni" Pelinler'i, Sedalar'ı, Pınarlar'ı, Aylinler'i... seyrederim. SESSİZCE!...

BİR GÜNDE BİR ÖMRÜ YAŞAMAK

Yıl 2002, aylardan Mayıs... Bir grup öğretmen arkadaş ve aileleri ile birlikte canların bedene yük olduğu, ölümün en kutlu anlarının yaşandığı Çanakkale'ye gidiyoruz. Gece yarısı başladı yolculuğumuz... Yol boyunca, ay ışığında kendini gösteren o kutlu tepelerde at koşturana atalarımın hayallerini görerek Eceabat'a vardığımızda, sabah ezanları okunuyordu. Sabahın alacakaranlığında okunan ezanlar, kendileri için verilen mücadelenin farkında olmalı ki, daha gür bir yükseliyordu semalara... Hep birlikte namazlarımızı kıldıktan sonra, Kilitbahir'de kahvaltı yaptık. Kaflemize tarihi mekanları, şehitliği gezdirecek olan rehberimiz, Çanakkale'de görev yapmış emekli bir öğretmendi. Birlikte şehitliğe doğru yürürken, onca şerefli asırdan sonra, o şanlı yiğitlerin bu vadilerde, tepelerde verdikleri ölüm kalım mücadelesini şimdiden duyar gibi oluyorduk.

Bu topraklar Türk'ü anayurdunda boğmak isteyen yedi düvelin vahşetine sahne olmuştu. Bu topraklar, barut ve kan kokusunun top tüfek seslerine karıştığı, at nalları-

nın, “Allah Allah” nidalarının, şehadet seslerinin... rüzgarın uğultusuna karışıp kaybolduğu, acının ve gözyaşının unutulup sadece ölümün düşünüldüğü kutlu dakikalara şahitlik etmişti. Ve bu topraklar, şimdi kendisi için mücadele eden Ahmet’i, Mehmet’i, binlerce kefensiz yatanı bağrında yaşatarak onlara analık yapmaktaydı. Bu duygular içerisinde yürürken, gezdiğimiz her yerde isimsiz kahramanların yattığını bilmek, belki onları incitiriz düşünceyle toprağa basmamızı zorlaştırıyordu.

Rehberimiz anlattıklarıyla bizi mücadelenin içine çekmişti, savaşın vahşetini gözler önüne sermişti. Dinledikçe kalbimiz göğüs kafesimize dar gelmeye başlıyor, heyecanımız doruk noktasına yükseliyordu. Seyit Çavuş’un 13 arkadaşının yanı başında şehit düştüğünü görek, o ruh haliyle 275 kiloluk top mermisini tek başına sırtlayıp namluya sürmesi ve İngiliz zırhlısı “Ocean”ı boğazın serin sularına gömmesi nasıl izah edilebilirdi?

Şehitlikler bir bir gezildikçe hem merakımız artıyor, hem de tarifi imkansız duygular yaşamamıza sebep oluyordu. “Sargı Yeri” olarak anılan mevkide rehberimizin anlattıkları, hepimizi derinden etkilemişti. Bizden önce şehitliği gezen üniversite öğrencilerinden biri, bu mevkiye geldiğinde, bir mezarın kendisini miknatus gibi çektiğini hisseder. Farkında olmadan o mezarın başında bulur kendini... Mezar taşının üzerindeki toprakları temizlemeye başlar. Bu sırada mezar taşının üzerinde kendi köyünden bir şehidin adını görür. Gözyaşları içerisinde dualar edip Fatihalar gönderdikten sonra, belki tanıdık biridir diye düşünüp bir kâğıda şehidin adını yazar. Eve döndüğünde, babasının gezinin nasıl geçtiğini sorması üzerine yaşadıklarını anlatır. Mezar taşının üzerinde gördüğü ismi söyler. Baba duydukları karşısında donup kalır, gözlerinden sicim

gibi yaşlar akmaya başlar. Evin hanımının “Ne oluyor bey? Niçin konuşmuyorsun” soruları cevapsız kalır. Ve uzun bir sessizlikten sonra, babanın, gözyaşları içinde: “Oğlum, o mezar, savaşta şehit düşen dedenin mezarıdır.” Sözleri dökülür titreyen dudaklarından.

Yüzüne ince bir medeniyet maskesi geçiren vahşiler, tedavi gören yaralılara bile hayat hakkı tanımamışlardı. Bugünün insan hakları savunucuları ile yapılan Çanakkale Savaşı, insanlık için bir yüz karasıdır. Bu durum bize aynı zamanda bu vahşete karşı verilen mücadelenin ne kadar kutsi olduğunu anlatıyordu. İmanlı bir ruhun nasıl galebe çaldığı apaçık ortadaydı. Çünkü “ölüm”, bu insanlar için yok olmak değil, Allah’a kavuşmaktı.

Bu duygular içinde Sargı Yeri’nden 57. Alay Şehitliği’ne giderken, yerimden kalkıp otobüsün ön tarafına geçtim. Rehberimize benim de anlatmak istediğim bir şeyler vardı: Üç amcamın Çanakkale’de şehit düştüğünü, ancak onların isimlerine rastlayamadığını söyleyecektim. Benim için de o gencinki gibi alevliydi o gün. Sanki büyüklerim beni yanına çağırıyormuş gibi bir his vardı içimde. Bu ruh halimi rehberimle paylaştım. Yol boyunca bu savaşta yaşanan olayları anlattık birbirimize. Rehberimiz dedelerimizin şehadetleriyle ilgili bizim bildiğimiz anıları da dinlemek istiyordu. O da benden duyduklarını ziyarete gelenlere anlatmak istediğini söylemişti. Ben de aile büyüklerimizden dinlediklerim rehberimize anlatmaya başladım: Dedemler dört erkek kardeşmiş. Çanakkale Savaşları’nın olduğu zaman dört kardeşten üçü askere alınmış, bir tanesi de geride kalanlara bakmak için evde bırakılmıştı. Askere gidenlerden uzun süre haber alınmamış. Bir gün ninem yengemle ekmek yapmak için hamur yoğururken, köye iki jandarma gelir, doğru bizim eve giderler. Kapıyı

çaldıklarında ninem çıkar karşılarına: “Buyurun yavrum, hoş geldiniz.” der. Jandarmalar: “Nine, evde erkeklerden kimse yok mu?” diye sorar. Ninem üç oğlunun Çanakkale’de olduğunu, en küçük oğlunun da tarlada olduğunu söyler. Bunun üzerine jandarmalar: “Nineciğim size oğullarınızdan haber getirdik” derler. Ninemin: “Hayırdır inşallah” sözüne jandarmalar: “Nineciğim oğullarından ikisi Çanakkale’de şehit düştü, başınız sağ olsun, Allah sizlere sabır versin.” sözüyle karşılık verirler. O anda tekne de hamur yoğuran yengem, o sıralar henüz 19 yaşındadır. Kocasının şehit olduğu haberini duyar duymaz, elleri hamur teknesinin içinde oracıkta ruhunu teslim eder. Daha sonra ninemin üçüncü oğlunun da şehit olduğu haberi gelir. Amcalarımın geride birinin üç çocuğu, birinin bir çocuğu, birinin de dul eşi kalır. Yıllar sonra şehit amcalarımın çocuklarına devlet tarafından maaş bağlanır. Fakat öyle bir düşünce ki, babalarının şehitliklerine hanel gelir düşüncesiyle, hiçbiri o yoksulluk günlerinde bu maaşı kabul etmez. Rehberimize anlattığım bu olaydan sonra Anadolu’nun her köşesinde nice şehit evlatlarının olduğunu, Anadolu’nun çeşitli yerlerinden gelip istiklâl mücadelesine giren nice şehidin şimdi Çanakkale’de koyun koyuna yattıklarını konuştuk. Bugün de aynı “vahşi kafa” değil mi milletimizin üzerinde oyun oynayanlar? Bizi birbirimize düşürüp çıkar sağlamaya çalışanlar, diyordum rehberimize. Son olarak 253.000 şehit adına yapılan anıtın yanına geldiğimizde kalbim yerinden fırlayıp çıkacak gibi hissediyordum. Yanımda bulunan oğlum Afşın elinde kamera ile tek tek şehitlikteki isimleri taramaya başladı. Aradan daha beş dakika bile geçmeden oğlum: “Baba, baba, çabuk buraya gel! Baba, koş. Dedemlerden birinin mezarını buldum.” diye seslendi heyecanla. O anda, yaşadıklarımı hiçbir şey anlatamaz. Gözyaşlarım şehidimin mezarına iner-

ken, sanki ona sarılıyordum. Bizimle beraber kafiye arkadaşlarımız da gözyaşlarını tutamamıştı. Bir yandan hüznün, bir yandan da yıllar sonra üç şehidimizden birinin mezarını bulmanın buruk bir sevincini yaşıyorduk.

Hep birlikte bütün şehitlerimiz için Kur'an-ı Kerim okuyup dualarımızı ettikten sonra farklı duygular içinde oradan ayrıldık.

Kafitemiz yemek molası vermişti. Mola yerinde otururken bir de ne göreyim? Yıllar önce mezun ettiğim bir öğrencim, yanımıza geldi. Benim ve eşimin ellerine sarılıp öptü. Hal hatır sorduktan sonra biz de öğrencimize; "Şehitliği nasıl buldun? diye sorduk. Öğrencimiz Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden dahiliye ihtisasını tamamladığını, buraya gelmeden önce bu ülkeyi terk edip gitmeyi düşündüğünü, ancak şimdi şehitlikleri gezdikten sonra bu düşüncesinden dolayı kendisinden utandığını, bundan sonra da bu ülke için var gücüyle çalışacağını söyledi ve ekledi: "Hocam, bize hep doğruluğu, vatanımızı, bayrağımızı sevmeyi öğütlerdiniz. O zaman sizi tam anlayamamıştım, şu anda ne kadar haklı olduğunuzu anlıyorum. Size minnettarım, ne olur hakkınızı helâl edin." dedi. Ben ve eşim onunla gurur duyduğumuzu, kendisinin bu ülkeye çok hizmetler vereceğini ve onu çok sevdiğimizi söyleyip vedalaştık.

Bu olaya şahit olan rehberimiz de bu bölgeyi gezen Japon turistlerle ilgili bir anısını bize anlattı. Çanakkale'yi gören Japonlar önce kendileriyle bu milleti kıyasladıktan sonra aralarından biri: "Biz yeni yetişen nesle önce teknoloji müzelerini gezdiriyoruz. Yaptığımız yenilikleri, bilim ve teknikteki gelişmeleri ve ülkemizin zenginliklerini gösteriyoruz. Daha sonra Hiroşima ve Nagazaki'ye götürüyoruz onları. Onlara sizden daha üstün bir teknolojinin üzerine çıkmazsanız, bilimde ulaşılan son nokta sizin eli-

nizde olmazsa işte böyle belalar her zaman başınıza gelecek, başka devletler sizi yok etmekte zorlanmayacaktır diyoruz. Sizin ülkenizi de gezdim, yakından tanıma imkanı buldum. Sizde bir teknoloji müzesi yok, ama insanlarda bilim ve özgürlük anlayışını şahlandıracak Çanakkale var. Eğer siz yeni yetişen nesle Çanakkale'yi gösterip tanıtırsanız, ben bu milletin gelecekte çok farklı yerlerde olacağından eminim. Buradaki hava bize Hiroşima'yı, Nagazaki'yi hatırlattı. Biz bu milletin Çanakkale'yi tanımadığını düşünüyoruz.” demiş.

Rehberimizin anlattığı bu olaydan sonra şaşkınlığımızı gizleyemedik. Ben genç beyinlerin başında bulunan bir yönetici olarak, her yıl Çanakkale'yi tanıtmak için buraya geziler düzenlemem gerektiğinin önemini bir kez daha anladım.

Gezi; Çanakkale'de vatanını, milletini, dinini seven; ailesine sımsıkı bağlı, imanlı Türk insanının ne destanlar yazdığını bir kez daha gözler önüne seriyordu. Kendisini vahşice yok etmek isteyen insanlara karşı bile nasıl davrandığını, şairin, “Kimi Hindu, kimi yamyam, kimi bilmem ne bela” dediği nice millete karşı nasıl bir duygu ve imanla mücadele ettiğini anlamak açısından çok çarpıcıydı. Biz şu anda o savaşı kazanan insanların, bu vatan için toprağa düşmüş şehitlerimizin ruh halini anlayabiliyor muyuz? Bu duyguları içimizde bir an olsun yaşatabiliyor muyuz? Bu necip milletin torunlarının gelecekte şehitlerimize layık bir gelecek hazırlayabileceklerine inanıyor muyuz?

Artık geri dönüş zamanı gelmişti. Bir milletin varlık-yokluk mücadelesine şahitlik etmiş olan bu kutsi mekândan ayrılırken, öğrencilerime yıllarca anlatacağım farklı duyguların ve oradan öğrendiğim yepyeni bilgilerin mutluluğu ve huzuru içindeydim...

Meliha İLGİN

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

SEZER'İN MARİFETİ

Yıl 1981. Sinop'un Kabalı nahiyesi, Kahramaneli Mahallesi'nde çalışıyorum. Sinop'tan her sabah çıkıp yolun bir bölümünü otobüsle, bir bölümünü de yürüyerek okula ulaşıyorum.

Beş sınıf bir arada. Yaklaşık bir yıldır okulun tek öğretmeniyim. Birinci sınıfta on altı kişi var. Aralarında Sezer adında oldukça kısa boylu, iri gözlü, bedenine göre kafası biraz büyük olan bir öğrenci var.

Okulun ilk günlerinde sırada oturma; okulu, sınıfı tanıma; kullandıkları ders araçlarını tanıma ve kullanma çalışmaları yaptık. Bu arada bol bol sınıf içi oyunlar oynadık. Taklitli şarkılar söyledik. Buraya kadar her şey yolunda gitti. Sıra doğru kalem tutma ve düzgün çizgi çizebilme çalışmalarına gelmişti.

Hayatlarında ilk kez kalem ve defterle tanışan bu öğrencilerle doğru defter kullanma ve çizgi çizme çalışmalarında oldukça zorlanıyorduk.

O sıralarda tüm yurttaki sıkıyönetim uygulamaları olduğundan, asker sözünü sık sık duyuyorlar ya da çevrelerinde görüyorlardı. Atatürk köşesindeki Anıtkabir'de selam veren bir askerin resmini göstererek; "İşte bu asker gibi çizgileriniz de doğru olsun. Eğri büğrü olmasın. İki çizginin arasına çizin. Üzerine ve altına taşmasın" diyerek tahtada örnek çizgiler çizdim. Sonuç mükemmeldi. Tüm öğrenciler istediğim gibi doğru çizgilerle bir sayfayı doldurdular.

Sıra "L" harfinin çizgilerini çalışmaya gelmişti. Ben asker benzetmesinden giderek amacıma düz çizgilerde ulaşmıştım. Aynı yöntemle yeni çalışmada da başarılı olacağımı ümit ediyordum. Yapılacak çalışmayı örnek olarak tahtaya çizdim ve onlara; "Bakın çocuklar. Şimdi de ayaklı asker çizeceğiz" diyerek tahtadaki örnek çizgileri gösterdim. Hiç problem çıkmadı. Herkes kolaylıkla çizmişti. Ancak Sezer'in defterine baktığımda çok şaşırdım. "L" Harfinin yüksekliği tamamıydı. Bağlantılı yatay çizgisi, yani askerin ayağı dediğimiz kısmı çizginin altına üstüne taşmış, kimi çok küçük, kimi ise oldukça uzatılmıştı. Şaşırmıştım. İri gözlerine bakarak; "Sezer, ben doğru çalışmayı tahtada gösterdim. Neden oraya bakmadın? Çizgilerin istediğim gibi olmamış" dedim. Sezer koca gözlerini açarak, benim bile fark etmediğim bir ayrıntıyı bulmuş olmanın gururu yüzünde; "Öğretmenim herkesin ayak ölçüsü aynı değil ki. Siz yanlış çizdiniz" dedi. Söyleyecek söz bulmakta zorlanıyordum. Ona; "Sezercğim, sen haklısın ama yazılarımız defterimizde daha güzel dursun diye ayaklarını aynı boyda çizelim" dedim. Sezer'in mantığına yattı mı bilmiyorum. Sildi ve istenileni yaptı.

MEHMET'İN ENDİŞESİ

İstanbul Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu'nda çalışmaya yeni başladım. İkinci sınıf öğretmenliği ile görevlendirildim. Okulun ilk açıldığı gün. Öğrenciler bir bir sınıfa geliyorlar. Hemen hemen hepsinin gözleri birinci sınıf öğretmenlerini arıyor. Ben de onlara kendimi kabul ettirmek, sevdirmek için tüm şirinliğimi takınmış durumdayım. İlk iki dersi sağ salım geçirdik. Yavaş yavaş bana alıştılar. Ben de onlara alışıyordum. Dışarıdan ağlama sesleri duydum. Kapıyı açıp baktığımda, sınıfın önünde yerde oturarak ağlayan Mehmet'i gördüm. "Girmem! Bu sınıfa girmem! Bu öğretmeni de istemem!" diye ağlıyordu. Annesi yanında olmasına rağmen ikna edemedi. Mehmet'in yanına gittiğimde, bedensel özürlü olduğunu; ayaklarının sakat olması nedeniyle normal yürüyemediğini gördüm. Sınıfa gelmesi için ne kadar dil döktüysem de başaramadım. Yüzünde güvensizlik, korku, öfke ve hatta nefret vardı. Annesine sabırlı olmasını söyledim. Dersin kalanını sınıf kapısı açık olarak yaptık. Biz sınıfta grup oyunları oynuyor, bilmeceler soruyor, şarkılar söylüyorduk. Her öğrenci ile ilgilenip onları dokunarak seviyor, güzel sözler söylüyordum. Bir an sınıfın kapısından içeriye baktığımı gördüm Mehmet'in. Fark ettiğimi anlayınca hemen geri çekildi. Hiç görmüyor gibi davranmaya devam ettim. Mehmet artık açık kapının tam ortasında, sınıfa dönük olarak oturuyordu. Oyunlara Mehmet'i de katmaya başladım. Önce sözlü olarak, sonra da oyun ebesi olarak. Sonunda sınıftaki yerine oturttum. Şimdi aramız çok iyi ve artık güven, mutluluk ve huzur görüyorum gözlerinde. Sanırım amacıma ulaştım.

TÜRKÜ'NÜN UÇAĞI

Antalya'nın Kemer ilçesi. Özel Kemer Koleji'nde ikinci sınıf öğretmeniyim. Sınıfımızda sınıf atlayarak ikinci sınıfa gelen; yaş olarak diğerlerinden küçük olmasına rağmen, konuşmaları, yorumları, hareketleri ve çabuk anlayabilmesi ile beni kendine hayran bırakan bir öğrencim vardı, İsmi Türkü'ydü. Hayat Bilgisi dersinde sınıf nöbetçisinin görevlerini sıralamaya çalışıyoruz. Maddeleştirdikten sonra son olarak da; "Sınıf nöbetçisi tenefüslerde sınıfı havalandırır" dedim. Küçük boyu, kıvrık saçları ile kocaman gözlerini açmış olan Türkü şaşırılmış vaziyette; "Nasıl yani? Uçak gibi mi?" demez mi. Bu güzel benzetmeye sınıfça güldük. Aradan 3 sene geçti. Ama ben güzel kızım Türkü'nün uçağını hiç unutmadım.

HANGİSİ DOĞRU?

Mesleğimin on ikinci yılıydı. Antalya'nın Kumköy'ünde birinci sınıfları okutuyordum. Merak ve korku içinde okula başlayan yirmisekiz köy çocuğuna faydalı olmak için hep araştırıyor, deneyimlerimden yararlanıyordum. Sınıftaki eşyaların tanıtılması, levhaların tanıtılması, resimlerin tanıtılması derken sıra Atatürk'e geldi. Atatürk'ün kimliği, kişiliği hakkında seviyelerine göre bilgi verdim. Türk toplumu için önemini anlattım. Atatürk'ün ailesini, yaşadığı yeri, okuduğu okulları, çalışmalarını anlattıktan sonra sıra Atatürk'ün ölümüne gelmişti. Tahtaya bir Anıtkabir resmi çizdim tebeşirle. Ankara'da olduğunu, Atatürk'ün de onun içinde yattığını

söyledim. Çocuklardan biri tahtaya çizdiğim Anıtkabir için, "Kutuya benziyor" dedi. Ben de "Evet kutuya benziyor." diyerek doğruladım.

Aradan bir hafta geçti. Öğrenilenleri soru cevaplarla yoklamaya, pekiştirmeye çalışıyordum. Atatürk ile ilgili sorular sordum. Doğru cevapları aldım. Ancak "Atatürk nerede yatıyor?" diye sorduğumda, bütün sınıf birden "Kutunun içinde öğretmenim" cevabım verdi. Bu cevap karşısında çok şaşırılmışım. Anladım ki eğitimde kullandığımız teknik ve metotlarda, somutlaştırmalarda, yakından uzağa örneklerde doğru kodlama yapmalıyız. Kodlanan şey bize istemeden de olsa yanlışlar yaptırabilir.

TRAJİ KOMİK

Okul açılmış, bir hafta da geçivermişti. Okutmakta olduğum birinci sınıflarla sürekli şarkılar söyledik. Oyunlar oynadık. Taklitler yaptık. Öğrendiklerinin içinde en çok taklitli şarkıları sevdiler. Adı geçen her hayvanın, bitkinin, meyvenin, hatta insanların taklitlerini yaparak şarkılarımızı söylüyorduk.

Haftanın son günü ilköğretim müfettişleri çıkageldiler. Okulda gerekli rehberliği yaptıktan sonra bayrak töreni yapılacaktı. Ben okul merdivenine çıkarak İstiklâl Marşı'nı söyletmek için yerimi aldım. Gerekli komutu tüm öğrencilere verdim. Marşı söylemeye, ellerimle de öğrencileri yönlendirmeye, yönetmeye başladım. Bir de ne göreyim! Birinci sınıflardaki tüm öğrenciler ellerini kaldırmış, benim yaptığım her hareketi yapmıyorlar mı? O anki duygularımı asla unutamıyorum. Ağlamakla gülmek arasında kalmışım. Gözlerim törende bulunan müfettişlere

kaydı. Onların da bıyık altından gülümsediklerini ve kendilerini zor tuttıklarını fark ettim. Hemen marşı yarıda kestim. Öğrencilere bir iki cümle ile İstiklâl Marşımızın önemini, marşı dinlerken nasıl durmamız gerektiğini anlattım, hatta gösterdim. Sağ salim töreni bitirmiştım. Öğrencilere ne zaman taklitli şarkı öğretsem, aklıma bu traji komik olay gelir ve çocukları bu konuda uyarırım.

Murat KAYA

Özel Gaye Lisesi \ Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

BİR AVUÇ KOR

Güneşli ve güzel bir gün, okul bahçesindeki tüm öğrencileri iliklerine kadar sevgiye boğuyordu. Her şey çok güzeldi.

Bu güzel filmin koptuğu yer neresi bilmem, ama diğer sahneden gelen feryatlar oyunun ayrı bir boyutuydu. Önce anlaşılmaz sesler geldi, sonra renkler:

- Duydunuz mu, dedi biri.
- Neyi?
- Engin'in babası intihar etmiş!
- Ne?
-
- Niçin ama?

Bilmiyorum. Ama polis, ailesini olay yerine çağırmış. Ailesi ve Engin gelmeden oraya gitsek de onlara destek olsak.

Mekân olarak kısa ama zaman olarak uzun bir yolculuk sırasında, Engin' in başarılı eğitim hayatı, sevecenliği ve fakirliği geldi aklıma. Güçlü yapısına denk duygulu bir kalbi vardı. Gücüyle ve kalbiyle zor ama taşıyabileceği büyük bir yük sırtına konmuştu. Henüz olay yerine varmamışsa, olanların hüznü sarmamıştır iliklerini. Ah benim güzel öğrencim, canım, gönlüme düşen kor parçam.

Dağlara yüklense taşıyamayacağı yük, sana taşırsın diye yüklenmiş. Taşımak zor ama sana bu yükü yükleyen inan ki senin gücünden ve sevginden emin. Sevilmek bunca güzelken kıymet bilmek, metin olmak, acıların ardındaki güzellikleri görmek gerek. Sevmek yanmakla başlarsa, yanmayı bilmek ve of bile dememek... Sevmek .. Anlamak ... Ah bile demeden yanmak...

Bu ve buna benzer sorular kısa yolculuğumuz boyunca beynimden arabanın içine, oradan da arabanın dışına taşıtı gitti. Cevaplar sorulardan daha zor.

Olanlara anlam veremeyenlerin oluşturduğu boş kalabalıklar, olay yerini doldurmuş, gördüklerini bir başkasına yetiştirebilmek için çabalıyor, boş gürültüler çıkarıyorlardı. Gürültüden farksız sözler havayı iyice kirletmişti:

- Sen de görebildin mi?
- Onu ilk ben gördüm. Ooo, ben geldiğimde kimseler yoktu.
- Kimmiş?
- Bilmem ki, herhalde bir esnaf.
- Neden öldürmüş ki kendini?
- Borcu mu varmış ne... Borcunu ödeyemeyince acaclılar sıkıştırmış, o da dayanamayıp canına kıymış.
- Yazık, gül gibi çocuklarını ve aileni hiç mi düşün-

medin be kardeşim.. Ne olacak şimdi.

Anlamsız kalabalık polis zoruyla dağıtıldı. Bu arada biz de öğrencilerle Engin'in gelişini endişeyle bekliyorduk. Acaba ona bu zor anında nasıl yardım edebilirdik?

Bitmeyen saniyeler sonunda Engin ve ailesi olay yerine gelmişlerdi. Bir fotoğraf karesi gibi dondurulmuştu sanki görüntüler.

Feryat figan gökteki bulutları bile tutuşturmuş, akşamın kızılığı yanında sönük kalmıştı. Kar fırtınaları bile söndüremezdi bu tutuşan ateşi. Bir güzel insan, kendisinden beklenmeyen bir şekilde canına kastetmiş, onu sevenleri geride hicrana boğmuştu. Gözyaşları, kan kırmızı gözlere nispet edercesine aktığı yanakları kırmızıya boyuyordu.

Engin'den akan gözyaşları onun değil sanki benimdi. Islanmamış hiçbir duygu bırakmamıştı çöl kadar kurak gönlümde. Kendinde değildi veya hepimizden çok kendindeydi.

"Nasıl olur hocam! Nasıl olur! Oysaki babam geleceğe ait ne güzel şeylerden bahsederdi bana. Bilerek yapmamıştır. Hayır hocam!.. O yapmamıştır. İnanın o yapmamıştır." derken babasına sahip çıkmanın sorumluluğunda ve haklılığında. Kafeste çırpınan saka kuşu gibi çırpındı kollarımda. Henüz babasının cansız bedenini görmemişti. Salsam bir dert salmasam bir başka dert. Gönlümü ve siper ettiğim göğsümü delerek geçti ötelere. Ve acı bir feryat daha...

İnanıyoruz gönül kuşum, inan ki inanıyoruz babanın bilinçsiz ve suçsuz olduğuna. Tüm yüreğimizle inanıyoruz sana ve babana. İnan ki bizim inanmamızdan daha çok şefkatli bir el var. Herkesin O'nda huzura ereceği bir el.

İnan buna Engin !.. Bu sırrı ancak erenler bilir; inan!..

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text at the bottom of the page.

Murat URAL

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Rehber Öğretmen

ÇEKİRDEKLİ KARTVİZİT

Ulaşılması için oldukça emek harcanması gereken bir 7.sınıf öğrencisiydi. Öğretmenlerin kabul etmekte çok zorlandığı, hatta hiç hoşlanmadığı öğrenci tiplerinden biriydi. En ciddi olunması gereken durumlarda bile yüzünde garip bir gülümseme ifadesi bulunuyordu. Bu ifade çoğu öğretmenin sabrını taşırmaya yetiyordu. O yüzden rehberlik servisine en sık gönderilen öğrencilerin başında geliyordu. Öğretmenler onun sürekli gülümsemesini kendilerine dönük bir saldırı olarak algılıyorlar ve sert tepkiler gösteriyorlardı.

Yaptığımız ilk görüşmelerin sonucunda kasti olarak gülmediğini fark ettim. Kendini ifade etme sorunu yaşayan bir öğrenciydi. Yüzündeki gülümsemeyi bu sorununu gizleyen bir maske gibi kullanıyordu. İlk başta iletişim kurmada zorlandık. Ancak onu “olduğu gibi” kabul ettiğimi fark etmesiyle birlikte ilişkimiz gelişmeye başladı. Onun uygunsuz zamanlardaki gülümseyişlerine hiç tepki vermeden konuşmaya devam ediyordum.

Artık Rehberlik Servisine “gönderilmeden” gelmeye başlamıştı. Fakat onun ziyaretleriyle birlikte odamın kapısında tuhaf şeyler olmaya başladı. Odamda olmadığım zamanlarda ziyarete gelen ve kapıyı kapalı bulan biri ya da birileri kapının önüne çekirdek kabukları bırakıyordu. Rahatsız edici bir boyut kazanan bu olayı çözmek için kapıyı takip etmeye başladım.

Kısa bir süre sonra çekirdek kabuklarını bırakanın o olduğunu anladım. Sanki o da bunu fark etmemi istiyor gibiydi. Çünkü ne zaman kapıda kabuk olsa, odaya gelen ilk kişi o oluyordu. Oldukça rahatsız olmama rağmen ona hiçbir şey belli etmedim. Bu durum yaklaşık bir ay devam ettikten sonra sona erdi.

O bir ay benim test edildiğim bir zaman dilimiydi. Kendisine nasıl bir tepki göstereceğimi, onu bu davranışıyla da “kabul etmeye” devam edip etmeyeceğimi görmeye çalışıyordu. Aldığı olumlu cevabın ardından ilişkimiz hızla gelişmeye başladı. Bu arada diğer öğretmenlerle olan ilişkisinde de düzelmeler görülmeye başlamıştı.

Kişiyi ilk başta, olduğu gibi kabul ederek, ona değişim için en uygun zemini hazırlayan “kabul dili”nin şaşırtıcı etkisini üzerinde bir kez daha gözlemlediğim öğrencim, aradan birkaç yıl geçtikten sonra yeni okulunda ziyaretime geldi. Sohbetin arasında birden bir soru yöneltti: “Hocam, çekirdek kabuklarını kapınıza kimin koyduğunu biliyor muydunuz?” Gülümseyerek cevapladım: “Evet, hem de çok iyi...” O da gülümsedi: “Ben de bildiğinizden emindim zaten.”

HAYATA KARIŞMA HAKKI

Okuldaki varlıklarından ilk defa “kaçış maceraları” sebebiyle haberdar olmuşum. 3 Sınıfa giden iki kız öğrenci, bir sebeple öğretmenlerine kızmışlar, aynı zamanda annelerine de küs oldukları için evlerine gitmemeye karar vermişler. Okul çıkışında saatlerce sokaklarda dolaştıktan sonra, içlerinden bir tanesinin yakın semtteki anneannesine gitmeye karar vermişler. Oraya bitkin vaziyette vardıklarında bütün okul personeli ve aileleri rahat bir nefes almıştı.

Her haliyle “sıradışı” öğrenciler olduklarını ortaya koyan bu eylemlerinden sonra her ikisini de yakın takibe aldım. İkisiyle de iletişim kurulması son derece zordu. Zaten sınıfta da başka arkadaşları yoktu. Yalnız şunu fark ettim; hayal dünyaları çok zengindi ve kendilerine has bir iletişim tarzı geliştirmişlerdi. Onların kodlarını çözerek ortak bir dil bulmaya çalıştım. Yaptığım konuşmalarda kullandığım tarz dikkatlerini çekmişti. İlk iletişim köprüleri kurulmaya başlamıştı. Merdivenlerde karşılaştığımızda göz ucuyla selamlaşıyorduk.

Bir süre sonra ürkek bir şekilde odama gelmeye başladılar. İlişkimiz yavaş yavaş ilerliyordu O gün, okul çıkışı için eve gitmek istemediklerini, öğretmenlerine niye kızdıklarını, annelerine niye küstüklerini de bu arada öğrenmiştim. Artık Rehberlik Servisine gelmekten büyük bir keyif alıyorlar, hatta neredeyse her teneffüs mutlaka uğruyorlardı. Ancak bir gün hiç beklenmedik bir şey oluverdi.

Benim odada olmadığım bir an içeri girerek masamın çekmecelerini karıştırmışlar ve öğrencilerle ilgili bilgileri yazdığım defterin kendileriyle ilgili bölümlerini okumuşlardı. Defterde kendileriyle ilgili benim yazdığım olumsuz bir şey yoktu, fakat içlerinden birisinin annesiyle yaptığım görüşmede aldığım bazı notlar vardı. O notlardan birinde,

geceleyin alt ıslatma sorunu yaşadığı yazmaktaydı. İçeri girdiğimde defteri henüz yerine koymak üzereydiler. Önce yaptıkları şeyin doğru olmadığını söyleyerek onlara biraz kızdım. İlk şaşkınlıklarının geçmesiyle birlikte bu kez onlar bana tavır almaya başladılar. "Niye bizimle ilgili notlar yazıyorsun?..." diyerek hayal kırıklıklarını ifade ettiler.

Burada asıl sorun, alt ıslatma probleminin defterde yer almasıydı. Bu tür bir notu niye aldığımı, benim okuldaki işlerimden birisinin onların bu gibi sorunlarıyla ilgilenmek olduğunu, ailelerinin de bazı sırlarını bana söylediklerini, ancak başka hiç kimsenin bunları bilmediğini anlatmaya çalıştım. Fakat ne söylesem ikna olmuyorlardı. Büyük bir hayal kırıklığı yaşamaktaydılar. Kendi dillerinden konuşan ve gitgide güven duymaya başladıkları birisi, onlardan habersiz hayatları hakkında bilgi edinmekteydi. Ve içlerinden biri en dokunaklı ifadesiyle hiç unutamadığım şu cümleyi söyleyiverdi: "Bizim hayatımıza karışmaya hakkın yok."

Özenle kurdukları ve herkesi dışarıda bıraktıkları dünyalarının saldırıya uğradığını düşünüyorlardı. Bir an kendimi çok kötü hissettim ve gerçekten onların "hayatına karışma" hakkımın olup olmadığını düşündüm. Eğitimin tabiatı gereği bazı alanlarda hayatlarına karışmak kaçınılmazdı. Ancak, karşıdakinin sadece bir çocuk değil aynı zamanda bir "insan" olduğu unutulmamalıydı. Bu son derece hassas ve dikkatli olmayı gerektiriyordu.

Bu olaydan kendi adıma çıkardığım derslerden bir tanesi, özel notları öğrencilerin bulamayacağı yerlerde saklamaktı. Hatta o günden sonra odamda olmadığım zamanlar kapımı kilitli tutmaya özen gösterdim. Ayrıca neye ne kadar karışma hakkım olduğu üzerinde uzun uzun düşündüm. Ve öğrencilerle ilgili yaptığım çalışmalarda kendime ölçü olarak aldığım ilkelerden biri o cümleden büyük ölçüde etkilendi.. "Bizim hayatımıza karışmaya hakkın yok".

Mustafa ÇETİN

Sokullu Mehmet Paşa İlköğretim Okulu \ Türkçe Öğretmeni

SEVGİNİN GÜCÜ

Göreve ilk kez başlayacak olmanın sevinci, heyecanı ve mutluluğu içinde; atamanın yapıldığı Orta Anadolu'nun bakımsız bir kasabasına vardım. GÖKSU KASABASI. Göksu yıkık, virane haliyle savaştan artakalan bir görünüm veriyordu. Bu bakımsız Anadolu kasabasında, şirin görünen tek şey vardı. O da okuluydu.

Okula vardım. Öğretmenler odasına girdim. Odada üç öğretmen sohbet ediyordu. Kendimi tanıttım. Bu sırada Müdür Bey damladı. Tanıştık. Elindeki birkaç evrakı imzalattıktan sonra, ders programını verdi. Başarı dilekleriyle odadan ayrıldı.

Odanın bir köşesinde günlük gazetelere göz gezdiren Hasan Hoca:

- Vallahi ne iyi ettiniz de buraya geldiniz. Burada tam üç yıldır çalışıyorum. Hiç Türkçe öğretmeni gelmedi. Bu arada işler bize kaldı, dedi.

Bir başka öğretmen arkadaşı:

- Öğretmenim, ilk dersiniz hangi sınıfa? diye sordu.
Ders programıma baktım:

- Orta üclere, diye cevap verdim.

Odada bulunan arkadaşlar arasında gülüşmeler başladı. Bir anda yüzüm kızardı. Ateşim yükseldi. Ne söyleyeceğimi şaşırdım. Fen Bilgisi öğretmeni Sabri Bey:

- Öğretmenim, sizde de amma şans varmış! diye hayıflandı.

- Ne oldu ki? dedim.

- Daha ne olacak? Okulun en haylaz sınıfı. Bir öğrenci yüzünden o sınıfta doğru dürüst ders işlenmiyor, cevabını verdi.

- Kim bu öğrenci?

- Kim olacak, bacaksızın teki! Boyu küçük; ama yaramazlığı büyük.

Söylenen sözler bir anda alt üst etti duygularımı. Az önce ününü duyduğum öğrenciyi bir an önce görmek, tanımak istiyordum. Derse giriş zili çalmaya başladı. Sert adımlarla içeri girdim. Bütün öğrenciler ayaktaydı. Oturabilirsiniz, dedim. Ürkek gözlerle bana bakıyorlardı.. kendimi tanıttım. Sırayla kendilerini tanıtmalarını istedim. Çoğu öğrenci kendini ailesini anlatacak fazla bir şey bulamıyor; buğday tarlalarını, verimsiz topraklarını, kerpiç evlerini anlatıyordu. Sıranın Bacaksız Ahmet'e geldiğini gülüşmeler başlayınca anladım. Saçları dağınık, dişleri dö-kük, üstü başı perişan, cılız, kısa boylu; fakat bir o kadar da kabadayı hali vardı. Bacaksız Ahmet'i baştan aşağı süzdüm. Gözlerine baktım. Yüzündeki ifadeyi anlamaya çalıştım. Aklımdan bu meşhur öğrenci ile ilgili bir çok düşünce geçti.

Bacaksız Ahmet'e ailesini sordum. Nasıl bir evde ya-

şadıklarını anlattı. Babasının işini söyledi. Sonra gözleri bulutlandı. Yatalak annesini anlattı ağlayacaktı. Vazgeçti Bacaksız Ahmet ağlamazdı çünkü. Ağlatırdı. Ağlayamazdı o. Başkalarını ağlatır; o gülerdi hep. Ama içi kan ağlıyordu Ahmet'in. Uzun süre dinlemiştim Bacaksız Ahmet'i. Anlattıkça anlatıyordu. İnsanın bu kadar sorunu varken bir de dersle mi uğraşacaktı?... Gözlerine baktım Ahmet'in; kabadayılık benim neyime diyordu. Yaramazlık benim neyime... Küçük yaşta büyük sorumluluk taşımak kolay mı?

Anlamıştım bacaksızı. Buğdaya, ekmeğe muhtaçtı. Oturulur bir eve, sağlıklı bir anaya, işi gücü olan bir babaya muhtaçtı. O cılız vücudunu gizleyecek bir urbaya, minik ayaklarını ısıtacak bir çoraba, parçalanmamış bir lastik ayakkabıya muhtaçtı. Ama öğretmen ve arkadaşlarının sadece anlayışlarına, sevgilerine muhtaçtı Bacaksız Ahmet.

Karşımda başı okşanacak, derdi dinlenecek, sevgiye susamış bir Bacaksız Ahmet vardı. Sevimli mi sevimli bir çocuk vardı. Susuzluktan boy atmamış, atamamış, yeşerememiş bir fidan vardı! Hiç kıştırma tatmamış, cılız, gözleri dolu bir insan yavrusu vardı!

O yörede KİSTİRMA derler bisküvi arası lokuma. Bacaksız Ahmet'e kıştırma getirdim. Bir kıştırmanın, bir çocuğu bu kadar heyecanlandıracağını, sevindireceğini hiç düşünmemiştim. "Kıştırmaysa kolay" diyordum içimden her gün alırım. Ama o kıştırma değil diyordu içinden. "Ben günlerce aç kaldım. Soğuk odalarda yattım. Beni ısıtacak, beni doyuracak sevgidir." diyordu Bacaksız Ahmet.

Ders bitince öğretmenler odasına gittim. Bacaksız Ahmet'in söyledikleri kulaklarımda çınlıyordu. Hizmetli

Mehmet Efendi'nin getirdiği ayı yudumlamakta güçlük çekiyordum. Sabri Bey, bana bakarak seslendi;

- Öğretmenim, bakıyorum da siz de memnun değilsiniz.

- Hayır, çok, hem de çok memnunum.

- Allah Allah! Bizimle dalga gemiyorsunuzdur inşallah.

- Hiç yle Şey olur mu?

Sabri Bey başını sağa sola sallayarak bir kez daha yüzüme baktı. Ses vermedi. Dersimin bulunduğu sınıflara girerek programda yer alan konuları iŐledik.

AkŐamleyin yatağıma uzandığımda "Acımasız hayat, bizim Bacaksız Ahmet'e sevgiyi çok görmüş" diyordum. İkinci gün ilk işim sevgi temasını, konusunu iŐleyen parçalara ağırlık veren çalışma programı hazırlamak, Bacaksız Ahmet'in ihtiyaçlarını almak oldu.

Ertesi gün okula vardığımda Bacaksız'ı tanımakta glk çektim. Yeni urbası, mini mini potinleri kendisine ne kadar da yakıŐmıŐtı.

Yarayı görünce, merhem sürmek zor olmamıştı. Her gün sevgi bahemden su verip Bacaksız Ahmet'i iyileŐtiriyordum. Ders aralarında okulun bahçesinde oyun oynayan öğrenciler, beni de aralarında görmek istiyorlardı. Çocukluk günlerime dönerek kayboluyordum aralarında.

Yine bir gün dersimizde "Sevginin Gücü" konusunu iŐleyen bir olay yazısı üzerinde duruyorduk. Olayı öğrencilerle birlikte özetledik: Olay bir gz mevsiminde Toros Dağları'nın eteklerinde olan Davras Yaylası'nda geçiyordu. Çobanın davar sürüsüne kurtlar saldırıyor. Kurtlarla Karabaş arasında bođuŐma başlıyor. Gerçi Karabaş kurtları kovalıyor ama vücudunun bir çok yerinde derin

yaralar açılıyor. Karabaş'ı kasabadaki veterinerlere götürüyorlar. Veteriner Karabaş'ın yaralarını sarıyor. İğne ve ilaç veriyor. Fakat yaşama şansının çok az olduğunu söylüyor. Karabaş Davras'a getiriliyor. Çoban Hüseyin'in minik sevimli kızı, Karabaş'ı kuzu zannedip, "Sen ne tatlı, ne sevimli kuzusun, gel bi sevem seni" diyerek sabah akşam Karabaş'ın başını okşuyor. Yaşamısından ümit kesilen Karabaş, tekrar hayata dönüyor. Karabaş'ı hayata döndüren minik kızın sevgisi.

Sevginin ne olduğunu kavramıştı bütün öğrenciler. Her öğrenci sevgiyle ilgili günlük yaşamından örnekler vermek istiyordu. Sözü Fatma'ya verdim:

- Öğretmenim, bizim evde kedimiz var. Ben onu okşayınca kucağıma yatıyor.

- Başka örnek vermek isteyen... Havada bütün parmaklar. Öğretmenim ne olur ben söyleyeyim!

- Aferin çocuklar! Bu kadar yeterli. Siz de başka zaman örnekler verirsiniz.

- Çocuklar! Anlaşıldığı gibi sevgi gönülleri okşayan bir çağlayan, sıcak bir kucak, ılık bir esinti. Tipiyi, soğuğu durduran bir sıcaklıktır sevgi.

- Çocuklar! Unutmayınız ki başarının, barışın, mutluluğun bulunduğu her yerde sevgi vardır. Sıralardan sesler geliyordu:

- Öğretmenim ben seni seviyorum. Ben de seviyorum. Öğretmenim ben de seviyorum...

Öğrencilerle sevgi yumağı oluşturmuştuk. Başarımız her geçen gün artıyordu. Oluşturulan sevgi yumağı, ortaya çıkarılan başarı bizim Sabri Hoca'yı etkilemiş olacak ki:

- Vallahi öğretmenim, ben hep öğrencileri suçlu görmüştüm; oysa ortada bir suçlu varsa o da benim, benim gibi düşünenler, diyordu.

- Nihayet susuzluktan ney gibi inleyen, yıllarca üzerinde yeşili, yeşilliği göremediğimiz çıplak Göksu Kasabası, artık okul bahçesinde açan kır çiçekleriyle bezenmişti.

Öğretim yılının sonuna gelindi. Son sınıf öğrencilerinin hepsi mezun olmuştu. Mezunlar arasında Bacaksız Ahmet de vardı.

Bacaksız Ahmet, diğer öğretim yılında ilçede bulunan liseye başladı. Bir akrabasının yanında kalıyordu. Ahmet'in durumunu öğrenmek için okuluna birkaç kez gittim. Öğretmenleri, her yönden Bacaksız Ahmet'ten memnun olduklarını söylediler. Ahmet her ziyaretimde elime sarılıp:

- Öğretmenim, öpmek istiyorum elinizi, derdi.

- Şimdi olmaz. Gelince zamanı öpersin, derdim.

Bu sırada tayinimi eş durumum nedeniyle İstanbul'a yaptırdım. İstanbul'da göreve başladıktan sonra Bacaksız Ahmet'le mektuplaştık birkaç kez. Son aldığım mektupta lise sona devam ettiğini bildiriyordu. Yatalak annesini yataktan kurtarmak, insanların dinmeyen sızılarını dindirmek için doktor olmak istediğini yazıyordu. Ne olduysa, o günden bu yana mektup alamaz oldum kendisinden.

Su gibi akıp gidiyordu yıllar. Bir gün, Sultanahmet'te açılan kitap fuarını gezip dolaşmak için Eminönü'nden tramvaya bindim. Tramvay Sirkeciye geldiğinde ayakta duran çantalı bir gencin bana dikkatle baktığını gördüm. Ben de ona bakmaya başladım. Yaklaştı bana:

- Özür dilerim beyefendi, siz öğretmen misiniz?

- Evet.

- Göksu'da çalıştınız mı?

Göksu deyince ona dikkatlice baktım. Sesi hiç yabancı değildi. Bacaksız Ahmet'in sesine benziyordu.

- Ahmet! Sen misin?

- Evet öğretmenim ben Bacaksız Ahmet.

Ahmet'le ayaküstü öpüştük. İstanbul Haseki Devlet Hastanesi'nde uzman dahiliye doktoru olarak çalıştığını söyledi. O an hayatımın en mutlu gününü yaşıyordum. Tramvay Sultanahmet'e geldi, fakat inmek istemiyordum. İnmem gerekiyordu ama. İnerken bana kartını uzattı.

- Öğretmenim! Bekliyorum, dedi.

Bir anda duygularım altüst olmuştu. Fuarda dolaştığımın farkında bile değildim. Birçok kitap almak için geldiğim fuardan iki kitapla eve döndüm. Aradan on altı yıl geçmişti. Ona son bir ders vermenin zamanı gelmişti. Bu duygular içerisinde bir hafta geçmeden kendimi Haseki Devlet Hastanesi'nde buldum. Danışmaya kartı uzatarak Doktor Ahmet'le görüşmek istediğimi söyledim. Beş dakika geçmeden Doktor Ahmet beni gördü karşısında. Birbirimize sarıldık. Odasına çıktık. Hoş bir sohbete başladık. Kahvelerimizi yudumlarırken "Öğretmenim sen burada otur, hastalarım beni bekliyor az sonra gelirim" der gibi bir davranış içine girdi. O, masanın gözünde bir şeyler ararken, getirdiğim kısırmayı masasının üzerine koydum. Başını yukarı kaldırdığında kısırmayı görür görmez:

- Öğretmenim! Canım öğretmenim, diyerek gözyaşlarına boğuldu. Kendisine doğru elimi uzatarak:

- Şimdi ÖPEBİLİRSİN elimi! dedim.

Göz pınarlarından akan yaşlarla elimi öptü, öptü, öptü... Elim kurtarır kurtarmaz, iki elimle eğik başını gök kubbeğe doğru kaldırarak alnından öptüm. Gözyaşlarıyla doldurduğumuz o küçücük odadan ayrılırken:

- Öğretmenim, bir isteğin var mı? sesini işitince:

- Olmaz mı, olmaz mı Doktor Ahmet! diyerek kapının eşiğinden kendisine son bir kez bakıp:

- Doktor Ahmet! Hastalarına yazacağın her reçetede, "SEVGİ" ilacını eksik eyleme! UNUTMA Kİ SEVGİ EN ETKİLİ İLAÇTIR.

Bacaksız Ahmet'i DOKTOR AHMET BEY yapan SEVGİNİN GÜCÜ'ydü. Bunu Ahmet de biliyordu. Bunu GÖKSU KASABASI da biliyordu.

Küçük Not (Bu notu iznimize sığınarak yazdım): Bu kutlu ayda, not defterimin son sayfasına son satırları yazarken çalışma masamın üzerine kapanıp göz yaşlarımı tutamadığım bir gerçektir. 'GERÇEKLERİN, GERÇEĞİ YANSITTIĞI DA BİR GERÇEKTİR.'

GELECEĞİN ADSIZ KAHRAMANLARI

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı'nı coşku içerisinde kutladık. Bayrama ilişkin etkinliklerimizi Türkçe öğretmenleri olarak hafta boyunca devam ettirecektik.

Böyle anlamlı bir haftanın üçüncü gününde, ilk dersim 8. sınıflaraydı. Ünlü şairimiz Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kaleminden çıkan "MUSTAFA KEMAL'İN KAĞNISI" başlığı altında toplanan;

Yediyordu Elif kağnisini,

Kara geceden geceden.

Sankim elif elif uzuyordu, inceliyordu,

Uzak cephelerin acısıydı gıcırtilar.

İnliyordu dağın ardı yasla,

Her bir heceden heceden.

Mustafa Kemal'in Kağnısı derdi, kağnisına;

Mermi taşırdı öteye, dağ taş aşardı.

Çabuk giderdi, çok götürürdü Elifçik;

Nam almıştı asker içinde.

Bu kez yine herkesten evvel almıştı yükünü,

Doğrulmuştu yola önceden önceden.

.....

.....

Durdu birden bire Kocabaş; ova, bayır durdu;

Nazar mı değdi göklerden ne?

“Dah!” etti, yok. “Daha!” dedi; gitmez.

Ta gerilerden başka kağnılar yetişti, geçti gacur gacur.

Nasıl durur Mustafa Kemal’in Kağnısı!

Kahroldu Elifçik düşünceden düşünceden.

.....

Kocabaş yığıldı çamura;

Büyüdü gözleri, büyüdü yürek kadar;

Örtüldü gözleri, örtüldü hep.

Kalır mı Mustafa Kemal’in Kağnısı bacım,

Kocabaş’ın yerine koştu kendisini Elifçik,

Yürüdü düşman üstüne, yüceden yüceden.

Dizeleriyle biten bu anlam yüklü şiirden hareket ederek; Kurtuluş Savaşı’nda Türk kadınının gösterdiği kahramanlık konusu üzerinde duracaktık. Amacımız; milli duyguları ön plana çıkarmak, milli duygularla öğrencileri coşturmak, Anadolu kadınının kahramanlığını vurgulamak, vatan sevgilerini pekiştirmektir.

Şiir üzerinde tekniğe uygun olarak okuma ve dinlenme çalışmaları yaptık. Şiirin bölümlerini açıkladık. Şiirin anlamını kavratmak, öğrendiklerini pekiştirmek amacıyla yönelik olarak sorular soruyordum. Söz alan öğrencilerden her biri istenilen doğrultuda cevaplar veriyorlardı.

Arka sıralarda uyur gibi görünen Ömer'in dalgınlığı dikkatimi çekti.

- Ömer uyumuyoruz değil mi?

- Hayır, öğretmenim!

- Mustafa Kemal kimdir? sorusu üzerine Ömer:

- Mustafa Kemal, biziz öğretmenim! dedi.

Sınıfta bulunan bütün öğrencilerin gözleri Ömer'e çevrildi. Çevrili gözlerin etkisi altında kalmayan Ömer, verdiği cevabın doğruluğunu kanıtlarcasına devam etti:

- Öğretmenim! Sizler, Çanakkale Şehitlerini Anma, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı törenlerinde dememiş miydiniz "Ecdadının asil kanını taşıyan, gönlü vatan ve millet sevgisiyle dolu olan, ay yıldızlı al bayraklar bayraklaşan, yeri geldiği zaman vatan ve bayrak uğrunda seve seve canını feda etmeye hazır olan her Türk genci Mustafa Kemal'dir, Fatih'tir, Akif'tir" diye.

Ömer'in sözlerinin doğruluğunu dile getirdim. Sınıfta bulunan bütün erkeklerin göğüsleri kabarmaya başladı. Kız öğrencilerde ise eziklik görünüyordu. Sınıfta sessizlik hakim oldu. Bu sırada, o ana kadar sınıfta varlığını göstermeyen, kendi halinde bir öğrenci konumunda bulunan Fatma adındaki öğrencimiz, aniden yerinden fırlayarak, gür bir ses tonuyla haykırdı:

- Öğretmenim, bizler de Mustafa Kemalleriz, Fatihleriz! Şiirde vurgulandığı üzere

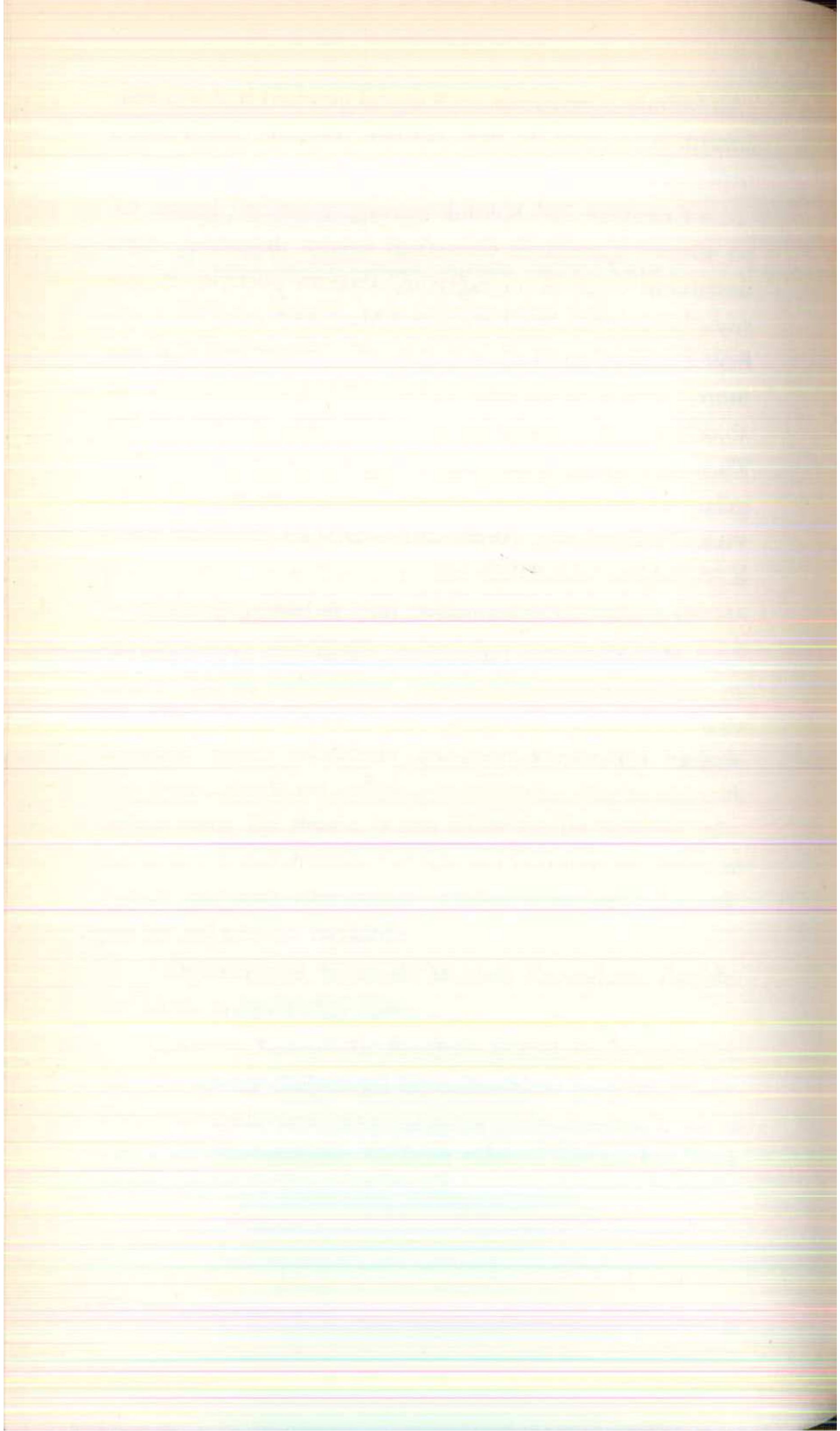
Kurtuluş Savaşı'nda Anadolu kadınlarımız, gelinlerimiz, kızlarımız olağanüstü kahramanlıklar göstermişlerdir. Vatan uğrunda seve seve canlarını verip, kanlarıyla vatan toprağını sulamışlardır. Onların ruhunu taşıyan her Türk kıızı bir Mustafa Kemal'dir" dedi.

Aslında öğrencimiz söylenmesi gereken her şeyi söylemişti. Ama gene de, ders saatinin bitimine doğru söylenenleri pekiştirme ihtiyacı duydum!

- Çocuklar! 286 Kiloluk top mermisini tek başına topa sürerek Çanakkale Savaşı'nın seyrini değiştiren, zafer destanının oluşumunu sağlayan, atasının gücüyle, duygusuyla bütünleşen her Türk genci Mustafa Kemal'dir. Cepheye cephane götürürken yağmurdan ıslanmasın diye sırtındaki urbayı cephanenin üstüne örttükten sonra donarak abideleşen Anadolu kadınının taşıdığı duyguyu taşıyan her Türk kızı, Mustafa Kemal'dir. Eğer sizler belirtilen duyguları taşıyorsanız, hepiniz geleceğin Mustafa Kemallerisiniz, Fatihlerisiniz, Akiflerisiniz. **GELECEĞİN ADSIZ KAHRAMANLARISINIZ!**

Teneffüs zilinin çalmasıyla birlikte bütün öğrenciler:

- Bizler Mustafa Kemalleriz, Fatihleriz. Geleceğin adsız kahramanlarıyız! diyorlardı. Aradan beş dakika geçmesine rağmen, koridorlarda aynı seslerin yankısı duyuluyordu.

Muzaffer ÇAYA

İbrahim Hakkı Konyalı İlköğretim Okulu \ Türkçe-Edebiyat Öğretmeni

DÖNÜŞ

Sabah 6'da Harem'e indim. Sahil boyu yürüyerek Kız Kulesi'nin yanına geldim. Kıyıdaki taşların üzerine oturup hasreti gözlerimde buram buram tüten İstanbul'u seyretmeye başladım. Yahya Kemal'in^

"Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!

Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.

Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!

Sâde bir semtini sevmek bile bir ömre değer."

dizeleri dilimden döküldü. İşte, her gece hayalini kurduğum, yıllarca etkisinden kurtulamadığım, rüyalarımı süsleyen İstanbul, karşımdaydı! Çaresiz, geldim yine kapına, sığınmak istiyorum ruhuna, ne olur kabul et, bas beni bağrına!

Gecenin karanlığı yavaş yavaş yerini gündüzün aydınlığına bırakırken, sabah ezanları tatlı tatlı okunmaya başlamıştı. Ne kadar çok özlemiştim bu nağmeleri. Işıl ışıl parlayan İstanbul'u, şırl şırl akan Boğaz'ı, tatlı tatlı esen sabah rüzgarını derin derin içime çektim. İşte sonunda kavuştum sana güzel şehir! Ah kader, neden beni kopardın bu şehir-

den, neden beni ayırdın Üsküdarlı güzelden? Tayinim Güneydoğu'ya değil de İstanbul'a çıksaydı ya! Belki yollar ayrılmazdı o zaman.

Ahdim vardı, bir gün İstanbul'a dönersem Kuşkonmaz Camisinde şükür namazı kılacaktım. Ahdimi yerine getirip Üsküdar meydanına doğru yürüdüm. İçim huzur doluydu. Bir Osmanlı konağında hizmet veren "Genç Kebap" açılmıştı. Camlardaki buğu da çorbanın hazır olduğunu haber veriyordu. Girip bir çorba içtim. Çorbanın buharında gülümle diz dize, göz göze, kalp kalbe, tatlı tatlı söyleşerek yediğimiz yemeklerin hayali canlandı. Üsküdar, canım Üsküdar! Ömür çizgimin kesiştiği bir kara sevda masalı olan Üsküdar! Her yanın hatıralarımla dolu! Senden nasıl vazgeçebilirim?

Koşuyolu otobüsüne binip Validebağ durağında indim. Sora sora yeni tayin olduğum okulumu buldum. Çok heyecanlıydım; çünkü Güneydoğu'da yaşadıklarımdan sonra Hüseyin Avni Sözen Anadolu Lisesi gibi bir okula gelmek kolay olmamıştı.

Öğrenciler teneffüsteydi. İlk anda şaşırmadım desem, yalan olur. Parlak parlak delikanlılar, sarışın sarışın mini etekli kızlar! Seçkin bir okul olduğu her yönüyle belliydi. Çekindim biraz, hatta bir ara kendi kendime; "Sen doğma büyüme Adanalısın, az biraz da dayısın, ne işin var oğlum bu sosyete okulunda!" diye söylenmiştim. Birden kızlar çığlık çığlığa koşup karşıma toplandılar. Bana hayran hayran bakıyorlardı. Tamam, genç bir edebiyatçuyum, yakışıklı da sayılırım; ama bu kadar ilgi de fazlaydı doğrusu. Ne sanatçuyum, ne de meşhur biriyim! Aralarında; "Alberto, işte Alberto" diye fısıldaşıyorlardı. Allah Allah bu Alberto da nereden çıktı, diye geçirdim içimden. Sonradan öğrendim ki Alberto, "Marianna" adlı dizinin erkek kahramanıymış. Beni ona benzetmişler. Okula adım atalı birkaç dakika ol-

muştı ki, hocaların kurtulmak isteyip de kurtulamadıkları lakabım hazırды: "Alberto!"

Müdür babacan bir tip, beni görünce şaşırdı. Adam haklı, tayinimden hiç haberi yokmuş. Sabah sabah bir genç kapıdan içeri giriyor, cebinden tayin belgesini çıkarıp; "Ben yeni edebiyat öğretmeninizin!" diyor. Pek karşılaşılmayan bir durum. Neyse, beni öğretmenler odasına götürüp öğretmenlerle tanıştırdı.

Kanım ısındı, sevdim bu ihtiyarı. Derslerin boş geçtiğini, istersem hemen derse girebileceğimi söyledi. Yorgun, uykusuz ve hazırlıksızdım; ama Müdürü reddetmenin de doğru olmayacağını düşünüp derse girmeyi kabul ettim.

En üst kata çıktığımda Lise 1, C sınıfından çıkan gürültü koridorda yankılanıyordu. Müdürün hemen derse girmemi istemesinin nedeni anlaşılıyordu. Sınıfa girdim, öğrenciler şaşıp ayağa kalktılar. "Günaydın - sağol" faslından sonra defteri imzaladım. Hoca yok diye defter, kitap getirmemişler. Ne yapayım diye düşünürken, şunlara "vatan, millet, sakarya aşkıyla" biraz nutuk atayım, dedim. Nutuk atmada fena da sayılmazdım hani. Ateşli bir nutuktan sonra hem terlemiş, hem de yorulmuştum. Arka sıralardan bir kız öğrenci, çekingen çekingen parmak kaldırdı. Söz hakkı verdim. Ayağa kalkan öğrenci;

- Hocam, kızmazsanız size bir şey söylemek istiyorum, dedi.

- Yoo kızmam, buyur söyle, dedim.

- Hocam, kusura bakmayın; ama biz sizin konuştuklarınızdan hiçbir şey anlamadık. Kullandığınız kelimeler bize çok yabancı, bu kelimelerin anlamlarını bilmiyoruz. Çok ağır bir dil kullanıyorsunuz!

Aman Tanrım, işte nesil ve kültür farkı bu olsa gerek! Edebiyat öğretmeniyim, bir Türk okulunda Türkçe konu-

şuyorum ve öğrencilerim beni anlamıyor! Ne acı bir şey!
Dehşet!

- Peki kızım, bundan sonraki derslerimde kelime seçerken daha dikkatli olurum. Açık sözlülüğünüzden dolayı teşekkür ederim, buyurun oturun!

Oysa İstanbul Edebiyat'ı bitireli çok olmamıştı. Biz fakültede hep bu kelimelerle eğitim görmüştük. Ah, bu dilimizin başına gelenler... Ah bu dile ihanet edenler ve ah, bu dille anlaşmaya çalışan ve bir türlü anlayamayan; köprüler, dostluklar ve sevdalar kuramayan bizler!

Teneffüste okulun tecrübeli Edebiyat hocası Doğan Bey'le tanıştım. O da benim gibi İstanbul Edebiyat mezunuydu. Dost canlısı biriydi, kısa sürede gönül bağlantılarını kurduk. Derste yaşadığım olayı ona anlattım. Lakabı 'Cengaver' olan Doğan Bey, birden cengaverler gibi parladı:

- İngilizce eğitim yapan okullarda böyle şeylerin olması kaçınılmazdır. Bu çocuklar ana dillerini bırakıp gece gündüz İngilizce'yle meşgul oluyorlar. Ellerinden Redhouse sözlüğü hiç düşmüyor. Hani Türkçe sözlüğü, hani Türk romanları, hani Türk hikayeleri... Nereye gidiyor bu gençlik? Genç arkadaşım, sen müsterih ol. Senin konuştuğun dil ağır değil, bu çocuklar hafif!

- Aman hocam, sakın olun, deyip hocayı sakinleştirdikten sonra iki çay söyledim. Çaylarımızı yudumlarırken de fakültedeki hatıralara derinlemesine daldık.

Akşama doğru bir dostun selamını getirip tanıştığım, okul öğretmenlerinden Müslim Bey, beni yanında kalmak üzere bekar evine getirdi. İşte bu satırları yeni yerleştiğim bu bekar evinde karalıyorum. Bu günlük bu kadar yeter. Bakalım bundan sonra kaderin acımasız rüzgarları beni nerelere savuracak? Bu şehirde tutunabilecek miyim? Gülüme kavuşabilecek miyim? Yoksa çile yumağında çilemi doldurmaya devam mı edeceğim? Bunu zaman gösterecek...

Münevver SARIKOÇ

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

O BİR ÖĞRETMENDİ

Öğretmenliğimin 16.yılında, Seher diye bir öğretmen arkadaşıla tanıştım. O yıllarda Seher 36, ben ise 33 yaşındaydım. Çalıştığımız okul Trabzon'un Sürmene ilçesine bağlı bir Merkez ilkokulu idi. Karadeniz'in yeryüzü şekillerinin yapısı nedeni ile 85 derecelik eğilimde bir yolun başındaki düzlükte yer alıyordu.

Okulumuzda eğitim-öğretim normal olarak yapılıyordu. Her öğle tatilinde evimize gider, sonra da okula gelirdik. Bizim gibi çoğu öğrenciler de evlerine gidip yemeklerini yerlerdi. Her yokuşu inişimizde de arkamıza dönüp yukarı doğru baktığımızda aşağı doğru inen öğrenci selini görürdük.

Yine bir gün inerken Seher bize. "Arkadaşlar bir baksanıza, ne kadar kalabalık ve tehlikeli bir yol. Allah korusun, eğer yukarıdan aşağı bir araba gelirse ve de freni patlarsa ne olur?" dedi.

Biz de O'na; "Gerçekten çok tehlikeli", diye cevap verdik.

Aradan üç-dört ay gibi bir zaman geçmişti. Bir öğle tatili idi. Seher, öğretmenler odasında bizden önce yola çıkacağını söyledi. Akşama misafiri olduğu için hazırlık yapacaktı.

O bizden az önce, biz ise hemen arkasından okuldan çıktık. Arkadaşlarla o eğimli yoldan giderken, çay yüklü bir kamyonu gördük. Kamyon öğrencilerle dolu yoldan aşağıya doğru süratle iniyordu. Biz yolun her iki yanına çekildik.

Önümüzde, yolun başına yakın kısmında yolun ortasından dalgın dalgın ve kol kola giden üç öğrenciyi ve Seher'i gördük. Seher aniden arkaya baktı. Arabayı fark eder etmez, öğrencileri kurtarmaya çalıştı. Öğrencileri arabanın önünden hızla sola doğru fırlattı. Kendisi de kaçmaya çalıştı. Ama çantası arabaya takılmıştı. Yere düştü. Araba Seher'in sol ayağının üstünden geçti. Aşağılarda bir dükkanın duvarına çarptı ve durdu.

Biz büyük bir şaşkınlık ve acıyla Şehir'in yanına koştuk. Seher baygındı. Hemen Trabzon Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırdılar. Biz kahrolmuşluk. Sürmene anında acı haberle çalkalandı.

Seher'in ayağı ezilmiş, kan pıhtılaşması nedeni ile kalbi ve akciğerleri zarar görmüştü. Seher hastanede bir hafta yoğun bakımda kaldı ve O'nu kaybettik. Canım arkadaşım! Üç öğrencisini kurtarma uğruna canını feda etti. İşte öğretmenlik. İnsana ne mal, ne mülk, ne de şöhret verir. Ama öğretmen, onu kendisi için sevenlere gerektiğinde canını verir.

Çok gururluyum. Çünkü ben bir öğretmenim. O da bir öğretmendi.

ADI CEREN

Yıl 1993. Küçükyalı... Merkez Müfredat Laboratuvarı İlköğretim Okulu öğretmenlerinden biriyim. İki yıl idareci olarak çalıştıktan sonra, öğretmenliğe başladığımın ilk yılı. 1.Sınıftan alıp beş yıl okuttuğum öğrencilerimden biriyle ilgili bir anımı anlatmak istiyorum.

Okulların açıldığı 2. hafta, sınıfa annesiyle gelen Ceren Yıldızoğlu'ndan bahsedeceğim. Ceren'i ilk gördüğümde annesi ve küçük erkek kardeşi ile okula gelmişti. Annesi 24-26 yaşları arasında idi. Çok sevimli , sıcak bakışlarıyla hala ilk gördüğüm yüzü hatırımda. Saf, temiz, dürüst, çalışkan bir kızdı Ceren.

Annesi bir gün okula geldi. Ceren'in babasını trafik kazasında kaybettiklerini söyledi. "Bu nedenle ben evlere işe gidiyorum. Dergi parasını ve Eğitime katkı payı adında toplanan parayı ödeyemeyeceğim." dedi. Bunun üzerine ben de Okul Müdürlüğü'ne bir dilekçe ile Ceren'in durumunu bildirdim. Beş yıl boyunca Ceren'i bütün ödemelerden muaf tuttuk.

Bu beş yıl boyunca devamlı Ceren'in devamsızlıkları oluyordu. Sebebi de Ceren, kardeşinin yanında kalıyor, annesi işe gidiyordu. Benim idareme bir beş yılı bitirdik.

Ceren ilkokulu bitirdikten sonra başka bir okula gitti. Diğer arkadaşları bizim okulda kaldı. İlköğretimlerini tamamladılar.

Aradan üç yıl geçti. Bu yıl Ağustos ayında, memleketten geldiğim üçüncü günüydü. Bir telefon geldi. Telefonu elime aldığımda bir genç kızın sesini duydum.

“Alo Öğretmenim. Ben Ceren. Ceren Yıldızoğlu, tanıdınız mı?” dedi.

“Ay Ceren, yavrum, tanımaz mıyım” dedim.

“Nasılsın iyi misin kızım? diye halini, hatırını sordum.

“Öğretmenim, sizi çok özledim. Bir gün okula geldim. Ama sizi göremedim. Diğer arkadaşlarımla görüşüm.” dedi. Benimle görüşmediğine hayıflandım.

Ceren, kızım annen nasıl, kardeşin nasıl?” diye tekrar sordum.

Ceren’in ses tonu değişerek;

“Öğretmenim, annem evimiz yandığında yanarak öldü. Biliyorsunuz babam ölmüştü. Şimdi de annem öldü” dedi.

Ben kahrolmuştum. Ne diyeceğimi şaşırđım.

“Peki kardeşin, nasıl o ne yapıyor diye sordum.

“Onu babası aldı. O emin ellerde, ben ise halamlarda kalıyorum. Bir komşumuz beni yatılı kız lisesine yazdırdı. Bundan sonra orada okuyacağım.” dedi.

Ben ona nasihat dolu bir sürü sözler söyledim. Ama kendimi tutamıyordum. Neyse telefonla konuşmamız bitti. Onu arayacağımı söyledim ve telefonu kapattım.

Telefonu kapattıktan sonra ben evde bağırarak; “Ceren, yavrum...!” diye ağlayıp durdum.

Beni anne yerine koymuş aramış. Yıllar sonra benimle özlem giderip bazı duygularını paylaşmak istemişti, Ceren.

Ceren’i devamlı arayıp destek olmaya çalışıyorum. O anki acı hala yüreğime saplanmış olarak duruyor ve ben Ceren’i hiç unutmuyorum. Unutmayacağım da.

Naciye TURGUT

Bağlarbaşı İlköğretim Okulu \ Resim-İş Öğretmeni

ÖĞRETMENLER GÜNÜ

Haziran 1996... Acı ve tatlı geçen koca bir dört yılın ardından, Üniversite eğitimimi tamamlamış; beklediğimden çok daha iyi bir dereceyle mezun olmuşum. Sınavlara ilk başvurduğumda; **“Öğretmen olmak istediğime göre; Eğitim Fakültesi’ne gitmeliyim.”** demiştim kendi kendime. Bu kararımı sonuçlandırdığım için mutluydum...Acaba meslek yaşantımda nelerle karşılaşacaktım? Öğrencilerime karşı tavrım nasıl olmalıydı? Model alabileceğim öğretmenlerimi düşünmeye başladım...

Tayininin çıkmasını sabırsızlıkla bekliyordum... Derken, Üsküdar'da bir İlköğretim Okuluna atandığımı öğrendim. Okulun adresini buldum ve gittim... Çok heyecanlıydım... Bahçe kapısından girdiğimde, teneffüs saatiydi. Ne kadar çok öğrenci vardı. Onların hareketliliği ve neşeleri başımı döndürmüştü. Binaya yöneldim...Önce Okul Müdürümüzle, daha sonra da Müdür Yar-

dımcıları ve öğretmen arkadaşlarımla tanıştım. O gün, öğretmenlik mesleğine yeni adım atmış bir kişi olarak; meslektaşlarımdan gördüğüm sıcak ilgiyi unutamıyorum...

Bu arada 24 Kasım Öğretmenler Günü yaklaşmıştı.... 22 Kasım günü, Liseden Coğrafya Öğretmenim olan Suzan Öğretmeni aradım ve tayinimin çıktığını söyledim. Bu habere öylesine sevinmişti ki; çalıştığım okulun adresini not etmiş ve en kısa zamanda, beni görevimin başında ziyaret edeceğini söylemişti.. Kendisine 24 Kasım programına katılıp katılamayacağını sorduğumda; **"Bu sıralar biraz rahatsızım; fakat katılmaya çalışacağım"** demişti.

Öğretmenler Günü gelmişti... Öğrenci ve öğretmenler tebrikleşirken, öğrencilerimden birisi elinde **Sevgili Öğretmenim, Öğretmenler Gününüz Kutlu Olsun** yazılı bir resimle geldi. Maddi değere sahip olmayan bu hediye, benim için çok değerliydi. Az sonra, okul programımız sona ermişti. Suzan Öğretmeni görmek için; bir saat kadar zamanım vardı. Elimde bir gülle emekli olduğu okula kutlamaya gittim. Gerçekten çok rahatsız görünüyordu. Onbeş dakikalık bir görüşmeden sonra, dersim olduğu için okuluma geri döndüm.

Aradan yaklaşık on beş gün geçmişti ki; bir akşam telefonumuz çaldı. Arkadaşım, Suzan Öğretmenimizin uzun süredir mücadele ettiği hastalığa karşı yenik düştüğünü söylüyordu. Bu habere çok şaşırılmış, "olamaz" demiştim. Demek ki; çektiği acılara rağmen, ölmeden önce son bir kez, okulunda bulunmak istemişti... Suzan Öğretmenenden öğrenci ve meslektaşlarına kalan son anı; **bir Öğretmenler Günü'ydü...**

AVCI ÖĞRETMEN

Rahmetli dedem, 1967 yıllarında (Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan) köyümüzde görev yapmış olan bir öğretmenin av tutkusundan bahsetmişti:

Öğretmen, kış mevsimi gelip yoğun kar yağışları başladığında; yaklaşık yirmi beş öğrencisini sınıfa kilitleyerek kırlara çıkar; rastladığı keklik, tavşan vb. hayvanları avlayarak köye dönermiş.

Bu durum, köy muhtarının ve köylülerin tepkisini çeker... Fakat ne yapacaklarını bilemezler. Muhtar, öğretmene defalarca, çocukların eğitimiyle ilgilenmesini söyler. Öğretmen, uyarılara aldırmaz. Bunun üzerine köylüler ve muhtar kendisine bir oyun oynamaya karar verirler. Sonbaharda kesilmiş ve tulum şeklinde çıkarılmış bir keçi derisini samanla doldurarak; komşumuzun evinin karşısında bulunan bahçeye dikerler. Bu arada, canlandırma yaptıkları keçinin boynuna bir de ip bağlanır. Lapa lapa kar yağmakta, keçi uzaktan bakıldığında, gerçekten canlıymış gibi görünmektedir. Gece yarısına doğru, köylülerden birisi öğretmene giderek; dağdan bir kurdun indiğini ve komşumuzun bahçesinde dolaştığını söyler. Öğretmen büyük bir cesaretle koşarak nişan alır... Silahını ateşler... Atılan kurşun sonucunda keçi devrilmiştir. Bu sırada evinin üst katında bulunan komşumuz, keçiye bağlı olan ipi çeker. Öğretmenin nişan aldığı kurt bir anda gözden kaybolurken; O, sevinç içinde kurdu yaraladığını düşünür. Köyde yaşayan çobanlardan birisi, kırlarda kan lekeleriyle karşılaştığını söyleince; öğretmen, üç gün boyunca dere tepe dolaşarak yaralı kurdu arar.

Öğretmen, sonunda “Ava giden avlanır” atasözündeki gibi; kendisine oynanan oyunu fark eder ve hemen

tainini isteyerek köyden ayrılır. Böylece öğrenciler, sadece eğitim ve öğretimle ilgilenen yeni bir öğretmene kavuşurlar.

YARAMAZ ÖĞRENCİ

Bir sınıfımız vardı ki; 8-B... Hababam Sınıfı'nın öğrencilerini aratmayacak ölçüde hareketliydi. Özellikle, Murat isimli öğrencimizin ne zaman ne yapacağı belli olmazdı. Sınıfın kapısını açtığımda, en azından bütün öğrenciler, sıralarındaki yerlerini almışken; Murat aniden ortaya çıkar, yüksek sesle bağırıp çağırarak parende atlayışları yapardı. Bu davranışı ilk sergilediğinde çok şaşırarak, kendisini uyar-mıştım. Fakat uyarının bir işe yaramadığını gördüm. Serin kanlı ve sabırlı davranmalıydım. O, bu şekilde davranarak beni öfkelen-dirmeyi amaçlıyordu. Bu davranışları iki ya da üç hafta sürdürdü. Ben, onun hareketlerini görmezlikten gelmeye çalışarak; sanki o sınıfta yokmuş gibi, konu işlemeyi sürdürüyordum. Bu arada sınıfa her gittiğimde, elimin altında bir kutu boya ve boş resim kağıdı buldurmaya başlamıştım; çünkü Murat hiçbir zaman malzeme getirmiyordu.

8-B Sınıfına gittiğim başka bir gün, yoklama için sınıf defterini açtım. Arasından kocaman oyuncak bir örümcek çıktı. Ön sırada oturan Murat'la göz göze geldik. Bakışlarından örümceği onun defterin arasına sakladığını anladım. "Aaa! Çok korktum!" diyerek örümceği tuttuğum gibi Murat'ın masasına fırlattım. "Öğretmenim korkmadınız" diyen Murat, bu numarasının da işe yaramadığını gördü. Zamanla verdiğim konuları çalışmaya başlamış; parende atlayışlarından da vazgeçmişti... Bu yaramaz öğrencimin davranışlarının böylesine değişmesi, gerçekten hayret vericiydi.